

T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
ORTAÖĞRETİM SOSYAL ALANLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ÖĞRETMENLİĞİ PROGRAMI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

SAİT FAİK ABASIYANIK'IN "AZ ŞEKERLİ" ADLI
HİKÂYE KİTABINDAKİ HİKÂYELERİN KELİME
GRUPLARI BAKIMINDAN İNCELENMESİ VE
TÜRKÇE EĞİTİMİNE KATKISI

Özlem MIDIK

İzmir
2008

**T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
ORTAÖĞRETİM SOSYAL ALANLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ÖĞRETMENLİĞİ PROGRAMI
YÜKSEK LİSANS TEZİ**

**SAİT FAİK ABASIYANIK'IN "AZ ŞEKERLİ" ADLI
HİKÂYE KİTABINDAKİ HİKÂYELEİN KELİME
GRUPLARI BAKIMINDAN İNCELENMESİ VE
TÜRKÇE EĞİTİMİNE KATKISI**

Özlem MIDIK

**Danışman
Prof. Dr. Şerif Ali BOZKAPLAN**

**İzmir
2008**

YEMİN METNİ

Yüksek lisans tezi olarak sunduğum “Sait Fait Abasıyanık’ın Az Şekerli öykü kitabında yer alan hikâyelerdeki kelime gruplarının İncelenmesi ve Türkçe Eğitime Katkısı” adlı çalışmanın, tarafımdan bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

.....// 2008

Özlem MIDIK

YÜKSEK ÖĞRETİM KURULU DÖKÜMANTASYON MERLEZİ
TEZ VERİ GİRİŞ FORMU

Tez No:
Konu Kodu:
Üniv. Kodu:

Tezin Yazarının

Soyadı: MIDIK

Adı: Özlem

Tezin Adı: Sait Faik Abasıyanık'ın Az Şekerli Adlı Hikâye Kitabındaki Hikâyelerin Kelime Grupları Bakımından İncelenmesi ve Türkçe Eğitime Katkısı

Tezin Yabancı Dildeki Adı: The analysis of word groups in Sait Faik Abasıyanık's "Az şekerli" and evaluation of it in terms of turkish teaching.

Üniversite: Dokuz Eylül Üniversitesi

Enstitü: Eğitim Bilimleri

Yıl:2008

Diğer Kuruluşlar:

Tezin Türü:

- 1.Yüksek Lisans (X)
- 2.Doktora
- 3.Tıpta Uzmanlık
- 4.Sanatta Yeterlilik

Dili: Türkçe

Sayfa Sayısı:

Referans sayısı:

Tez Danışmanı:

Prof. Dr. Şerif Ali Bozkaplan

Türkçe Anahtar Sözcükler:

1. Kelime öbekleri
2. Sözdizimi

İngilizce Anahtar Sözcükler

- 1.word groups
- 2.syntakx

Tarih:/...../2008

İmza

ÖN SÖZ

Dil insanlar arasında anlaşmayı sağlayan işaretler bütünüdür. İnsanlar arasında anlaşmayı sağlayan her şey dilin kapsamına girer. O yüzden dil öğretimi çok önemlidir. İyi bir dil öğretimi sağlıklı anlaşmaları, iyi anlaşmalar, iyi bir kültür yapısını ortaya çıkarır. Biz bu çalışmamızda dilin sözdizimi özelliklerini inceledik ve dil öğretimine katkısı üzerinde durduk.

Çalışmanın amacı Sait Faik Abasıyanık'ın kitapta yer alan sekiz hikâyesinden yola çıkarak kelime öbeklerinin cümlede nasıl kullanıldığını ortaya koymak ve Türkçe eğitimi açısından değerlendirmeler yapmaktır. Bu yüzden kelime öbekleri tespit edilirken sadece cümlenin ögesi konumundaki öbekler göz önünde bulundurulmamış, öbeklerin içerisindeki bağımlı durumdaki alt öbekler de gösterilmiştir. Öbekler tespit edilirken cümledeki görevleri göz önünde bulundurulmuştur.

Tez çalışmamda bana daima destek olan aileme, her zaman yanımda olan manevi annem Nuray Dönmez'e, çalışmamda fikirlerinden faydalandığım arkadaşım Serap Erk'e benden her daim yardımlarını esirgemeyen değerli hocam Prof. Dr. Şerif Ali Bozkaplan'a teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

Sayfa No

Ön söz	I
İçindekiler	II
Özet	VII
Abstract	IX
1. BÖLÜM	1
GİRİŞ	1
Problem Durumu	1
Amaç ve Önem	3
Alt Problemler	4
Sınırlılıklar	4
Kısaltmalar	4
2. BÖLÜM	5
İLGİLİ YAYIN ve ARAŞTIRMALAR	5
3. BÖLÜM	7
YÖNTEM	7
Araştırma Modeli	7
Evren ve örneklem	7
Veri Toplama Araçları	7
Veri Çözümleme Teknikleri	7

SAİT FAİK ABASIYANIK'IN DİLİ	8
4. BÖLÜM	9
BULGULAR VE YORUMLAR	9
İNCELEME	10
1. AD ÖBEKLERİ	10
1.1. İYELİK TAKIMLARI	10
1.1.1. AD TAKIMLARI	10
1.1.1.1 Belirtili Ad Takımları	11
1.1.1.2 Belirtisiz Ad Takımları	20
1.1.1.3 Zincirleme Ad Takımları	28
1.1.2. İYELİK TAKIMLARI	30
1.2. SIFAT TAKIMLARI	31
1.2.1. Niteleme Sıfatlarıyla Kurulan Sıfat Takımlar	32
1.2.1.1. Ortaçlarla Kurulan Sıfat Takımları	45
1.2.1.2. Diğer Fiilimsilerle Kurulan Sıfat Takımları.....	50
1.2.2. Belirtme Sıfatlarıyla Kurulan Sıfat Takımları	50
1.2.2.1. Sayı Sıfatlarıyla Kurulan Sıfat Takımları	50
1.2.2.1.1. Asıl Sayı Sıfatlarıyla Kurulan Sıfat Takımlar	51
1.2.2.1.2. Sıra Sayı Sıfatlarıyla Kurulan Sıfat Takımları	55
1.2.2.1.3. Kesir Sayı Sıfatlarıyla Kurulan Sıfat Takımları	56
1.2.2.1.4. Üleştirme Sayı Sıfatlarıyla Kurulan Sıfat Takımları	56
1.2.2.2. Soru Sıfatlarıyla Kurulan Sıfat Takımları	56

1.2.2.3. İşaret Sıfatlarıyla Kurulan Sıfat Takımları	57
1.2.2.4. Belgisiz Sıfatlarla Kurulan Sıfat Takımları	61
1.1.3. Geniş Sıfat Takımları.....	73
1.3. ÖZEL AD ÖBEKLERİ	80
1.4. SAN ÖBEKLERİ	80
1.5. AD-FİİL ÖBEKLERİ	81
1.6. CÜMLEDE AD GÖREVİYLE KULLANILAN	85
ORTAÇ ÖBEKLERİ	85
1.7. İKİLEME BİÇİMİNDEKİ AD ÖBEKLERİ.....	89
2.SIFAT ÖBEKLERİ	89
2.1. SIFAT TAKIMI BİÇİMİNDE OLUŞAN SIFAT ÖBEKLERİ	90
2.2. BİR SIFAT TAKIMININ BİR SIFAT YAPIM EKİ ALARAK SIFATLAŞMASINDAN OLUŞAN SIFAT ÖBEKLERİ	91
2.3. BİR AD TAKIMININ, BİR SIFAT YAPIM EKİ ALARAK SIFATLAŞMASINDAN OLUŞAN SIFAT ÖBEKLERİ	92
2.4. DURUM EKLİ SIFAT ÖBEKLERİ	93
2.5. TOPLAMALI SAYI ÖBEĞİ BİÇİMİNDE OLUŞMUŞ SIFAT ÖBEKLERİ	94
2.6. ANLAMI ZARFLARLA BELİRTİLMİŞ SIFATLARIN, BU ZARFLARLA OLUŞTURDUĞU SIFAT ÖBEKLERİ.....	95
2.7. İKİLEMELERDEN OLUŞAN SIFAT ÖBEKLERİ	95
2.8. ORTAÇ CÜMLEMSİSİ BİÇİMİNDEKİ SIFAT ÖBEKLERİ	96
3. ZARF ÖBEKLERİ	104
3.1. İLGEÇ ÖBEKLERİ	104

3.1.1. “için” ilgeciyle yapılanlar	104
3.1.2. “gibi” ilgeciyle yapılanlar	105
3.1.3. “kadar ilgeciyle yapılanlar	108
3.1.4. “ile” ilgeciyle yapılanlar	108
3.1.5. “doğru” ilgeciyle yapılanlar	110
3.1.6. “üzere ilgeciyle yapılanlar	110
3.1.7. “sonra” ilgeciyle yapılanlar	111
3.1.8. “diye” ilgeciyle yapılanlar	111
3.1.9. “rağmen” ilgeciyle yapılanlar	112
3.1.10. “evvel” ilgeciyle yapılanlar	113
3.1.11. “göre” ilgeciyle yapılanlar	113
3.1.12. “karşı” ilgeciyle yapılanlar	113
3.2. ULAÇ CÜMLEMSİLERİ	114
3.3. CÜMLEDE ZARF GÖREVİYLE KULLANILAN İKİLEMELER	118
3.4. BAŞKA BİR ZARFLA BELİRTİLMİŞ ZARFLARIN VE ZARFLA BELİRTİLMİŞ SIFATLARIN OLUŞTURDUĞU ÖBEKLER.....	119
4. FİİL ÖBEKLERİ	119
4.1. AD+ÇEKİMLİ YARDIMCI FİİL BİÇİMİNDE OLUŞAN FİİL ÖBEKLERİ	119
4.2. ORTAÇ+ÇEKİMLİ YARDIMCI FİİL BİÇİMİNDE OLUŞAN FİİL ÖBEKLERİ	121
4.3. ULAÇ+ÇEKİMLİ YARDIMCI FİİL BİÇİMİNDE OLUŞAN SÜRERLİK FİİLLERİNİN –İp EKİYLE KURULANLARI	122
4.4. DEYİM BİÇİMİNDE KALIPLAŞMIŞ FİİL ÖBEKLERİ.....	123

5. ÜNLEM ÖBEKLERİ	125
6. BAĞLAÇ ÖBEKLERİ	126
6.1. Cümlede Ad Göreviyle Kullanılan Bağlaç Öbekleri.....	126
6.2. Cümlede Sıfat Göreviyle Kullanılan Bağlaç Öbekleri.....	127
7. KISALTMA ÖBEKLERİ.....	128
5. BÖLÜM	129
SONUÇ.....	129
KAYNAKÇA	135

EKLER

Az Şekerli

ÖZET

Bu çalışma, Sait Faik Abasıyanık'ın "Az Şekerli" adlı eserindeki Müthiş Bir Tren, Bir Aşk Hikâyesi, Gümüş Saat, Fındık, Az Şekerli, Battaniye, G..., Hikâye Peşinde ve Kalinikhta hikâyelerindeki kelime öbeklerinin tahlilini içermektedir.

Bu incelemede önce cümlenin herhangi bir ögesi konumundaki kelime öbeklerinin tespitine çalışılmıştır. Daha sonra tespit edilen bu kelime öbekleri içerisinde varsa alt kelime öbekleri tespit edilmiş ve ilgili başlığın altında verilmiştir.

Bu çalışma oluşturulurken Türkçedeki kelime öbekleri ad öbekleri, sıfat öbekleri, zarf öbekleri, fiil öbekleri, ünlem öbekleri, bağlaç öbekleri ve kısaltma öbekleri olarak yedi ana grupta ele alınmıştır. Öbekler cümlede üstlendikleri görevlere göre gruplandırılmıştır.

Anlatım içinde ad görevi yapan öbeklere ad öbeği denir. Ad öbekleri kendi içinde iyelik takımları, sıfat takımları, özel ad öbekleri, san öbekleri, ad fiil öbekleri, cümlede ad göreviyle kullanılan ortaç öbekleri ve ikileme biçimindeki ad öbekleri başlıkları altında incelenmiştir.

Sıfat öbekleri; anlatım içinde, adları niteleme ya da belirtme görevi yaparak, sıfat takımlarının belirten öğelerini oluşturan kelime öbekleridir (Kahraman, 2005:165). Bu bölüm sıfat takımı biçiminde oluşan sıfat öbekleri, bir sıfat takımının bir sıfat yapım eki alarak sıfatlaşmasından oluşan sıfat öbekleri, bir ad takımının bir sıfat yapım eki alarak sıfatlaşmasından oluşan sıfat öbekleri, durum ekli sıfat öbekleri, toplamalı sayı öbeği biçiminde oluşan sıfat öbekleri, ortaç cümlemsisi biçiminde oluşan sıfat öbekleri başlıkları altında incelenmiştir. İyelik ekli sıfat öbeklerine incelememizde rastlanmamıştır. Bağlaç öbeği biçimindeki sıfat öbekleri ise bağlaç öbekleri bölümünde verilmiştir.

Anlatımda fiil, fiilimsi ve sıfatlardan önce kullanılarak onları belirten, onların anlamlarını etkileyen öbeklere zarf öbekleri denir. Çalışmamızda bu öbekler, ilgeç öbekleri, ulaç cümlemsileri, cümlede zarf göreviyle kullanılmış ikilemeler, başka bir zarfla belirtilmiş zarfların ve bir zarfla belirtilmiş sıfatların oluşturduğu öbekler

başlıkları altında incelenmiştir. İncelememizde kalıplaşmış zarf öbeklerine rastlanmamıştır.

Fiil öbekleri de ad+çekimli yardımcı fiil biçiminde oluşan fiil öbekleri, ortaç+çekimli yardımcı fiil biçiminde oluşan fiil öbekleri, ulaç+çekimli yardımcı fiil biçiminde sürerlik fiillerinin –İp ekiyle kurulanları ve deyim biçiminde kalıplaşmış fiil öbekleri başlıkları altında incelenmiştir.

Ünlem öbekleri, Bağlaç öbekleri, kısaltma öbekleri çalışmanın sonunda verilmiştir.

Bağlaç öbekleri bölümünde bağlaç öbeklerinin cümledeki görevleri dikkate alınmıştır. Bağlaç öbekleri; cümlede ad göreviyle kullanılan bağlaç öbekleri ve cümlede sıfat göreviyle kullanılan bağlaç öbekleri olarak iki başlık altında incelenmiştir. İncelememizde, cümlede zarf göreviyle kullanılan bağlaç öbeğine rastlanmamıştır.

Sınıflandırma ve tespit, eserdeki sayfa numaraları ve satırlar göz önünde bulundurularak yapılmıştır. İncelemede cümle bütünlüğüne olabildiğince dikkat edilmiştir. Öbeklerin kaçınıcı sayfada ve satırda geçtiği cümle veya öbek sonlarında ayraç işareti içerisinde gösterilmiştir. Ancak hangi hikâye içerisinde geçtiğinin belirtilmesine gerek duyulmamıştır.

Tez Az Şekerli adlı eserin Bilgi Yayınevi tarafından 2001 de yayımlanmış olan onuncu baskısından hazırlanmıştır. İncelemesi yapılan hikâyelerin tamamı, bu baskıdan yapılmış kopyalar şeklinde sonuç bölümünden sonra yer almaktadır.

ABSTRACT

This study includes the analyses of the word groups in Sait Faik Abasıyanık's stories Müthiş Bir Tren, Bir Aşk Hikâyesi, Gümüş Saat, Fındık, Az Şekerli, Battaniye, G..., Hikâye Peşinde ve Kalinikhta in "Az Şekerli"

In this study, it is given priority to define one of the word groups which is in the position of an element of the sentence. And latterly, if found in these defined word groups, sub-word groups are defined and indicated under the related title.

While constructing this study, the word groups in Turkish are titled in five main groups as noun groups, adjective groups, adverb groups, verb groups, groups, and conjunction groups.

In the process of expression, the group which takes the role of noun is called as noun group. In itself, the noun groups are examined under the titles of possessive "construction"s, adjective "construction"s, proper noun groups, title groups, noun groups with case affix, , infinitive groups, participle groups that are used as noun in the sentence and reduplications which are used in the sentence as the function of noun.

Adjective groups are word groups which form the stated groups of adjective constructions by doing the duty of qualificative and determinative in the process of expression. This part is analyzed under the titles of adjective groups that are formed as adjective constructions with taking adjective derivational affix, possessive adjective groups, possessive adjective groups, adjective construction with case affix, adjective groups that are formed by added numeral group, adjective groups in the form of participle subordinate clause.

Adverbial groups are defined as the ones that are used before the adjectives; stated by verb and verbalia and affect their meaning. In our study, these groups are analyzed under the titles of preposition groups, gerund subordinate clause.

Verb groups are analyzed under the titles of verb groups that are formed as noun + finite auxiliary verb, verb groups that are formed as participle + finite auxiliary verb, groups that are established with the "ip" affix of durative verbs that are formed as gerund + finite auxiliary verb and the clichêd verb groups in the form phrase.

Conjunction groups and eclamation groups are explained in the last part of the study.

Classification and definition are made by considering the page numbers and the lines. In the study, sentence unity is of high importance. The pages or the lines which the groups are used stated in quotation marks at the end of the sentences and groups. But we didn't indicate in which story they take place.

The study is prepared due to the reliance on the tenth publish in 2001 by Bilgi Publishing. All the analyzed stories, as the copies taken from this publish, are given after the conclusion part.

1. BÖLÜM

GİRİŞ

Problem Durumu

Dil, insanlar arasında anlaşmayı sağlayan işaretler bütünüdür. Bireylerin duygu ve düşüncelerini karşısındakine aktarmasında dil araç görevini üstlenir. İnsanlar arasında anlaşmayı sağlayan her şey dilin kapsamına girer. Dil ve düşünce arasında bir ilişki vardır. Heidegger'in "Dil düşüncenin evidir." sözü ile Saussure'nin "Sözcüksel anlatımdan soyutlanarak ele alındığında düşüncemizin, ruh bilimsel açıdan, biçimlenmemiş, ayrımsız bir yığın olduğu görülür." sözü bize dil ile düşünce arasındaki bağı kuvvetlendiğini belirtmektedir.

"Dil insanlar arasında anlaşmayı sağlayan tabii bir vasıta, kendine mahsus kanunları olan ve ancak bu kanunlar çerçevesinde gelişen canlı bir varlık, temeli bilinmeyen zamanlarda atılmış bir gizli anlaşmalar sistemi, seslerden örülmüş içtimaî bir müessesedir." (Ergin, 2002: 3)

Dil oluşumu açısından kendine ait çeşitli özellikler taşır. Bu özellikler zamanla değişiklik gösterebilir yani dil daima gelişim ve değişim gösteren canlı bir varlıktır. Fakat bu değişim dilin kuralları çerçevesinde olur.

Her toplumun kendine ait bir dili vardır. Buradan yeryüzünde birçok dilin olduğu sonucuna varabiliriz. Fakat bu dillerin kökenleri hakkında kesin bilgiler bulunmamaktadır. Dilciler bu konularda farklı görüşlere sahiptirler. Kimi dilciler yeryüzündeki tüm dillerin tek bir dilden ayrılarak geliştiğini belirtirken, kimileri dillerin ayrı ayrı kaynaklardan yararlanılarak geliştiğini ileri sürmektedir.

İnsanlar arasında iletişimi sağlayan dilin düşünce ile olan ilgisi dışında bir toplumun yaşayışı ve kültürüyle de yakından ilgilidir.

"Bir ulusun yaşayış biçimi, inançları, gelenekleri, dünya görüşü, çeşitli nitelikleri ve hatta tarih boyunca bu toplumda meydana gelen çeşitli

olaylar üzerinde hiçbir bilgimiz olmasa da yalnızca dil bilim incelemeleriyle, bir dilin söz varlığının, söz hazinesinin derinliğine inerek bütün konularda çok değerli bilgiler ve güvenilir ipuçları edinebiliriz.” (Aksan, 1977: 65)

Aksan’ın bu sözlerinden hareketle dilin kültürü oluşturan önemli bir etmen olduğunu görebiliriz. Baştan da belirttiğimiz gibi dilin iyi kullanımı, iyi ve sağlıklı bir anlaşmayı, anlaşmaların doğru oluşması, iyi bir kültür yapısını, iyi bir kültür yapısı da iyi bir toplum yaşayışını arkasından getirecektir. Bu zincirin daha doğru kurulabilmesi ve aksaklıkların yaşanmaması için dil öğretimi üzerinde önemle durulmalıdır.

Dil öğretiminde, öğrencilere yukarıdaki hususlar belirtildikten sonra öncelikle dilin bileşenleri, dilin öbekleri, sözdizimsel, anlamsal özellikleri öğretilmelidir. Bu bilgiler yeterli düzeyde öğrenciye ulaştırıldığında, öğrencilerin dili kullanma becerileri de artacaktır.

Türkçe öğretiminde, anlam oluşumu üzerinde dururken bir ögenin anlamının tek başına değil bir bütün içinde olduğu belirtilmelidir. Yani anlam sözdizimi içinde gerçekleşmektedir. Biz de bu çalışmamızda kelime öbeklerini cümle içerisindeki işlevlerine göre ayırdık. Kelime öbeği birden çok sözcüğün tek bir varlık ya da kavramı karşılamak amacıyla birleşmesinden oluşan birliktir.

Muharrem Ergin kelime öbeğini şöyle tanımlamıştır:

“ Kelime grubu birden fazla kelimeyi içe alan, yapısında ve mânâsında bir bütünlük bulunan, dilde bir bütün olarak muamele gören bir dil birliğidir. Kelime grubu için birden fazla kelime bir takım kaidelerle belirli bir düzen içinde yan yana getirilir. Böylece belirli bir düzenle kurulduğu için kelime grubunun yapısında bir bütünlük bulunur. Kelime grubundaki bütünlük bilhassa mânâ bakımından göze çarpar. Kelime grubu ek bir nesneyi veya hareketi birlikte karşılayan kelime topluluğu demektir. Kelime grubunun kullanımında da bu bütünlük kendisini gösterir.” (Ergin, 1999:374)

Tahir Kahraman (2005:155) öbek teriminin, hem birleşik kelimenin hem de takımın karşıt anlamlısı olarak kullanılabilirdiğini belirtmektedir. Öbek terimini

birleşik kelimenin karşıt anlamlısı olarak; anlatım biçiminde bir anlam bildirmek, bir görev yapmak üzere bir araya getirilen ve kelimeleri birbirinden ayrı yazılan söz kümesi olarak kullanıldığını söylemektedir. Takımın karşıtı olarak öbeği ise; birbirini tümlemeden bir anlam bildirmek, bir görev yapmak üzere bir araya gelen kümeler topluluğudur şeklinde açıklamıştır.

Tahsin Banguoğlu (2004: 496) “Sözü geliştirmek üzere kelimeler öbeklenirler. Kavramlar arasında derece derece ilişkiler meydana getirirler. Böylece tek kavramdan anlatmaya doğru giderler. Bunlara kelime öbekleri denir.” demektedir.

Kelime öbekleri cümle çözümlerinde tek bir varlığın ya da kavramın karşılığı olarak düşünülür. Dilbilgisi öğretimi yapılırken, öğrencilere bu kavratılmalı öbeği oluşturan kelimeler tek tek değil bütün olarak ele alınmalıdır kuralı aktarılmalıdır.

Kelime öbekleri anlatım içindeki işlevlerine ve yapısal özelliklerine göre gruplanmaktadır. Örneğin; Cümle içerisinde ad görevi yapan söz toplulukları ad öbeğini oluştururken, zarf görevinde kullanılan ad toplulukları zarf öbeğini oluşturmaktadır. Türkçe öğretiminde kelime öbeklerini kavratırken, öbekleri cümle içerisindeki görevi üzerinden yola çıkarak adlandırabiliriz.

İncelediğimiz eserde yedi çeşit kelime öbeği tespit edilmiştir. Bunlar: Ad öbekleri, sıfat öbekleri, zarf öbekleri, fiil öbekleri, bağlaç öbekleri, ünlem öbekleri ve kısaltma öbekleridir.

Amaç ve Önem

Bu çalışmanın amacı Sait Faik Abasıyanık'ın Az Şekerli hikâye kitabındaki kelime öbeklerinin tasnifini yapmak ve bunu dilbilgisi öğretimi açısından değerlendirmektir.

Alt Problemler

“ İncelenen hikâyelerde; ad öbeklerinin, sıfat öbeklerinin, zarf öbeklerinin, ünlem ve bağlaç öbeklerinin dağılımı nasıldır?” sorusuna cevap aranmaktadır. Kelime öbeklerinin, yapısının yanı sıra cümledeki işlevlerine göre adlandırılması yapılmaya çalışılmıştır.

Sınırlılıklar

Bu çalışmada “Az Şekerli” adlı eserde yer alan sekiz hikâyedeki kelime öbeklerinin tespiti yapılmıştır.

Kısaltmalar

s. : Sayfa
str. : Satır

2. BÖLÜM

İLGİLİ YAYIN ve ARAŞTIRMALAR

Özcan, A. (2006). Refik Halit Koray'ın Gurbet Hikâyelerindeki Kelime Gruplarının Tespit ve Türkçe Öğretimi Bakımından Değerlendirilmesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, DEÜ Eğitim Bilimler Enstitüsü.

Özkan, M. Ali (2003) , Mustafa Kutlu'nun Bu Böyledir Hikâye Kitabı Üzerine Sözdizimi İncelemesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Türker, H. (2003). Soyet Sonrası Kazan-Tatar Türkçesi ile Türkiye Türkçesinin Sözdizimi Farklılıkları, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Özden, G. (2003). Türkiye Türkçesinde Kelime Grupları Üzerine Bir Araştırma, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Turgut, A.(2002). Ali Şir Nevayi'nin Eserlerinde Kelime Grupları ve Türkiye Türkçesi ile Karşılaştırılması, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Korkut, Ü. (2002). Ömer Seyfettin'in On İki Hikâyesinde Türk Dilinin Eğitimi Öğretimi Açısından Kelime Gruplarının Değerlendirilmesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, DEÜ Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Temizel, F. (2002). Nedim Divanı'nın Kelime Grupları ve Sözlüğü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Baydar, T. (2001). Ahmet Hamdi Tanpınar'ın Huzur İsimli Romanında Kelime Grupları, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Gündoğmuş, S.A.(2001). Yahya Kemal'in Manzum Eserlerinde Kelime Grupları: Yapılışları ve Kullanılışları, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Özsöyke, A: (2001). Refik Halit Karay'ın Memleket Hikâyeleri'nde Kelime Grupları, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, DEÜ Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Enfel, D.(2001). Eski Anadolu Türkçesinde Kelime Grupları ve Kullanılışları, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Tezer, K. (1999). Mehmet Akif'in Safahat'ında Kelime Grupları, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Atabey, İ.(1998). Türkiye Türkçesi ve Kırgız Türkçesinin Kelime Grupları Bakımından Karşılaştırılması, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Koç, K. (1998). Kazak Türkçesinde Kelime Gruplarının Sentaksı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Kayra, O.K. (1988). XVII-XVIII. Yüzyıl Metinlerinde Kelime Grupları, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Küçük, M.(1988). Partisipli, Mastarlı veya Fiil-isimli Bir Kelime ve Ondan Sonra Gelen Yabancı Asıllı Bir Kelime ile Teşkil Edilmiş ve Cümlede Zarf Olarak Kullanılan Kelime Grupları, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

3. BÖLÜM

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Bu çalışma “Az Şekerli” adlı eserdeki öykülerin kelime öbeklerinin incelendiği betimsel bir çalışmadır. Kelime öbeklerinin tespitinde yapısalılık anlayışının etkisi büyüktür.

Evren ve Örneklem

“Az Şekerli” adlı eserdeki hikâyelerin hepsi örneklemini oluşturmaktadır.

Veri Toplama Araçları

Çalışmada öncelikle kelime öbekleri yapılarına göre türlere ayrılmış, daha sonra cümle içerisindeki görevlerine göre adlandırılmıştır. Cümle ögesi konumundaki öbeklere bağlı alt öbekler de tespit edilmiştir.

Veri Çözümleme Teknikleri

Metindeki satırlar ve sayfalar numaralandırıldıktan sonra incelenen hikâyelerdeki kelime öbekleri türlerine ayrılmış ve öbekler ilgili başlıklarla öbeğin geçtiği sayfa ve satır aralık içerisinde gösterilerek verilmiştir. “Az Şekerli” adlı eserdeki hikâyelerin kopyası inceleme sonunda verilmiştir.

SAİT FAİK ABASIYANIK'IN DİLİ

Sait Faik Abasıyanık, Türkiye Öykücülüğünün önemli mihenk taşlarından biridir. O, bir kent öykücüsüdür. Onun öyküleri size basit gelir çünkü dili ağdalı değildir. Biçim/biçem açısından bir kural tanımaz olduğu bellidir. Bu yüzden öykülerini dilbilgisi açısından okuyanlar birçok Türkçe hatasını bulmaktadırlar. Ancak doğru yazmak ile bir yazın dili kurmak arasında fark vardır. Sait Faik, o yılların kâatibi denilebilecek öykü dilinden halkın gündelik diline geçmiş, Tanpınar'ın Yahya Kemal için kullandığı sözlerle "sokakta konuşulan Türkçe'yi bir had olarak" almıştır.

Hikâyelerde dil, çoğu zaman şiire yaklaşır. Uyaklı ifadeler göze çarpar. "*Güneş muşamba perdede tam üçü işaret ederdi. Geleceğine yüzde yüz emin olduğum günler beklerken uyuyakalırdım. Kapıyı tırmalar gibi vurduğu zaman nasıl duyardım rüyamın içinde. Yataktan fırlardım. Kapıyı açardım. (...) Trenler gidiyordu. Herifin biri imza ediyor, öteki para veriyordu.*" "Uyuyakalırdım, duyardım, fırlardım, açardım, gidiyordu, veriyordu" sözcükleriyle oluşturulan uyak, ahenk oluşturmanın yanı sıra hikâyeye akıcılık da kazandırır. "*Gökyüzünde uçaklar vardı. İçlerinde yolcular vardı.*" örneğindeki gibi uyaklı ifadelerin dışında tekrarlar da dikkat çekicidir. Paragraflardan biri, "*dünya ötede idi.*" cümlesiyle başlar, aynı cümleyle son bulur.

İkilemelerin sıkça kullanılması öyküye hem ahenk ve akıcılık kazandırır, hem de yazarın içeriğe uygun bir üslup kullanmadaki başarısını ortaya koyar:

4.BÖLÜM

BULGULAR VE YORUMLAR

İNCELEME

**(SAİT FAİK ABASIYANIK'IN “AZ ŞEKERLİ” ADLI ÖYKÜ KİTABINDA
YER ALAN HİKÂYELERDEKİ KELİME GRUPLARININ TESPİTİ**

1. AD ÖBEKLERİ

Anlatım içinde ad görevi yapan kelime kümelerine ad öbekleri adı verilir. İncelememizde ad öbekleri; iyelik takımları, sıfat takımları, adfiil öbekleri, özel ad öbekleri, san öbekleri, ikileme biçiminde ad öbekleri olarak ayrılmıştır. Ayrıca cümlede ad göreviyle kullanılan bağlaç öbekleri bağlaç öbekleri bölümünde gösterilmiştir.

1.1. İYELİK TAKIMLARI

Kişi zamirlerinin adlarla, adların başka adlarla iyelik ilgisi içinde kurdukları takımlara iyelik takımı adı verilir. Ad takımları, iyelik takımlarının üçüncü tekil ve çoğul kişileriyle yapılır. Bu takımlar, belirtenlerin yerine herhangi bir adın getirilmesiyle oluşur.

1.1.1. AD TAKIMLARI

Ad takımları, birden çok ad soylu sözcüğün iyelik ilişkisi içinde bir araya gelerek oluşturduğu öbeğe denir. Ad takımları dörde ayrılır. Bunlar belirtili, belirtisiz, zincirleme ve eksiz belirtili ad takımlarıdır. Belirtili ad takımları; tamlayan durumundaki isim soylu sözcüğün ya da sözcük öbeğinin ilgi ekini aldığı isim takımlarıdır. Belirtisiz isim takımları tamlayan ögesinde ilgi eki bulunmayan ad takımlarıdır. Zincirleme ad takımları da ikiden çok ad soylu sözcüğün iyelik ilişkisiyle birbirine bağlanmasıyla oluşur. Eksiz belirtili ad takımları, belirten ögesi belirten eki almadığı halde; konuşan (ve dinleyen) kişinin bildiği, tanıdığı, belirtili bir varlık ya da kavramın adı olan ad takımlarına eksiz belirtili ad takımı denir. (Kahraman:2001:161) İncelememizde eksiz belirtili ad takımları, belirteni ek almadığı için belirtisiz ad takımları içinde gösterilmiştir.

1.1.1.1 BELİRTİLİ AD TAKIMLARI

Belirten ögesi, konuşan (ve dinleyen) kişinin bildiği, tanıdığı, belli bir varlık ya da kavramın karşılığı olan ad takımlarına denir (Kahraman: 2001: 159) Belirtili ad takımlarının belirten ögesi belirten eki olan +(n)in ekini alır. Bu takımlarda belirten ile belirtilen arasındaki bağlantı zayıf ve geçici bir bağlantıdır.

Kıraathanenin camları önüne oturmuşlardı. (s.113,str.1)

Nargilenin parmuçlarını emerek susuyorlardı. (s.113,str.2)

Zayıf olan, **lülenin ateşini** nargilenin kehribar ağızlığıyla düzeltti. (s.113,str.3)

Zayıf olan, lülenin ateşini **nargilenin kehribar ağızlığıyla** düzeltti. (s.113,str,3-4)

Bekleme yerindeki insanların hepsi mahzun, hepsi sarı, hepsi sükûtiydi.. (s.113,str18)

Raylar yağmurdan ve **istasyonun sarı ışıklarından** keskin keskin parlıyordu. (s.113,str.20-21)

...karşımda, **rayların ötesinde** susmuş, kederli bir şehrin gökyüzüne vurmuş bulanık sarı ışığı... (s.113,str.23)...karşımda, rayların ötesinde susmuş, **kederli bir şehrin gökyüzüne vurmuş bulanık sarı ışığı**... (s.113,str.23-24)

...**hiç konuşmayan yolcuların arasında** pencerenin önünde yağmura dalmıştım. (s.114,str.3-4)

Trenin geldiğini gören yolculardan hiç kimse yerinden kalkmamıştı. (s.114,str.5)

Vagonların penceresinde profilleri gözükken yaşlı genç yolculardan hiçbiri tenezzül edip de bu sessiz istasyona başını çevirip bakmadı. (s.114,str.12-13)

Vagonların penceresinde profilleri gözükken yaşlı genç yolculardan hiçbiri tenezzül edip de bu sessiz istasyona başını çevirip bakmadı. (s.114,str.13-14)

...**bu trenin içindeki** yolcular hep kederli insanlardı. (s.114, str.16-17)

Kimsenin yüzü gülmüyordu. (s.114, str.17-18)

Çocuk büyük, yeşil gözleriyle **gözümün içine** bakıyordu. (s.115, str.14)

Şimdi **kompartmentların koridorundaydım**. (s.115,str.19)

Zabitin omuzlarına attığı boz renkli kaput yamalıydı. (s.115, str.25)

Bu, Çanakkale'de **gözümün önünde** vurulan en iyi arkadaşım Hüsnü'ydü. (s.115, str.28-29)

İşini bitirince yanındaki kadına **soyduğu elmanın yarısını** çakısının ucuna batırarak uzattı. (s.115, str.31-32)

İşini bitirince yanındaki kadına soyduğu elmanın yarısını **çakısının ucuna** batırarak uzattı. (s.115, str.32)

...bu kadının da **Hüsnü'nün ölümünden** sonra verem olup ölen nişanlısı Mediha olduğunu gördüm. (s.115, str.34)

Bu adamın yüzünü göremiyordum. (s.116, str.12)

Gözlerini, çok çekindiğim baba gözlerini bir **ilanın üstüne** dikti. (s.116, str.22)

Karımın sesiydi. (s.116, str.31)

Küçük Hasan'ım beni **pencerenin önünde** görünce her zamanki gibi gülmek istedi. (s.116, str.34)

Vagonun koridora açılan camının penceresini yüzüme çekiverdi. (s.117, str. 3-4)

Girdiğim kapının camından baktım, kimseler yoktu peronda. (s.117, str.12)

Yine karımla **oğlumun bulunduğu** kompartımana koştum. (s.117, str.13-14)

Eğilip **istorun aralığından** baktım. (s.117, str.14-15)

Karımın rengi korkudan bembeyazdı. (s.117, str.16)

Hikâyemin başına "Bir kravat hikâyesi" de diyebilirdim. (s.118, str.15-16)

Galiba Stendhal, "**insanların en mühim, en büyük icadı,**" diyor. (s.118, str.19)

Öteki yolcunun hangi istasyonda ineceğini düşünmüyorum bile. (s.118, str.26)

...**kiminin sükûnu**, kiminin çağıldayışı, kiminin penceresinin ışığı, uçsuzluğu, kiminin hüznü, hayreti, kıskançlığı çöktü. (s.119, str.6)

...kiminin sükûnu, **kiminin çağıldayışı**, kiminin penceresinin ışığı, uçsuzluğu, kiminin hüznü, hayreti, kıskançlığı çöktü. (s.119, str.6-7)

...kiminin sükûnu, kiminin çağıldayışı, **kiminin penceresinin ışığı, uçsuzluğu**, kiminin hüznü, hayreti, kıskançlığı çöktü. (s.119, str.7)

...kiminin sükûnu, kiminin çağıldayışı, kiminin penceresinin ışığı, uçsuzluğu, **kiminin hüznü, hayreti, kıskançlığı** çöktü. (s.119, str.8)

Her şeyin tadı onula tadıldığına göre her şeye, her hoşlandığın şeye, her ihtiyacın olan şeye onu benzetebilirsin. (s.119, str.17)

Şehrin ışığına doğru koşuyorduk! (s.119, str.31)

Bir dakika göz göze gelir, **dünyanın rengini** değiştirirdik; olur mu olurdu... (s.119, str.33-34)

Bana nasip olmadı bu **hülyanın sahisi!** (s.120,str.3)

Hatta **çimizden ikisine** de bu piyango düştü. (s.120,str.4)

Arkadaşlarımdan birinin güzel gözleri vardı.(s.120,str.8)

En kötü elbiselerin **onun cılız vücuduna** bir oturuşu vardı...(s.120,str.11-12)

En kötü elbiselerin onun cılız vücuduna bir **oturuşu** vardı...(s.120,str.11-12)

Bunlar vardı yalan değil, **kızların da onu seçmeye hakları**...(s.120,str.13)

Onu seçen kızın da kolları, bacakları adaleliydi. (s.120,str.14)

Yazık ki **kızın o arkadaşına baktığının** farkında bile değildim. (s.120,str.25)

Günün birinde olan oldu. (s.120,str.27)

Arkadaşımızla, **insanoğlunun güzel günlerinin** geleceğini konuşurduk.
(s.120,str.30-31)

İnsanoğlunun bugünkü halinden söz açardık. (s.120,str31-32)

“**Güzelliğin kuvvetini...**” der, arkadaşımızı kulaklarına kadar kızartırdı.
(s.121,str.10)

Sonra aramızdaki, bize biralar ikram eden, zengin arkadaşımızın, **aramızdaki varlığının manası** kalmayacak. (s.121,str.16)

Güzel arkadaşımız **dostların himmetiyle** iltimasıyla Heybeli Sanatoryumu’nda beş ay yattı. (s.121,str.22-23)

Güzel arkadaşımız **dostların himmetiyle iltimasıyla** Heybeli Sanatoryumu’nda beş ay yattı. (s.121,str.22-23)

Ben biliyorum o **karının size vereceği** cevabı. (s.122,str.7)

...**doktorun nabzımı tuttuğunu** bilir, ama dudaklarımı kenetler, ısırır köpükler saçardım. (s.123,str.14-15)

Babamın ölüsünü kıskanırdım da ondan. (s.123,str.17)

İşte, etrafımı saran **babamın ölümünü** benimle alâkadar olup unutmaları için bu sinir buhranı oyunlarına başlamıştım. (s.123,str.24)

Ne yapsam **kimsenin dikkatini** çekemiyordum. (s.124,str.7)

Mesela bir ağaç altında **otların arasına** saklanır oturur, öğle yemeğine gitmezdim. (s.124,str.10)

Odanın tek penceresinde iki büyük ve patlak göz bana bakıyordu. (s.125,str.2)

Ama **bu gözlerin ne gözü olacağını** merak edip dayanamadık. (s.125,str.5)

Yolculardan birinin dört beş yaşındaki çocuğu sandı. (s.125,str.13)

“**İnsanın insandan bir saati** olması da güzel bir şey” diye düşünmüştüm. (s.126,str14-15)

Ben **işin böyle olacağını** geceden düşünmüş, onu saklamıştım. (s.126,str.30-31)

Kırmızı taşlarının üstüne senin o gün bana verdiğin papatyayı koydum. (s.127, str.2-3)

Sonra **suyun üstüne** yavaşça saatimi bıraktım. (s.127,str.5)

Denizin ta dibine saatimin vardığını; orada, karanlıklar içinde, kimsenin onu bulamayacağı bir yerde yattığını hissedince küreklere asılarak döndüm. (s.127, str. 11)

Denizin ta dibine **saatimin vardığını**; orada, karanlıklar içinde, kimsenin onu bulamayacağı bir yerde yattığını hissedince küreklere asılarak döndüm. (s.127,str12)

Denizin ta dibine saatimin vardığını; orada, karanlıklar içinde, **kimsenin** onu **bulamayacağı** bir yerde yattığını hissedince küreklere asılarak döndüm. (s.127,str13)

Denizin ta dibine **saatimin vardığını**; orada, karanlıklar içinde, kimsenin onu bulamayacağı bir yerde **yattığını** hissedince küreklere asılarak döndüm. (s.127,str12-13)

Bu kadar sevmek ihtiyacıyla kendine yaklaşan bir hayvanı reddedebilmek için, **insanın ömründe** hiç âşık olmaması, hiç sıkıntı çekmemesi, hiç kalp yumuşaklığı nedir bilmemesi lazım gelir. (s.128,str.12)

... **birçok insanoğlunun** da onu **kovduğunu** gözlerimizle gördüğümüze göre, insanlar hakkındaki fikirlerimizi değiştirmeliyiz. (s.128,str.16)

Ama ne olsa katillikle Azraillik **insanların halini, huyunu, bakışını, yürüyüşünü** değiştiriyor yahut değiştirmiyor da bize öyle geliyor. (s.129,str.3-4)

Fındık ete burnunu dokundurur, eti **dişlerinin arasına** alır, kafasını şöyle bir sallar. (s.129,str.15)

Ellerinin parmakları küt, yusuvarlak, iskarmos gibidir.(s.129,str.20)

Yolluk **kravatının sarısı** ile yeşili pek cafcıflı olmasına rağmen kravatlıdır ya!(s.129,str.26)

Onun günahı cemiyyetin, vebali **hepimizin boynunadır**. (s.129,str.33-34)

Demek bu **köpeklerin hesabını** o verecek değildi. (s.130,str.5)

...bazen kendisine bu kadar itimat gösteren **köpeğin ihtizarını** görmemek için kaçıp giderdi. (s.130,str.10)

Eti şöyle bir **dişlerinin arasında** sallıyor, o canım bifeği fırlatıp atıyor. (s.130,str.12)

Birdenbire **zehircinin aklına** bir fikir doğdu. (s.130,str.19)

Köpeğin **etin içinde** zehir olmasını bilmesi için insan olması bile yetmez, değil, doktor olması bile yetmez, kimyager olsa bile çakmaz. (s.130,str.20)

Köpeğin etin içinde zehir olmasını bilmesi için insan olması bile yetmez, değil, doktor olması bile yetmez, kimyager olsa bile çakmaz. (s.130,str.20)

Fındık'ın marifeti insanın içini okumak da olamazdı. (s.130,str.28)

Fındık'ın marifeti **insanın içini** okumak da olamazdı. (s.130,str.28)

Çoluğun çocuğun elinden kokmuş, pislenmiş neler yemiyordu ki. (s.130,str.29-30)

Fındık'ın içine doğuyordu. (s.130,str.32)

Bu gidişle onun da kendinin ekip biçeceği, dört beş ceviz ağaçlı bir tarlası olmasına **şunun şurasında** on sene kalmıştı. (s.131),str.29)

Onbaşının verdiği zehirli köfteyi aldı. (s.132,str.1)

Onbaşı **çamin altından** seyrediyordu. (s.132,str.4)

Birden içinden ne geçtiğini **kimsenin bilemeyeceği** bir şekilde avucunu Fındık'ın tam ağzı içinde gibi sıktı. (s.132,str.8-9)

Sonra **yattıkları ahırların yolunu** tuttu. (s.132,str.11)

İhtiyar kahveci, **gözlüklerinin üstünden** gence baktı. (s.133,str.2)

Kimsenin kendine bakmadığını hissedince, rahatladı. (s.133,str.9-10)

Kahveci onu hep gözlüyordu **gözlüklerinin altından**. (s.133,str.15-16)

Genç adam **kahvecinin geldiğini** fark etmemişti. (s.133,str.25)

O **babasının yemekten sonra anasına seslendiği** gibi;...(s.134,str.15-16)

Sonra bihoş olur, akşam gelir, **bilmediği bu köyün sokaklarında** dolaşır, vapurları kaçırır.(s.134,str.24-25)

Kahveci hala delikanlıya bakıyordu **gözlüklerinin altından**. (s.134,str.26-27)

Masanın mermeri buz gibiydi. (s.134,str.32)

“**Mübareklerin saati** Londra ayarındır,” dedi beyaz saçlı adam. (s.135,str.9)

Gencin kahvesini tepsiye koydu. (s.135,str.11)

Ağır adımlarla **çocuğun oturduğu** masaya doğru yürüdü. (s.135,str.12)

Oyunculardan biri genç adama baktı. (s.135,str.16)

Sonra yavaşça **genç adamın yanına** yaklaştı. (s.136,str.5)

Çımacı oynamadığı halde **beyaz saçlı adamın kağıdına** baktı. (s.138,str.1-2)

Gözlüklerinin üstünden baktı:... (s.138,str.4-5)

Birden bire **camın dışında** onu gördüm. (s.139,str.1-2)

Bir sinemanın holüne saklanmıştı. (s.139,str.3)

Sebebin güzelliğinin, çirkinliğin, iyiliğinin, kötülün önemi neticenin tadına, acıyı her zaman sonradan katacaktır. (s.139,str.14)

Sebebin güzelliğinin, **çirkinliğin, iyiliğinin, kötülüğün önemi** neticenin tadına, acıyı her zaman sonradan katacaktır. (s.139,str.14-15)

Sebebin güzelliğinin, çirkinliğin, iyiliğinin, kötülün önemi **neticenin tadına**, acıyı her zaman sonradan katacaktır. (s.139,str.15-16)

Sebebin güzelliğinin, çirkinliğin, iyiliğinin, kötülün önemi **neticenin tadına**, acıyı her zaman sonradan katacaktır. (s.139,str.15-16)

İçimizde şüphe olmasa, **kelimelerin yarısını** sözcüklerden çıkarmak lazım gelir. (s.139,str.17)

Benin dostça arasaydı da **sobanın başına** bir battaniye serip uzandıığımız zaman;...(s.139,str.24)

...onun istediklerini alıp geldiğim zaman, yine onu **sobanın başında**, battaniyenin ortasında bağdaş kurmuş, oturmuş görmeseydim, deliye dönmez miydim? (s.140,str.3)

...onun istediklerini alıp geldiğim zaman, yine onu sobanın başında, **battaniyenin ortasında** bağdaş kurmuş, oturmuş görmeseydim, deliye dönmez miydim? (s.140,str.3-4)

...**Battaniyenin üzerinde** kıvrırcık saçlı kafası, zeki gözleriyle bir resimli mecmuaya dalmış buluyorum. (s.140,str.7-8)

Masanın üstünde mandalina kabukları var. (s.140,str.11-12)

Onu bana getiren sebepler ne olursa olsun, bu **battaniyenin üstündeki** resimli dergiye dalmış harikulade netice, beni dostluklara, sevdalara, yirmi yaşlara, sıhhatlere ve saadetlere, arkadaşlıklara ve huzurlara salan netice karşımda işte. (s.140,str.20-21)

Sobanın içine attığımız tahtalar çatır çatır çatlıyordu. (s.140,str.25)

Yalnız **sobanın konuştuğu** bir odada, dünyanın yarım saat, bir saat, bir buçuk saat, nihayet iki saat sonra hastalıklı, umutsuz, şüpheler içinde, kararsız, yalnız rüyalar ve acılarla dolu olacak bir insani saadet içindedir. (s.140,str.26)

“Bir tek **insanın bir tek insana bundan daha büyük iyiliği** dokunabilir mi?” diye düşünüyordum. (s.140,str.32-33)

Herhangi bir kötü sebep **düşünmenin büyük nankörlüğünü** bir hesaplardım da tüylerim diken diken oldu. (s.141,str.1)

İçmeden evvel kitaptan başımı kaldırıp bana bakıyor, **benim bardağıma** bakıyor.(s.141,str.12)Bu, yalnız **sobanın konuştuğu** oda içinde iki saatin beraberliği için, içimde kaygusuzluklar, dostluklar, fedakarlıklar ve insanlıklar yaratan insanı nereye götürüyordum? (s.141,str.30-31)

Bu yalnız sobanın konuştuğu oda içinde **iki saatin beraberliği** için, içimde kaygusuzluklar, dostluklar, fedakârlıklar ve insanlıklar yaratan insanı nereye götürüyordum? (s.141,str. 31)

Kışın bu **battaniyenin üstünde** haftada bir uyumanı, yazın bir kayanın üstünde oturmanı seyretmek için böyle yapmıştım. (s.142,str.18-19)

Kışın bu battaniyenin üstünde haftada bir uyumanı, yazın **bir kayanın üstünde** oturmanı seyretmek için böyle yapmıştım. (s.142,str.19-20)

“**Zararın neresinden kârdır,**” dedi. (s.142,str.23)

Borular, tüpler, renkler, **tüplerin üstünde** insan isimleri vardı. (s.143,str.4)

Öteki kanların sahipleri ortada yoktu. (s.143,str.6-7)

Öteki kanların sahipleri yataktaydılar. (s.143,str.8)

...içerisini hiç görmediğim vagonumsu tahtadan **bir barakanın kapısında** oturmuştuk. (s.143,str.13-14)

Çilli bir **yüzü** vardı bu **arkadaşımın**. (s.143,str.14-15)

Müşterilerden biri... (s.144,str.6)

Hilmi Efendi **beyaz saçlarının diplerine** kadar kızardı. (s.144,str.9)

Tabiatın şakası yoktur. (s.144,str.28)

...(ne tuhaf, biz **hastaların içinde** şöyle adamakıllı taranmış kimse yok)... (s.145,str.5-6)

Elinin körü yapılacak. (s.145,str.16)

Gözlüklerinin altından umutsuzlukları gözlemeli. (s.145,str.22-23)

İşin müspetini, menfisini... (s.146,str.6-7)

Hastanenin kapısında bir simit aldım; sonra yerim diye. (s.146,str.15)

Kiminin gözü, kiminin kulağı, kiminin burnu bağlıydı. (s.146,str.23-24)

Kiminin gözü, **kiminin kulağı**, kiminin burnu bağlıydı. (s.146,str.24)

Kiminin gözü, kiminin kulağı, **kiminin burnu** bağlıydı. (s.146,str.24)

Hamamın yanından geçerken baktım bir binanın mahzeninden bir sedye çıkarıyorlar. (s.146,str.25)

Hamamın yanından geçerken baktım bir **binanın mahzeninden** bir sedye çıkarıyorlar. (s.146,str.25-26)

Hamamın önünden iri yarı biri fırladı. (s.146,str.28)

Sedyedekinin yüzü kapalıydı ama vücudu kaskatı değildi. (s.146,str.32)

Belediye memuru **boruların, imbiklerin ve kan tüplerinin ardında** yağan kara baktı. (s.147,str.14-15)

İdrarların kimisi kırmızı, kimisi koyu kırmızı, kimisi kiremit rengi aldı. (s.147,str.25)

Hamamın önünden yine geçtim. (s.148,str.7)

Kiminin gözbebeğinde korku, kiminde sarılık, kiminde kansızlık. (s.148,str.15)

Mustafa'nın dükkânına atıyorum kendimi. (s.148,str.28)

Daha doğrusu Kadıköy iskelesinde bu **ailenin erkeği** önüme çıktı. (s.149,str.4)

Ben kendi kendime **adamın sorusuna** böyle bir cevap verirken, dünya kadar vakit geçti sandım. (s.149,str.17)

Dengin üstüne oturmuş kadın... (s.149,str.22)

Tahta valizin üstüne oturmuş oğlan çocuğu... (s.150,str.2)

Dengin biletini aldınız mı? (s.150,str.15)

Sualin böylesine can mı dayanır? (s.150,str.17)

Tut **kelin perçeminden**. (s.150,str.34)

Haydarpaşa'da **gişelerin önünde** bilet alanları, bekleme yerinde düşünenleri, istasyon lokantasında içenleri ve kalkacak bir treni görmeye gidiyorum desem mi? (s.151,str.3)

Gözümün önüne Çarksuyu, Erenler tepesi, Beşköprü'deki Hacı Beyin köşkü, amcamın, balkonunda çingene bacak elmaları kabaran evi geldi. (s.151 str.11-12)

Gözümün önüne Çarksuyu, Erenler tepesi, Beşköprü'deki Hacı Beyin köşkü, **amcamın balkonunda çingene bacak elmaları kabaran evi** geldi. (s.151,str.13-14)

Düzce'nin kasaba ismindeki köyünü bilir misiniz? (s.151,str.19)

Bir trenin derin derin soluduğu duyuluyordu. (s.152,str.18-19)

Üstü örtülü perdenin altında dolaştım durdum. (s.152,str.20-21)

Rayların üzeri ıslak, pırıl pırıldı. (s.152,str.21)

Perdenin ta ucuna kadar, kum yola kadar gittim. (s,152,str.22)

Makasların kenarından muşambalı bir adam hızlı hızlı yürüyor, elindeki fenerin bana yeşil gözükken camını manevra yapan trene doğru sallıyor... (s.152,str.25-26)

Makasların kenarından muşambalı bir adam hızlı hızlı yürüyor, **elindeki fenerin bana yeşil gözükken camını** manevra yapan trene doğru sallıyor... (s.152,str.25-26)

Gözümün önüne köprüler, akarsular, sessiz, gürültülü istasyonlar, vücudumu, kanımı uyuşturan düdük sesleri, yıkılıp yıkılıp dikilen ağaçlar, telgraf direği fincanları, sahlep fincanları, fincanlar, bardaklar, taş tespihler, taş ağızlıklar, simitler, yemiş sepetleri, kış günü kiraz sepetleri geçip gidiyordu. (s.152,str.31)

Karşı kompartımanın camı açıldı. (s.153,str.8)

“**Şirketin bir işi** için geldim de... bir hafta kadar kalacağım da...” (s.153,str.25)

İki hanımdan üç yaş genci (üç yaş; fazla eksik olmaz) **ve sakini** bir zaman cevap vermedi. (s.154,str.28)

(**Bunun üstüne** artık her tenkide müsaade vardır.) (s.155,str.9)

(Fark edilmiştir aynaya baktığı. Fark edilmiştir ama aynı işi **ablanın** da **yaptığı** ya görülmüşse...) (s.155,str.23)

İstasyonun aynaları meşhurdur. (s.155,str.33)

İki hanımın sessizce beni dikizlemelerine aldırış etmeden baktım. (s.156,str.2)

Şapkamın kurdelasında beyaz beyaz lekeler vardı. (s.156,str.4-5)

İstasyonun kapıları insan alıp insan veriyordu. (s.156,str.18)

Bir ırmak akıyordu **kulağımın dibinden**. (s.157,str.2)

Dudaklarında şimdiden sonra söylenecek **kız oğlan türkülerinin boyu** vardı. (s.157,str.13-14)

Sandalın içindeki güneşten, gökyüzündeki tozdan, ağacın kırmızısından mı ay

doğuyordu? (s.157,str.15)

Yanımda **dostların en koyusu**, kadehimde sakız rakısı, dilim kekeme, elimde olta, oltanın elinde zoka, sandalda Barba Stanco, küpeştede Sivriada, yıldızlar bağrımda; dümendeyim. (s.157,str.22)

Yanımda dostların en koyusu, kadehimde sakız rakısı, dilim kekeme, elimde olta, **oltanın elinde** zoka, sandalda Barba Stanco, küpeştede Sivriada, yıldızlar bağrımda; dümendeyim. (s.157,str.23)

Bir Rum evinden midye tavası, **bıyıklarımın içinden** anason kokusu geliyor. (s.158,str.3)

Kocayemişlerin çiçeği pare pare. (s.158,str.6)

Martının biri boşlukta bir direğe konuyor. (s.158,str.10)

Kimin önünde olursa olsun. (s.158,str.29)

Bin, bir **yıldızın sırtına**. (s.159,str.6)

Adaların içinde bir Burgaz Adası vardır. (s.159,str.7)

Bil ki Taksim meydanında, **abidenin önündeki** çayırın kısa parmaklıklı demirlerine oturmuş seni düşünüyorum Yanaki. (s.159,str.7)

Bil ki Taksim meydanında, abidenin önündeki **çayırın kısa parmaklıklı demirlerine** seni düşünüyorum Yanaki. (s.159,str.17-18)

Sonra **Asapasya'nın söylediği** Kefalonya havasından çıkan rüzgâr Sivri adanın denizini ürpertiyor. (s.159;str.27)

1.1.1.2. BELİRTİSİZ AD TAKIMLARI

Belirteni eksiz belirten olan ad takımlarıdır. Belirten ögesi konuşan ve dinleyen tarafından bir belirsizlik taşır. Belirten ile belirtilen arasındaki ilişki güçlü ve kalıcıdır. Eksiz belirtili ad takımlarının belirteni ek almadığı için bu grupta gösterilmiştir.

Bir aralık ikinci mevki **bekleme yerine** girmiş, hiç konuşmayan yolcuların arasında pencerenin önünde yağmura dalmıştım. (s.114,str.2)

Sonra **çıkma kapısına** doğru yürüdü. (s.114,str.21)

Erkek pardösüsü olsun. (s.114,str.30)

Olsun aynı renk kumaştan, adeta **on iki yaşında bir çocuk pardösüsü** denecek, beli kemerli, gri pardösüyü sırtına geçirmişti. (s.114,str.34)

‘Olur a, başka bir kadın da böyle **erkek pardösüsü** giyebilir, başka bir kadın da bere takabilir.’ (s.115,str.4-5)

Kadın içeriye çekilmek isterken istasyon yolcularından birinin **ayak sesiyle** tekrar kapıyı açtı. (s.115,str.8)

Ayak sesi gelen tarafa doğru yine baktı. (s.115,str.9)

Bu sefer kati olarak içeriye çekilmeye karar vermiş gibi kapıyı kaparken aralıkta bir **çocuk hayali** gördüm. (s.115,str.13)

Bir **kompartment kapısını** açtım. (s.115,str.22)

Genç yaşında bir **fıtık ameliyatı** sonunda ölmüştü. (S.116,str.6)

Gözlerini, o çok çekindiğim **baba gözlerini** bir ilanın üstüne dikti. (s.116,str.21)

Hadi bırakalım bir tarafa **dünya halini**, şu pahalılık içinde sevişmek?... (s.118,str.4)

Hadi bırakalım bir tarafa dünya halini, **şu pahalılık içinde** sevişmek?... (s.118,str.4)

Dindar birisi, “Günah bu zamanda!” bile der. (s.118,str.8)

Hikâyemin başına “Bir **kravat hikâyesi**” de diyebilirdim. (s.118,str.16)

Ovaları, karlı dağları, akarsuları, kayaları, çölü, vahaları, küçük şehri, trene bakan öküzleri, yolculara ayıp işaretler yapan **çoban çocuklarını** geçtik. (s.119,str.4)

...**çoban çocuklarının**; kiminin sükûnu, kiminin çağıldayışı, kiminin penceresinin ışığı, Uçsuzluğu, kiminin hüznü, hayreti, kıskançlığı çöktü. (s.119,str.6)

Yalnızlık kuyuma taş düşmemeli. (s.119,str.20-21)

İnsanoğulları şehrin bütün **nakil vasıtalarını** seferber etmişti. (s.119,str.22-23)

Arabalar geçerken bağıra bağıra “**Hicran, yine hicran...**”**şarkısını** tutturmuştuk. (s.119,str.30)

Onların başından geçti bu **aşk hikâyesi**, bize nakletmek düştü. (s.120,str.5-6)

Hepimiz **aşk hikâyesi** içindeydik. (s.120,str.19)

Birimiz **dünya görüşünden** dem vurdu. (s.121,str.2)

Birimiz müstesna, üçümüz **işçi sınıfıydık**. (s.121,str.13)

Kafa işçisi diyelim de kol işçisinden ayıralım. (s.121,str.14)

Kafa işçisi diyelim de **kol işçisinden** ayıralım. (s.121,str.14)

Dostlarım, uzatmayalım, şu **aşk hikâyesini** bitirelim: (s.121,str.18)

Aramızdaki **para pul, apartman sahibi**, bu işçi kızını hem bizden, hem güzel arkadaşımızdan ayırdı, aldı. (s.121,str.19)

Aramızdaki para pul, apartman sahibi, bu **işçi kızını** hem bizden, hem güzel arkadaşımızdan ayırdı, aldı. (s.121,str.20)

İşte, etrafımı saran babamın ölümünü benimle alâkadar olup unutmaları için bu **sinir buhranı** oyunlarına başlamıştım. (s.123,str.24)

Mesela bir **ağaç altında** otların arasına saklanır oturur, öğle yemeğine gitmezdim. (s.124,str.10)

Mesela bir ağaç altında otların arasına saklanır oturur, **öğle yemeğine** gitmezdim. (s.124,str.10-11)

Bütün aile **öğle vakti** koşa koşa eve girer, mutfakta, kapı önlerinde bir şeyler atıştırırdı. (s.124,str.11)

Bütün aile öğle vakti koşa koşa eve girer, mutfakta, **kapı önlerinde** bir şeyler atıştırırdı. (s.124,str.12)

Yorganlardan kafamı çıkarır, o avucumda, saatlerce **çakal seslerini** dinlerdik. (s.124,str.34)

Bir sabaha karşı yine **çakal sesleriyle** uyanmıştım. (S.125,str.1)

Geceleri çoğunca **deniz kenarına** iner, bazen sulara, bazen odunlar arasında, bazen de hava çok sıcaksa sıcak kumlar içinde yatardım. (s.125,str.16)

Geceleri çoğunca deniz kenarına iner, bazen sulara, bazen **odunlar arasında**, bazen de hava çok sıcaksa sıcak kumlar içinde yatardım. (s.125,str.17)

Bir sabah, bir memur beni **deniz kenarında** uykumdan uyandırdı. (s.125,str.23)

Futbol sahasının kenarında düşmanlarımı seyrediyordum. (s.126,str.6)

İçindeki çarkları; kırmızı taşları, üstündeki **şimendifer resmini** beraberce seyrettik. (s.126,str.13)

Öğleden sonra **deniz kenarına** indim. (s.126,str.33)

Fındık, tekir **kedi renginde** bir kurt köpeği ile, av köpeği piçidir. (s.128,str.3)

Fındık, tekir kedi renginde bir **kurt köpeği** ile, av köpeği piçidir. (s.128,str.3)

Fındık, tekir kedi renginde bir kurt köpeği ile, **av köpeği** piçidir. (s.128,str.4)

Aşk mahsulü olduğu için güzel olması lazım gelir ama güzel değildir. (s.128,str.4)

Köpeklerin yaza girerken gayet korkunç bir **hastalık mikrobu**nu birbirlerinden kaptıklarını hep biliriz. (s.128,str.20)

O zaman şehir baştanbaşa **köpek itilafı** işiyle uğraşır. (s.128,str.21-22)

Belediye **köpek başına** bir buçuk papel verir. (s.128,str.23)

Tıpkı **Dusseldorf canisi** gibi. (s.129,str.8)

Elinde şıkır şıkır parıldayan ucuna bir bıçak takılmış zinciriyle küçük çocukları kendine bağlayan, sonra bir çalılık arkasında onu öldüren **Dusseldorf canisi**. (s.129,str.11)

Zehirci **emir kulu** olduğu için, Allah katında günahı olmadığını uzun uzun düşünmüştür. (s.129,str.28)

Zehirci emir kulu olduğu için, **Allah katında** günahı olmadığını uzun uzun düşünmüştür. (s.129,str.28)

Hani tam bir **güneş tutulması** olmuştu; o zaman iki tavuk besliyordu. (s.131,str.2)

Güneş tutulmaya başladığı zaman **insan gözü** ancak siyah camlarla gördüğü halde, tavuklar nasıl bağrıışmaya başlamışlardı. (s.131,str.4)

El elinde, **güneş altında** yarı aç çalışacaktı. (s.131,str.23)

Burada kazandığı para ile köydekiler de geçiniyor, kendisi de serin **ağaç altlarında** denize karşı uyku kestirebiliyordu. (s.131,str.25)

Demek dişini sıkarsa on sene sonra on beş dönüm tarlası, dört **ceviz ağacı** olacaktı. (s.131,str.32)

Bacı ile evvelki **yaz sılasında** bu meseleyi konuşmuşlardı ya!.. (s.131,str.32-33)

Bir **bilet memuru** ile bir işçi, bir beyaz saçlı parafa oynuyorlardı. (135,str.1)

Genç adam yine bal gibi tatlı, değirmi, güzel bir yüz aldı, bir **çocuk gülüşüyle** güldü. (s.135,str.26)

Genç adam **kahve tabağına** bir şey bıraktı. (s.136,str.18)

Sizin için dünyanın **elektrik parasını** veriyorum. (s.137,str.10)

Lokum tabağını Murtaza sessizce kaldırdı. (s.137,str.20)

Ocak başındaki peykeye çöktü, gözlerini kapadı, açtı; yine kapadı, yine açtı. (s.137,str.25)

Yerler **cigara külü** içinde.(s.140,str.11)

Masanın üstünde **mandalina kabukları** var. (s.140,str.12)

Bir **saadet denizi** içinde felaketlerden kurtulmuş perişan bir sandal gibiyim. (s.140,str.14)

O, ömrümde bir daha tutamayacağım, seyrine doyamayacağım, bir **deniz mahluku** gibi.(s.140,str.18)

Yosun ve deniz kabukları kokuyor. (s.140,str.18-19)

İnsanlar içinde bir insandı . (s.141,str.23)

Gidiyorduk ama onu, mavi denizi kara, yeşil çayırları kara, dağları aşılmaz, yolları geçilmez, çarşıları **yalnızlık içinde**, yemişleri tatsız, şarapları acı olan bir ülkeye mi sürükleniyordum? (s.141,str.29)

Burnuma bir **at sidiği** kokusu geldi. (s.143,str.1)

Borular, tüpler, renkler, tüplerin üstünde **insan isimleri** vardı. (s.143,str.4)

Sisli bir Bursa sabahının **lise bahçesindeki** binaları birbirinden ayırırverdiği oğün, içerisini hiç görmediğim vagonumsu tahtadan bir barakanın kapısında oturmuştuk. (s.143,str.11)

“Yok, bir şey yok, burnuma bir **ahır kokusu**, at kokusu geldi de...” (s.143,str.21)

“Yok, bir şey yok, burnuma bir ahır kokusu, **at kokusu** geldi de...” (s.143,str.21)

Concourt Hippique, hippique filan derken, **at sidiği** ekşisi. (s.143,str.25)

“Doğru değil. Doğru değil ama. Çoluk çocuğun **ekmek parasıyla** oynamak doğru değil.” (s.144,s.8)

Züğürt tesellisi! (s.144,str.27)

Kol çukurundaki kan lekesi, bir pamuk ve ispirto kokusu. (s.144,str.33)

Kol çukurundaki **kan lekesi**, bir pamuk ve ispirto kokusu. (s.144,str.33)

Kol çukurundaki kan lekesi, bir **pamuk ve ispirto kokusu**. (s.144,str.33)

Şu, o da doktorlar gibi, sırtına beyazlar giymiş, saçı mükemmel taranmış(ne tuhaf, biz hastaların içinde şöyle adamakıllı taranmış kimse yok) **belediye memuru** fena adam değil ama, sevmiyorum bir türlü. (s.145,str.7)

At sidiği yapıldı işte; kör müsün? (s.145,str.16)

Ulan **devlet hazinesini**, şuraya umutsuzluklarını sürüklemeye gelenlerden mi ? dolduracaksın? (s.145,str.19-20)

“Dört kuruş lütfeder misiniz? **Pul parası**.” (s.145,str.25)

Kapıdan içeriye girerken bir **mektep arkadaşına** rastladım. (s.146,str.17)

Bir kenarda ahşap evler, bir kenarda **hastane duvarı** vardı. (s.147,str.2)

Bir **cami önüne** gelmiştim. (s.147,str.8)

Belediye memuru boruların, imbiklerin ve kan tüplerinin ardında yağın kara baktı. (s.147,str.14)

İdrarların kimisi kırmızı, kimisi koyu kırmızı, kimisi **kiremit rengi** aldı. (s.147,str.26)

Kimi bulanığa **sünger kâğıdı** kondu. (s.147,str.27)

Pis bir soluk renk, **hastane duvarından** yere vurdu. (s.148,str.6-7)

Kubbe camlarının birinden bir buğu, ölüm kokulu bir buğu havaya karışıyordu. (s.148,str.8)

Belediye memurunu memnun bırakmıştım. (s.148,str.10)

Hikâye parası; verirlerse. (s.148,str.12)

Kiminde **göz beyazlarında** donuk bir sessizlik. (s.148,str.15)

Burnumu tekrar bir **at sidiği** hamızı sardı. (s.148,str.19)

İdrar kesemdeki asit Hipürük'le tramvayda oturmuş, Çin işi Japon işi takata-ara kanımda müspet, formolgel menfi; globülin iki virgül şu kadar, serin üç virgül bu kadar... gidiyorum. (s.148,str.22)

İdrar kesemdeki asit Hipürük'le tramvayda oturmuş, Çin işi Japon işi takata-ara kanımda müspet, formolgel menfi; globülin iki virgül şu kadar, serin üç virgül bu kadar... gidiyorum. (s.148,str.23)

İdrar kesemdeki asit Hipürük'le tramvayda oturmuş, **Çin işi** Japon işi takata-ara kanımda müspet, formolgel menfi; globülin iki virgül şu kadar, serin üç virgül bu kadar... gidiyorum. (s.148,str.23)

İdrar kesemdeki asit Hipürük'le tramvayda oturmuş, Çin işi **Japon işi** takata-ara kanımda müspet, formolgel menfi; globülin iki virgül şu kadar, serin üç virgül bu kadar... gidiyorum. (s.148,str.23)

Tramvay yoluna tüpler eziliyor, maimukattar tencereleri tıkırdatıyor... (s.148,str.26)

Safhalar içine dostum Mustafa'nın dükkânına atıyorum kendimi. (s.148,str.27)

Ada vapuru daha gelmedi, onu bekliyorum.. (s.149,str.11)

Kadıköy iskelesinde vakit geçirmek daha kolaydır da. (s.149,str.11-12)

Ulaştırma Vekâletinde ben neciyim yahu? (s.150,str.18)

Bir **gazete satıcısı** kulağını kaşımadan; (s.150,str.28)

Haydarpaşa'da gişelerin önünde bilet alanları, **bekleme yerlerinde** düşünenleri, istasyon lokantasında içenleri ve kalkacak bir treni görmeye gidiyorum desem mi? (s.151,str.3)

Haydarpaşa'da gişelerin önünde bilet alanları, bekleme yerlerinde düşünenleri, **istasyon lokantasında** içenleri ve kalkacak bir treni görmeye gidiyorum desem mi? (s.151,str.4)

Yapı kalfasıdır kendisi. (s.151,str.25)

Kasaba eski halindeyse, bu adam biraderine bile hacet kalmadan tek başına iki ayda o **Roma harabesini** restore eder. (s.151,str.34)

Küçük valizle, küçük Hacer bana düştü. Onları **Adapazarı trenine** yerleştirdi. (s.152,str.5)

Gözümün önüne köprüler, akarsular, sessiz, gürültülü istasyonlar, vücudumu, kanımı uyuşturan düdük sesleri, yıkılıp yıkılıp dikilen ağaçlar, **telgraf direği** fincanları, sahlep fincanları, fincanlar, bardaklar, taş tespihler, taş ağızlıklar, simitler, yemiş sepetleri, kış günü kiraz sepetleri geçip gidiyordu. (s.152,str.34)

Gözümün önüne köprüler, akarsular, sessiz, gürültülü istasyonlar, vücudumu, kanımı uyuşturan düdük sesleri, yıkılıp yıkılıp dikilen ağaçlar, telgraf direği fincanları, **sahlep fincanları**, fincanlar, bardaklar, taş tespihler, taş ağızlıklar, simitler, yemiş sepetleri, kış günü kiraz sepetleri geçip gidiyordu. (s.153,str.1)

Gözümün önüne köprüler, akarsular, sessiz, gürültülü istasyonlar, vücudumu, kanımı uyuşturan düdük sesleri, yıkılıp yıkılıp dikilen ağaçlar, telgraf direği fincanları, sahlep fincanları, fincanlar, bardaklar, taş tespihler, taş ağızlıklar, simitler, yemiş sepetleri, **kış günü** kiraz sepetleri geçip gidiyordu. (s.153,str.2)

Gözümün önüne köprüler, akarsular, sessiz, gürültülü istasyonlar, vücudumu, kanımı uyuşturan düdük sesleri, yıkılıp yıkılıp dikilen ağaçlar, telgraf direği fincanları, sahlep fincanları, fincanlar, bardaklar, taş tespihler, taş ağızlıklar, simitler, yemiş sepetleri, kış günü **kiraz sepetleri** geçip gidiyordu. (s.153,str.3)

Her şeyimizi; yolumuzu, **kafa kâğıdımızı**, yüzüğümüzü, ailemizi, elbisemizi, her şeyimizi birbirimizle değiştirebilseydik: ben kendimi unutsam o olsam; o kendini unutsa ben olsa...(s.153,str.10)

Biri **Kayseri lisesinin** son sınıfında. (s.153,str.30-31)

Kendimi **Haydarpaşa istasyonunun** bekleme salonunda buldum. (154,str.10)

Kendimi Haydarpaşa istasyonunun **bekleme salonunda** buldum. (154,str.10-11)

(Bir **düşünme payını** o koymasa bile ihtiyaten biz koymalıyız.) (s.155,str.1)

(**İstasyon aynaları** hakkındaki karar daha bekleme salonuna girildiği zaman verilmiştir. Ne şimdi, ne de pek eskiden.) (s.155,str.28)

(İstasyon aynaları hakkındaki karar daha **bekleme salonuna** girildiği zaman verilmiştir. Ne şimdi, ne de pek eskiden.) (s.155,str.29)

Bunlar **istasyon aynası**, ayol! (s.155,str.32,33)

İstasyon aynaları meşhurdur. (s.155,str.33)

Ötekisi bir **insan kokusu** içinde sıcaktı. (s.157,str.8-9)

Elinin üstündeki mavi damarlar bir **dostluk denizine** akıyordu. (s.157,str.10)

Yanımda dostların en koyusu, kadehimde **sakız rakısı**, dilim kekeme, elimde olta, oltanın elinde zoka, sandalda Barba Stanco, küpeştede Sivriada, yıldızlar bağrımda; dümendeyim. (s.157,str.22)

Köpek sesleri geliyor dostçasına. (s.157,str.25)

Ağaçlar yıldızları, ağaçlar tepeleri, **köpek sesleri** köpekleri getiriyor.(s.158,str.1)

Bir **balık kokusu** içiyorum. (s.158,str.1-2)

Bir **Rum evinden** midye tavası, bıyıklarımın içinden anason kokusu geliyor. (s.158,str.2)

Bir Rum evinden **midye tavası**, bıyıklarımın içinden anason kokusu geliyor. (s.158,str.2-3)

Bir Rum evinden midye tavası, bıyıklarımın içinden **anason kokusu** geliyor. (s.158,str.3)

Kahve fincanına düşen sabah yıldızını kokluyorum. (s.158,str.5)

Kahve fincanına düşen **sabah yıldızını** kokluyorum. (s.158,str.5)

Çakıla sulardan elbiseler giymiş, **hava renginde** askerler çıkıyor. (s.158,str.11)

Çakılda **ayak sesleri** duyuyorum. (s.158,str.12)

Yaseminli Aspasya, kâfur kokulu Aspasya, **paskalya çiçeği** sarısında Aspasya, dilinde kıvılcım, dilinde yılan, dilinde aynalar ve çeşmeler... (s.158,str.14)

Şimdi Atina'da **Omony meydanında** akşam oluyor. (s.158,str.26)

Atina kahvelerinin teraslarında bir ançüezle bir yeşil zeytin ve bir kadeh mastika duruyor, kimin önünde? (s.158,str.27)

Atina sokaklarından geçerken yıldızlara bak. (s.158,str.33)

Elinde naylondan 35'lik bir oltayla **deniz diplerinden** balık sanıp fosforlar, yakamozlar, pırlıtlar yakalayacaksın. (s.159,str.3-4)

Ben **sandallar içinde** bir sandal, denizler içinde bir deniz, insanlar içinde bir insan. (s.159,str.9-10)

Ben **sandallar içinde** bir sandal, **denizler içinde** bir deniz, insanlar içinde bir İnsan. (s.159,str.10)

Ben **sandallar içinde** bir sandal, denizler içinde bir deniz, **insanlar içinde** bir insan. (s.159,str.10-11)

Omonya meydanında akşam oluyor. (s.159,str.22)

Arabalarda ışıklar kayıyor, bir **at kişnemesi** duydun mu? (s.159,str.15)

Omonya kahvelerinin camından? (s.159,str.16)

Bil ki **Taksim meydanında**, abidenin önündeki çayırın kısa parmaklıklı demirlerine seni düşünüyorum Yanaki. (s.159,str.16-17)

Sonra Asapasya'nın söylediği **Kefalonya havasından** çıkan rüzgâr Sivri adamın denizini ürpertiyor. (s.159;str.28)

Yanaki, **Omonya meydanında** ışıklar sönüyor. (s.159,str.29-30)

Bir **Hollanda şilebi** Okmeydanı'nda dolaşan mapusane kaçağına sesleniyor acı acı. (s.159,str.33)

Bir Hollanda şilebi Okmeydanı'nda dolaşan **mapusane kaçağına** sesleniyor acı acı. (s.159,str.34)

Üsküdar iskelesine iniyorum. (s.160,str.1)

Omonya meydanındaki ekselsiyor kahvesinin garsonu... (s.160,str.3)

Omonya meydanındaki **ekselsiyor kahvesinin** garsonu... (s.160,str.3-4)

1.1.1.3. ZİNCİRLEME AD TAKIMLARI

Belirteni ya da belirtileni ad takımı olan ya da hem belirteni hem de belirtileni ad takımı olan geniş ad takımlarına zincirleme ad takımı denir.

Kıraathanenin camları önüne oturmuşlardı. (s.113,str.1)

Kadın içeriye çekilmek isterken **istasyon yolcularından birinin** ayak sesiyle tekrar kapıyı açtı. (s.113,str.8)

Kadın içeriye çekilmek isterken **istasyon yolcularından birinin ayak sesiyle** tekrar kapıyı açtı. (s.113,str.8)

Genç yaşında **bir fitik ameliyatı sonunda** ölmüştü. (s.116,str.6)

Vagonun kompartımana açılan camının penceresini yüzüme çekiverdi. (s.117,str.3-4)

Arkadaşımızla, **insanoğlunun güzel günlerinin geleceğini** konuşurduk.(s.120,str.30-31)

Sonra aramızdaki, bize biralar ikram eden, **zengin arkadaşımızın aramızdaki varlığının manası** kalmayacak. (s.121,str.15,16)

...babamın ölümünü benimle alakadar olup unutmaları için **bu sinir buhramı** oyunlarına başlamıştım. (s.123,str.24)

Futbol sahasının kenarında düşmanları seyrediyordun. (s.126,str.6)

Bizim köyün yedisinden yetmişine kadar, bütün kendini büyük görmeyeni ile ahbaptır. (s.128,str.1)

O zaman şehir baştan başa **köpek itilafı işiyle** uğraşır. (s.128,str.21-22)

Birden içinden ne geçtiğini kimsenin bilemeyeceği bir şekilde avucunu **Fındık'ın tam ağzı içinde** gibi sıktı. (s.132,str.9-10)

“ Sen âşkınsın **bizim köyden birine.**” (s.136,str.17)

...kötü bir netice verirse aradığımız, **sizin onu aramanızın sebebinin** iyilik olduğuna yüzde kaç inanılabilir? (s.139,str.21-22)

Burnuma **bir at sidiği kokusu** geldi. (s.143,str.1)

Concourt hippique, hippique filan derken, **at sidiği ekşisi.** (s.143,str.25)

Kubbe camlarının birinden bir buğu, ölüm kokulu bir buğu havaya karışıyordu. (s.148,str.8)

Burnuma tekrar **bir at sidiği hamızı** sardı. (s.148,str.19)

Kanımda hala beş-on damla **at sidiği asidi** olmalı. (s.148,str.21)

Biri **Kayseri lisesinin son sınıfında.** (s.153,str.30-31)

Ötekisi **bir insan kokusu içinde** sıcaktı. (s.157,str.7)

Dudaklarında şimdiden sonra söylenecek **kız oğlan türkülerinin boyu** vardı. (s.157,str.12-13)

Dostluk çayırının bu kuzuları kimin? (s.158,str.23)

Atina kahvelerinin teraslarında bir ançüezle bir yeşil zeytin ve bir kadeh mastika duruyor, kimin önünde? (s.158,str.27)

...ve **Omonya kahvelerinin camından?** (s.159,str.16)

Omonya meydanındaki Ekselsiyor kahvesinin garsonu... (s.160,str.3-4)

1.1.2. İYELİK TAKIMLARI

Kişi zamirlerinin adlarla iyelik ilgisi içinde kurdukları takımlara iyelik takımı denir.

Bu benim on sene evvel **karımdı.** (s.114,str.26)

Kendi kendime, ‘Hiç böyle şey mi olur?’ dedim. (s.115,str.3)

Kendi kendime, ‘Neden kabalak giymiş bu zabıt acaba?’ derken, dikkatle yüzüne baktım. (s.115,str.26)

Öteki sivil adamda kimi göreceğim diye, **onun tarafına** döndüm.(s.116,str.4)

“Nadide, Hasan **benim canım!** dedim. (s.117,str.7)

Onların başından geçti bu aşk hikâyesi, bize nakletmek düştü. (s.120,str.5)

Yoksa **kendi başımdan** geçmiş bir şey değil. (s.120,str.6-7)

Herkes **onun ölümüyle** alâkadardı. (s.123,str.18)

Hayır hasisliklerinden değil, benim **kendimin farkında** değildiler. (124,str.18)

Benim şirin, benim güzel Zehram! (s.125)str.21-22)

Benim **onların konuşmasına** ihtiyacım yoktu ki. (s.125,str.34)

Şimdi sen de **benim saatim** gibi bir şeydin. (s.126,str.14)

Kırmızı taşlarının üstüne **senin o gün bana verdiğin** papatyayı koydum. (s.127,str.3)

Fındık, **bizim köyün** yedisinden yetmişine kadar, bütün kendini büyük görmeyeni ile ahbaptır. (s.128,str.1)

Onun günahı cemiyetin, vebali hepimizin boynunadır. (s.129,str.33)

Onun ellerini nasıl yalardı. (s.130,str.18)

“Vay Murtaza,” dedi, “demek **senin kahveni** beğenmeyenler de varmış.” (s.135,str.17)

“Aklınıza bir şey gelmesin bayım,” dedi, “**bizim Murtaza** kahvesi beğenilmedi mi zıvanadan çıkar da... (s.135;str.22)

Kahveci ocağa doğru giderken kendi kendine, “sen şoför moför değilsin!” diye söylendi. (s.136, str.15)

“sen âşıkısın **bizim köyden** birine.” (s.136, str.17) İyi sebeplerle birini ararsanız, kötü bir netice verirse aradığınız, **sizin** onu **aramanızın** sebebinin iyilik olduğuna yüzde kaç inanabilir? (s.139, str.21-22)

...**onun istediklerini** alıp geldiğim zaman, yine onu sobanın başında, battaniyenin ortasında bağdaş kurmuş, oturmuş görmeseydim, deliye dönmez miydim? (s.140, str.2)

O resimli mecmuaya dalmış, ben **onun yüzüne** dalmıştım. (s.140, str.13)

İçmeden evvel kitaptan başını kaldırıp bana bakıyor, **benim bardağıma** bakıyor. (s.141, str.12)

Ben **kendi kanıma** dalmıştım. (s.142, str.7)

Benim ismim de vardı. (s.143, str.5)

“Na... **Benim bilânço** burada. (s.144, str.14)

“p”yi”b” gibi söylemesinden **bizim memleketin** yabancısı olmadığını anladım. (s.151, str.10-11)

Benim çocukluğumda, bundan otuz beş sene evvel Pompei’den bin defa daha mamur, her şeyi yerli yerinde, mükemmel bir eski roma şehriydi. (s.151, str.20)

Orada **benim birader** var. (s.151, str.24-25)

Büyüğüm benim. (s.151, str.30-31)

Bakma **benim çöktüğüm.** (s.152, str.14-15)

“Ben onu bunu bilmem. Ama Bülent’i iyi bilirim de. O da **benim** ne kadar meraklı **olduğumu** bilir. (s.154, str.26)

1.2.SIFAT TAKIMLARI

Sıfat takımları, sıfat görevindeki bir kelime ya da kelime öbeğinin bir başka kelime veya kelime öbeğini nitelediği ya da belirttiği kelime öbekleridir. Sıfat takımlarının yardımcı ve esas unsuru eksiz bağlanır. Sıfat takımlarında ad görevindeki kelime ya da kelime öbeği sonda yer alır, sıfat görevindeki kelime ya da

kelime öbeği ise başta yer alır. Bu çalışmada sıfat takımlarını üç başlık altında inceledik. Bunlar; niteleme sıfatlarıyla kurulmuş sıfat takımları, belirtme sıfatlarıyla kurulmuş sıfat takımları ve geniş sıfat takımlarıdır. Fiilimsilerle kurulan sıfat takımlarını ise niteleme sıfatlarıyla kurulan sıfat takımlarının alt başlığı olarak gösterilmiştir.

1.2.1.NİTELEME SIFATLARIYLA KURULAN SIFAT TAKIMLARI

Varlıkların ya da kavramların kendilerinden ayrı düşünülemez temel ve yapısal özelliklerini karşılayan sıfatlara niteleme sıfatı denir (Kahraman, 2005:78). Bu sıfatlarla kurulan takımlara da niteleme sıfatıyla kurulmuş sıfat takımları denir.

Zayıf olan, lülenin ateşini nargilenin **kehribar ağızlığı**yla düzeltti. (s.113,str.3)

Kalın kaşları vardı. (s.113,str.6)

Önündeki çaydan bir yudum daha aldı. (s.113,str.9)

Bekleme yerindeki insanların hepsi mahzun, hepsi sarı, hepsi sükûtiydi.. (s.113,str18)

Raylar yağmurdan ve istasyonun **sarı ışıklarından** keskin keskin parlıyordu. (s.113,str.20-21)

Sağımda yapraklarını çoktan dökmüş ağaç iskeletleri; karşımda, rayların ötesinde susmuş, kederli bir şehrin gökyüzüne vurmuş bulanık sarı ışığı, arkamda istasyonun **sarı yolcuları**, dört tarafımda sessizliğin içine düşen muttarit bir yağmur pırtırtısı. (s.113,str.25)

Vagonların penceresinde profilleri gözüken **yaşlı genç yolculardan** hiç biri tenezzül edip de bu sessiz istasyona başını çevirip bakmadı. (s.114,str.13)

Vagonların penceresinde profilleri gözüken yaşlı genç yolculardan hiç biri tenezzül edip de bu **sessiz istasyona** başını çevirip bakmadı.(s.114,str.14)

Bu kadar lüks ve kadifeler içinde olmasına rağmen bu trenin içindeki yolcular hep **kederli insanlardı**. (s.114,str.17)

O gün **satıcı kıza**... (s.115,str.29)

‘Olsun, n’olacak? Erkek pardösüsü olsun. Şimdi moda. Bana da ondan verin bir tane, **aynı renk** olsun’ demişti. (s.114,str.31-32)

Aynı renk kumaştan, adeta on iki yaşında bir çocuk pardösüsü denecek, beli kemerli, gri pardösüyü sırtına geçirdi. (s.114,str.33)

Çocuk **büyük, yeşil göz**leriyle gözümün içine bakıyordu. (s.115,str.13-14)

Zabitin omuzlarına attığı **boz renkli kaput** yamalıydı. (s.115,str.25)

Bu, Çanakkale’de gözümün önünde vurulan **en iyi arkadaşım** Hüsnü’yü. (s.115,str.29)

İşini bitirince **yanındaki kadına** soyduğu elmanın yarısını çakısının ucuna batırarak uzattı. (s.115,str.31)

Yanındaki kadın tatlı bir gülümsemeye utanarak elmayı alınca, bu kadının da Hüsnü’nün ölümünden sonra verem olup ölen nişanlısı Mediha olduğunu gördüm. (s.115,str.32-33)

Mektepteki musiki hocamızdı. (s.116,str.4-5)

Genç yaşında bir fitik ameliyatı sonucu ölmüştü. (s.116,str.5)

Yalnız **kır saç**ları görünüyordu. (s.116,str.13)

Birdenbire bir ufacık kompartımandan **hafif hafif sesler** geldiğini duydum. (s.116,str.30)

Küçük Hasan’ım beni pencerenin önünde görünce her zamanki gibi gülmek istedi. (s.116,str.34)

Küçük Hasan’ım beni pencerenin önünde görünce **her zamanki gibi gülmek** istedi. (s.117,str.1)

Biraz yürüyünce **lüks tren** hiçbir düdük çalmadan hareket etti. (s.117,str.19)

Baktım, **lüks tren**, içinde ışıklar ve sessizlikler taşıyarak, yağmurla birlikte uzaklaşıp gitti. (s.117,str.23)

Karşısındaki arkadaşı hikâyeyi kesmeden, sükûnetle dinlemişti. (s.117,str.26)

Başını kaldırıp sokağa, **şarıl şarıl akan yağmura** baktı. (s.117,str.32-33)

Ne **ayıp şey**, ne kötü başlık, ne çirkin bir hikâye ismi! (s.118,str.1)

Ne ayıp şey, ne **kötü başlık**, ne çirkin bir hikâye ismi! (s.118,str.1)

Hadi sevişmeyi de bıraktım bir yana, onu da şu **aç insanlar** içinde var sanalım. (s.118,str.5)

Ne ayıp şey! (s.118,str.7)

Dindar birisi, “Günah bu zamanda!” bile der. (s.118,str.8)

Galiba Stendhal, “insanların **en mühim, en büyük icadı**,” diyor. (s.118,str.19)

Ovaları, **karlı dağları**, akarsuları, kayaları, çölü, vahaları, küçük şehri, trene bakan öküzleri, yolculara ayıp işaretler yapan çoban çocuklarını geçtik. (s.119,str.1)

Ovaları, karlı dağları, akarsuları, kayaları, çölü, vahaları, **küçük şehri**, trene bakan öküzleri, yolculara ayıp işaretler yapan çoban çocuklarını geçtik. (s.119,str.2)

Gözümüze kırların, akarsuların, stepin, **küçük kulübelerin**, öküzlerin, çoban çocuklarının; kiminin sükûnu, kiminin çağıldayışı, kiminin penceresinin ışığı, uçsuzluğu, kiminin hüznü,

hayreti, kıskançlığı çöktü. (s.119,str.5)

İçimizden **güzel şeyler** geçiyor, işte yolcu da bindi, söyleşmeliyiz, konuşmaya başlamalıyız. (s.118,str.10)

Taksi, tramvay, **hususî otomobil**, araba, kamyon, tabanvay!...Işıklar yanmıştı. (s.119,str.23)

Tramvaya binmektense Yüksekaldırım’ı tırmanmak üzere **dört arkadaş** yola çıkmıştık.(s.119,str.28)

Dünyada **ne güzel kızlar** vardı. (s.119,str.32-33)

Arkadaşlarımdan birinin **güzel gözleri** vardı. (s.120,str.8)

Üst dudağında pırıl pırıl bir bıyık parlardı. (s.120,str.9)

Üst dudağında **pırıl pırıl bir bıyık** parlardı. (s.120,str.9)

En kötü elbiselerin onun cılız vücuduna bir oturuşu vardı... (s.120,str.11)

En kötü elbiselerin onun **cılız vücuduna** bir oturuşu vardı... (s.120,str.12)

Kaşını, bir tanesi **az yukarıya kalkık kaşını**, ötekisiyle bir birleştirir birleştirirdi. (s.120,str.17-18)

Meğer **sarı bıyıklı arkadaşım**la bir ara bakıştırlarmış. (s.120,str.21-22)

Güzel arkadaşımızla tatlı kız seviştiler. (s.120,str.27)

Güzel arkadaşımızla **tatlı kız** seviştiler. (s.120,str.28)

Arkadaşımızla, insanoğlunun **güzel günlerinin** geleceğini konuşurduk. (s.120,str.30-31)

İnsanoğlunun **bugünkü halinden** söz açardık. (s.120,str.31-32)

Güzel arkadaşımız, çirkinliğimize, halimize acıdı mı nedir, bize sevgilisini takdim etti. (s.120,str.33)

Sözümü bitirmeden **genç kız**; (s.121,str.6)

“O, hayvanlarda öyle.” Dedi, “**en kuvvetlisini**... Ama ben en zayıfını seçtim. (s.121,str.7-8)

“O, hayvanlarda öyle.” Dedi, “en kuvvetlisini... Ama ben **en zayıfını** seçtim. (s.121,str.8)

Sonra **aramızdaki, bize biralar ikram eden zengin arkadaşımızın**, aramızdaki varlığının manası kalmayacak. (s.121,str.15)

Sonra aramızdaki, bize biralar ikram eden zengin arkadaşımızın, **aramızdaki varlığının** manası kalmayacak. (s.121,str.15)

Aramızdaki para pul, apartman sahibi, bu işçi kızını hem bizden, hem **güzel arkadaşımızdan** ayırdı, aldı. (s.121,str.20-21)

Güzel arkadaşımız dostların himmetiyle iltimasıyla Heybeli Sanatoryumu’nda beş ay yattı. (s.121,str.22)

Biz **zengin arkadaşımızı** feda etmeye mecbur kaldık. (s.121,str.27)

Yaptığı mühim bir şey değil ki, **olağan şeyler** bunlar. (s.121,str.31-32)

Siz bilir misiniz **Beyoğlu’ndaki “Şelale” içkili kahvesini?** (s.122,str.1-2)

Bir akşam yolunuz düşer de oraya giderseniz, **Üsküdarlı Sevim** diye sorun, size gösterirler. (s.122,str.3)

Zayıf, kansız bir oğlandım. (s.124,str.1)

Uzak akrabalardan bir köylü gelip beni aldı. (s.124,str.3)

Bu, babamdan kalma **gümüş saati**. (s.124,str.21)

Odanın **tek penceresinde** iki büyük ve patlak göz bana bakıyordu. (s.125,str.2)

Odanın tek penceresinde iki **büyük ve patlak göz** bana bakıyordu. (s.125,str.2-3)

Geceleri çoğunca deniz kenarına iner, bazen sularda, bazen odunlar arasında, bazen de hava **çok sıcaksa** sıcak kumlar içinde yatardım. (s.125,str.18)

Geceleri çoğunca deniz kenarına iner, bazen sularda, bazen odunlar arasında, bazen de hava çok sıcaksa **sıcak kumlar** içinde yatardım. (s.125,str.18)

Benim şirin, benim **güzel Zehram!** (s.125)str.21-22)

Uzak akrabalardan bir komşu beni yanına alma lütfunda bulundu. (s.125,str.26)

Yine **eski mahallemize** yerleştim. (s.125,str.27)

Ama **iyi çocuk** değildim galiba Zehra, kimse beni sevmiyordu. (s.125,str.28)

Çocuklar beni görünce saldırırlardı: “Sıska, deli, **saralı sıska**...” diye. (s.126,str.4)

Canım iki **örgülü kalın saçını** tutup çekmek istiyordu. (s.126,str.8)

İçindeki çarkları; kırmızı taşları, üstündeki şimendifer resmini beraberce seyrettik. (s.126,str.12)

İçindeki çarkları; **kırmızı taşları**, üstündeki şimendifer resmini beraberce seyrettik. (s.126,str.12)

İçindeki çarkları; kırmızı taşları, **üstündeki şimendifer resmini** beraberce seyrettik. (s.126,str.12-13)

“İnsanın insandan bir saati olması da **güzel bir şey**,”(s.126,str.15)

Sen **gümüş saatimi** almış, pembe kulağına götürmüştün.(s.126,str.16)

Sen gümüş saatimi almış, **pembe kulağına** götürmüştün.(s.126,str.16)

Koca pabuçlarıyla kıracaklardı. (s.126,str.20)

Sabahleyin **uzak akrabam** çoluk çocuk odama doldular.(s.126,str.27)

Bozuk saatimi çıkardım. (s.127,str.1-2)

Kırmızı taşlarının üstüne senin o gün bana verdiği papatyayı koydum. (s.127,str.2)

Uzun zaman arkasından baktım. (s.126,str.6)

Fındık, tekir **kedi renginde bir kurt köpeği ile, av köpeği piçidir.** (s.127,str.3-4)

Büyük, kalın kuyruğunu oynatarak, kahverengi gözlerini kırparcasına yanınıza yaklaştığı zaman kafasını okşamazsanız şayanı hayret bir adamsınız, demektir. (s.128,str.5-6)

Büyük, kalın kuyruğunu oynatarak, **kahverengi gözlerini** kırparcasına yanınıza yaklaştığı zaman kafasını okşamazsanız şayanı hayret bir adamsınız, demektir. (s.128,str.6)

Ama Fındık’ın yalnız bir dilim ekmek için değil, öyle bir okşamak ihtiyacıyla önüne gelene sokulduğunu, birçok insanoğlunun da onu kovduğunu gözlerimizle gördüğümüze göre, **insanlar hakkındaki fikrimizi** değiştiremeyiz.(s.128,str.17-18))

Böyle bir işi gören adamın her zaman **anormal birisi** olması hiç de lazım gelmez. (s.129,str.1-2)

Elinde sıkır sıkır parıldayan ucuna bir bıçak takılmış zinciriyle **küçük çocukları** kendine bağlayan, sonra bir çalılık arkasında onu öldüren Duesseldorf canisi. (s.129,str.9-10)

Zehirci mi beceriksizdir, yoksa Fındık mı **fevkalade akıllıdır.**(s.129,str.17)

Bunu kimse kestiremez, doğrusunu isterseniz dünyada bu adamdan daha **âlâ zehirli** bulunamaz. (s.129,str.18)

Kaymakam bey ruzi mahşerde vereceği hesap yekûnunu kabartmak için öyle **ustaca hareket** etti ki, bazen kendisine bu kadar iltimat gösteren köpeğin ihtizarını görmemek için kaçıp giderdi. (s.130,str.8-9)

Kaymakam bey ruzi mahşerde vereceği hesap yekûnunu kabartmak için öyle **ustaca hareket** etti ki, bazen kendisine **bu kadar iltimat** gösteren köpeğin ihtizarını görmemek için kaçıp giderdi. (s.130,str.9)

Halbuki **munis hayvandı**. (s.130,str.17)

Fındık'ın **asıl marifeti** insanın içini okumak da olamazdı. (s.130,str.28)

Güneş tutulmaya başladığı zaman insan gözü ancak **siyah camlarla** gördüğü halde, tavuklar nasıl bağrıışmaya başlamışlardı. (s.131,str.3-4)

O halde **çöpçü Mehmet'e** bu işi havale etmelidir. (s.131,str.9)

Çöpçü Mehmet'e **kravatlı onbaşısı, hemşerisi** şöyle dedi... (s.131,str.11)

Çöpçü Mehmet'e kravatlı onbaşısı, hemşerisi şöyle dedi...(s.131,str.11)

El elinde, güneş altında **yarı aç** çalışacaktı. (s.131,str.23)

Burada kazandığı para ile köydekiler de geçiniyor, kendisi de **serin ağaç altlarında** denize karşı uyku kestirebiliyordu. (s.131,str.24-25)

Kışın balıkçılıktan **epey para** biriktirmişti. (s.131,str.27)

Onbaşının verdiği **zehirli köfteyi** aldı. (s.132,str.1)

Genç adam az şekerli bir kahve istedi kahveciden. (s.133,str.1)

İhtiyar kahveci, gölüklerinin üstünden gence baktı."Az şekerli kahve içecek beye bak" dedi içinden. (s.133,str.2)

İhtiyar kahveci, gölüklerinin üstünden gence baktı."Az **şekerli kahve** içecek beye bak" dedi içinden. (s.133,str.2)

Genç adam, on yedi on sekiz yaşarında gözüküyordu.(s.133,str.5)

Az şekerli kahve isterken edasında bir fazla erkeklik, yerine yerleşmemiş bir yaşlılık oturmuştu. (s.133,str.6)

Az şekerli kahve isterken edasında bir fazla erkeklik, yerine yerleşmemiş bir yaşlılık oturmuştu. (s.133,str.6)

Az şekerli kahve isterken edasında **bir fazla erkeklik**, yerine yerleşmemiş bir yaşlılık oturmuştu. (s.133,str.6)

Derhal, sabahleyin evinde çay içerken aldığı yaşından daha **küçük halini** alıverdi. (s.133,str.11-12)

Sert gözleri munisleşti. (s.133,str.12)

Çatık kaşları yayılıverdi. (s.133,str.13)

Genç adam, kahvecinin geldiğini fark etmemişti. (s.133,str.25)

Onu birdenbire karşısında görünce **kahveye girerkenki halini** birdenbire takınmadı. (s.134,str.1-2)

Sonra daha bir şeyler söylemek için, “**Az şekerli** yaptın değil mi?” diye sordu. (s.134,str.5)

“**Az şekerli kahveyi** ihtiyar içer,” dedi kahveci, “delikanlılar için orta şekerli münasip gördüm, öyle yaptım.” (s.134,str.7)

“Az şekerli kahveyi ihtiyar içer,” dedi kahveci, “delikanlılar için **orta şekerli** münasip gördüm, öyle yaptım.” (s.134,str.8)

“Hanım **az şekerli** olsun rica ederim. Bal gibi yapıyorsun kahveyi. (s.134,str.17)

Genç adam vapurdan çıkanlara daldı. (s.134,str.20)

Dal gibi incedi. (s.134,str.22)

“**Az şekerli** yapayım.”(s.134,str.30)

Bir bilet memuru ile bir işçi, bir **beyaz saçlı** parafa oynuyorlardı. (s.135,str.2)

Ağır adımlarla çocuğun oturduğu masaya doğru yürüdü. (s.135,str.12)

“Bu seferki **az şekerli**, delikanlı,” dedi. (s.135,str.14)

Oyunculardan biri **genç adama** baktı. (s.135,str.16)

Genç adam kıpkırmızı kesilmişti. (s.135,str.19)

Şimşek gibi o tarafa baktı. **Deminki lafı** söyleyen adam... (s.135,str.20)

Genç adam yine bal gibi tatlı, değirmi, güzel bir yüz aldı, bir çocuk gülüşüyle güldü. (s.135,str.25)

Genç adam yine **bal gibi tatlı, değirmi, güzel bir yüz** aldı, bir çocuk gülüşüyle güldü. (s.135,str.25-26)

Az şekerli içerim, ne yapayım? (s.135,str.29)

Kahveci lokumlara çay götürürken **genç adama** yine baktı. (s.136,str.1-2)

“Ama yüzü **kül gibi bembeyaz** kesilmişti? Acaba sarhoş muydu?” diye düşündü kahveci. (s.136,str.3)

Sonra yavaşça **genç adamın** yanına yaklaştı. (s.136,str.5)

Artık **başka soru** sormamasını istediğini belli eden bir sinirlilik, renksiz yüzünü darmadağın etmişti. (s.136,str.12)

Artık başka soru sormamasını istediğini belli eden bir sinirlilik, **renksiz yüzünü** darmadağın etmişti. (s.136,str.13)

Genç adam kahve tabağına bir şey bıraktı. (s.136,str.18)

Beyaz saçlı parafacı gözünü kâğıtlardan kahveciye doğru kaydırды. (s.136,str.25)

“Bu akşam yine çileden çıktı Murtaza. Varmayalım üstüne,” dedi **beyaz saçlı adam**. (s.137,str.14)

Arkasını döner dönmez **beyaz saçlı adam**, ötekilere göz kırptı. (s.137,str.22)

Beyaz saçlı adam, (s.137,str.30)

Çımacı oynamadığı halde **beyaz saçlı adamın** kâğıdına baktı. (s.138,str.1)

Öylesine sebepler bulunur ki. (s.139,str.11)

İyi sebepler çirkin neticeler, kötü sebepler güzel neticeler doğurmuyor mu? (s.139,str.18)

İyi sebepler **çirkin neticeler**, kötü sebepler güzel neticeler doğurmuyor mu? (s.139,str.18-19)

İyi sebepler çirkin neticeler, **kötü sebepler** güzel neticeler doğurmuyor mu? (s.139,str.19)

İyi sebepler çirkin neticeler, kötü sebepler **güzel neticeler** doğurmuyor mu? (s.139,str.19)

İyi sebeplerle birini ararsanız, kötü bir netice verirse aradığınız, sizin onu aramanızın sebebinin iyilik olduğuna yüzde kaç inanılabilir? (s.139,str.20)

İyi sebeplerle birini ararsanız, **kötü bir netice** verirse aradığınız, sizin onu aramanızın sebebinin iyilik olduğuna yüzde kaç inanılabilir? (s.139,str.21)

Kötü sebepler onu bana getirdiği halde, yine kötü sebepler yüzünden onu, battaniyenin üzerinde kıvrıkcık saçlı kafası, zeki gözleriyle bir resimli mecmuaya dalmış buluyordum. (s.140,str.6)

Kötü sebepler onu bana getirdiği halde, yine **kötü sebepler** yüzünden onu, battaniyenin üzerinde kıvrıkcık saçlı kafası, zeki gözleriyle bir resimli mecmuaya dalmış buluyordum. (s.140,str.7)

Kötü sebepler onu bana getirdiği halde, yine kötü sebepler yüzünden onu, battaniyenin üzerinde **kıvırcık saçlı kafası**, zeki gözleriyle bir resimli mecmuaya dalmış buluyordum. (s.140,str.8)

Kötü sebepler onu bana getirdiği halde, yine kötü sebepler yüzünden onu, battaniyenin üzerinde kıvırcık saçlı kafası, **zeki gözleriyle** bir resimli mecmuaya dalmış buluyordum. (s.140,str.8)

Kötü sebepler onu bana getirdiği halde, yine kötü sebepler yüzünden onu, battaniyenin üzerinde kıvırcık saçlı kafası, zeki gözleriyle bir **resimli mecmuaya** dalmış buluyordum. (s.140,str.8-9)

O **resimli mecmuaya** dalmış ben onun yüzüne dalmıştım. (s.140,str.12-13)

Onu bana getiren sebepler ne olursa olsun, **bu battaniyenin üstündeki resimli dergiye** dalmış harikulade netice, beni dostluklara, sevdalara, yirmi yaşlara, sıhhatlere ve saadetlere, arkadaşlıklara ve huzurlara salan netice karşımda işte. (s.140,str.20-21)

Onu bana getiren sebepler ne olursa olsun, bu battaniyenin üstündeki resimli dergiye dalmış **harikulade netice**, beni dostluklara, sevdalara, yirmi yaşlara, sıhhatlere ve saadetlere, arkadaşlıklara ve huzurlara salan netice karşımda işte. (s.140,str.21)

Yalnız sobanın konuştuğu bir odada, dünyanın yarım saat, bir saat, bir buçuk saat, nihayet iki saat sonra **hastalıklı, umutsuz, şüpheler** içinde, kararsız, yalnız rüyalar ve acılarla dolu olacak bir insani saadet içindedir. (s.140,str.28)

Yalnız sobanın konuştuğu bir odada, dünyanın yarım saat, bir saat, bir buçuk saat, nihayet iki saat sonra hastalıklı, umutsuz, şüpheler içinde, **kararsız, yalnız rüyalar** ve acılarla dolu olacak bir insani saadet içindedir. (s.140,str.29)

“Bir tek insanın bir tek insana **bundan daha büyük iyiliği** dokunabilir mi?” diye düşünüyordum. (s.140,str.32-33)

Herhangi bir kötü sebep düşünmenin **büyük nankörlüğünü** bir hesapladım da tüylerim diken diken oldu. (s.141,str.1)

Minnet-of ne fena kelime, şunun **tatlı Türkçesi** olmalı- minnet benim, bu saatte onun için ölmemi lüzumlu kılsa ve bu şarap beni öldürse, ister ağır ağır ister birden bire ölmeliyim. (s.141,str.3)

Gidiyorduk ama, onu, **mavi denizi** kara, yeşil çayırları kara, dağları aşılmaz, yolları geçilmez, çarşıları yalnızlık içinde, yemişleri tatsız, şarapları acı olan bir ülkeye mi sürüklüyordum? (s.141,str.27)

Gidiyorduk ama, onu, mavi denizi kara, **yeşil çayırları** kara, dağları aşılmaz, yolları geçilmez, çarşıları yalnızlık içinde, yemişleri tatsız, şarapları acı olan bir ülkeye mi sürüklüyordum? (s.141,str.27)

Parlak ve pürüzsüz bir gözkapağı düşmüştü, **cin gibi gözlerine**. (s.142,str.2)

Elleri, **can içinde çırpınan elleri**, sönuvermiş gibiydi. (s.142,str.3)

“**İyi adammışsın**,” dedi. (s.142,str.9)

“Yok, **iyi adam** değilim,” dedim.”İyiliğimden değil.” (s.142,str.10)

Sıcak odada bir müddet tiril tiril titredim. (s.142,str.28)

Sıra sıra tüplere damarımızdaki kandan bırakmıştık. (s.143,str.5)

Sıra sıra tüplere **damarımızdaki kandan** bırakmıştık. (s.143,str.6)

Sisli bir bursa sabahının **lise bahçesindeki binaları** birbirinden ayırıverdiği o gün, içerisini hiç görmediğim vagonumsu tahtadan bir barakanın kapısında oturmuştuk. (s.143,str.11-12)

Sarı sarı gözlerini yine görüyor, yine gözümü kapayınca tane tane kirpiklerini sayıyorum. (s.143,str.15)

Sarı sarı gözlerini yine görüyor, yine gözümü kapayınca **tane tane kirpiklerini** sayıyorum. (s.143,str.16)

Hilmi Efendi **beyaz saçlarının** diplerine kadar kızardı. (s.144,str.9)

Kol çukurundaki kan lekesi, bir pamuk ve ispirto kokusu. (s.144,str.33)

İsterlerse makbuzdan **yarı yarıya kesinti** yapsınlar; fayda yok. (s.145,str.32)

Onlar artık **üstün insanlardır**. (s.145,str.33)

Şu kaşların, şu gözlerin altındaki gizli öldürücü hasathı biliyorlar. (s.146,str.6-7)

Şu kaşların, şu gözlerin altındaki **gizli öldürücü hasathı** biliyorlar. (s.146,str.7)

Asfalt yolda insanlar vardı. (s.146,str.23)

Hamamın önünden **iri yarı biri** fırladı. (s.146,str.28)

Sonra **başka yola** çıktım. (s.147,str.1)

Bir kenarda **ahşap evler**, bir kenarda hastane duvarı vardı. (s.147,str.1-2)

Kimseciklerin göremeyecekleri, uçucu, kaçıcı, görünüp görünüp kaybolucu bir **yeşil parıltı** gördüler. (s.147,str.29-30-31)

İdrar kesemdeki asit Hipürik'le Tramvayda oturmuş, Çin işi Japon işi Takata-Ara kanımda müspet, formolgel menfi; globülin iki virgül şu kadar, serin üç virgül bu kadar... (s.148,str.22)

Ben kendi kendime adamın sorusuna böyle bir cevap verirken, **dünya kadar vakit** geçti sandım. (s.149,str.17-18)

Ama baktım **o kadar vakit** geçmemiş ki adam karşımda cevap bekliyor. (s.149,str.19)

Biri kız biri oğlan dört-beş yaşında **yeşil sümüklü** yavrulardı. (s.150,str.6-7)

Biri kız biri oğlan **dört-beş yaşında yeşil sümüklü yavrulardı**. (s.150,str.6-7)

Yeşil sümüklü desem olmaz mı? (s.150,str.7)

Şeffaf berrak sümüklü de diyebilirdim. (s.150,str.8)

Yalnız sana, şu iki bayana, bir de şu -on dört yaşındaki **büyük oğlanı** gösterdim-delikanlıya üç bilet yeter.” (s.150,str.12)

Düzce'nin **kasaba ismindeki köyünü** bilir misiniz? (s.151,str.19)

Benim çocukluğumda, bundan otuz beş sene evvel **Pompei'den bin defa daha mamur, her şeyi yerli yerinde, mükemmel bir eski roma şehriydi**. (s.151,str.21-22-23)

Bende duvarcılık var, badanacılık var, **hafif tertip marangozluk**, dülgerlik... (s.151,str.27)

Kasaba **eski halindeyse**, bu adam biraderine bile hacet kalmadan tek başına iki ayda o Roma harabesini restore eder. (s.151,str.33)

Küçük valizle, küçük Hacer bana düştü. (s.152,str.4)

Küçük valizle, **küçük Hacer** bana düştü. (s.152,str.4)

Vagonlar ve **beton yol** gürültü içinde olduğu halde bu gürültülere kulaklarını kapayabilirsen istasyonda garip bir sessizlik vardı. (s.152,str.16)

Üstü örtülü perdenin altında dolaştım durdum. (s.152,str.20)

Perdenin ta ucuna kadar, **kum yola** kadar gittim. (s.152,str.22)

Uzakta bir köprü hayali, **kırmızı yeşil ışıklar** ve birbirini kesip biçen raylar... (s.152,str.23-24)

Makasların kenarından muşambalı bir adam hızlı hızlı yürüyor, **elindeki fenerin** bana yeşil gözükten camını manevra yapan trene doğru sallıyor. (s.152,str.27)

Gözümün önüne köprüler, akarsular, **sessiz, gürültülü istasyonlar**, vücudumu, kanımı uyuşturan düdük sesleri, yıkılıp yıkılıp dikilen ağaçlar, telgraf direği fincanları, sahlep fincanları, fincanlar, bardaklar, taş tespihler, taş ağızlıklar, simitler, yemiş sepetleri, kış günü kiraz sepetleri geçip gidiyordu. (s.152,str.31)

Gözümün önüne köprüler, akarsular, sessiz, gürültülü istasyonlar, vücudumu, kanımı uyuşturan düdük sesleri, **yıkılıp yıkılıp dikilen ağaçlar**, telgraf direği fincanları, sahlep fincanları, fincanlar, bardaklar, taş tespihler, taş ağızlıklar, simitler, yemiş sepetleri, kış günü kiraz sepetleri geçip gidiyordu. (s.152,str.33-34)

Gözümün önüne köprüler, akarsular, sessiz, gürültülü istasyonlar, vücudumu, kanımı uyuşturan düdük sesleri, yıkılıp yıkılıp dikilen ağaçlar, telgraf direği fincanları, sahlep fincanları, fincanlar, bardaklar, **taş tespihler**, taş ağızlıklar, simitler, yemiş sepetleri, kış günü kiraz sepetleri geçip gidiyordu. (s.153,str.1))

Gözümün önüne köprüler, akarsular, sessiz, gürültülü istasyonlar, vücudumu, kanımı uyuşturan düdük sesleri, yıkılıp yıkılıp dikilen ağaçlar, telgraf direği fincanları, sahlep fincanları, fincanlar, bardaklar, taş tespihler, **taş ağızlıklar**, simitler, yemiş sepetleri, kış günü kiraz sepetleri geçip gidiyordu. (s.153,str.2)

Karşı kompartımanın camı açıldı. (s.153,str.7-8)

Biri Kayseri lisesinin **son sınıfında**. (s.153,str.31)

Ben de **dün akşamki trenle** Ankara'dan geldim. (s.154,str.4)

“Demek **aynı trende** bulunuyorduk; ne garip tesadüf! Keşke trende tanışmış olsaydık.” (s.154,str.6)

“Demek aynı trende bulunuyorduk; **ne garip tesadüf!** Keşke trende tanışmış olsaydık.” (s.154,str.6-7)

Sessiz sedasız insanlar vardı. (s.154,str.11)

Hemen yanı başımda iki **geçkin ve şişman bayan** mahzun mahzun düşünüyorlardı. (s.154,str.12)

(Fark edilmiştir aynaya baktığı. Fark edilmiştir ama **aynı işi** ablanın da yaptığı ya görülmüşse...) (s.155,str.23)

“Sen **o karşıdaki aynaya** bakıp da suratın hakkında bir karar vereceksen tamam. Bunlar istasyon aynası, ayol! İstasyon aynaları meşhurdur. İnsanı perişan gösterir.” (s.155,str.31)

Şapkamın kurdelasında **beyaz beyaz lekeler** vardı. (s.156,str.5)

Kocaman kapılardan ötede kırmızı yeşil fenerli, demiryollu, trenli, yolculu, meraklı, düşünceli, perişan, aceleci, melankolik, aynalı, sıkıntılı, heyecanlı, yerini bulmaya çalışan bir âlem vardı. (s.156,str.13)

Kocaman kapılardan ötede **kırmızı yeşil fenerli**, demiryollu, trenli, yolculu, meraklı, düşünceli, perişan, aceleci, melankolik, aynalı, sıkıntılı, heyecanlı, yerini bulmaya çalışan bir âlem vardı. (s.156,str.13)

Her gün **yüzlerce tren** binlerce hikâye getiriyor, binlerce hikâye alıp gidiyordu. (s.156,str.16-17)

Her gün yüzlerce tren **binlerce hikâye** getiriyor, binlerce hikâye alıp gidiyordu. (s.156,str.17)

Her gün yüzlerce tren binlerce hikâye getiriyor, **binlerce hikâye** alıp gidiyordu. (s.156,str.17)

Elinin üzerindeki mavi damarlar bir dostluk denizine akıyordu. (s.157,str.8-9)

Elinin üzerindeki **mavi damarlar** bir dostluk denizine akıyordu. (s.157,str.9)

Saçları kara, gözleri kara, kaşları kara, **kara günler**, kara hikâyeler doluydu. (s.157,str.11)

Saçları kara, gözleri kara, kaşları kara, kara günler, **kara hikâyeler** doluydu. (s.157,str.11)

Sandalın içindeki güneşten, gökyüzündeki tozdan, ağacın kırmızısından mı ay doğuyordu? (s.157,str.14)

Sandalın içindeki güneşten, **gökyüzündeki tozdan**, ağacın kırmızısından mı ay doğuyordu? (s.157,str.14-15)

Mis gibi kahve kokuyor. (s.158,str.6)

Çakıla sulardan elbiseler giymiş, **hava renginde askerler** çıkıyor. (s.158,str.11-12)

Yaseminli Aspasya, kâfur kokulu Aspasya, paskalya çiçeği sarısında Aspasya, dilinde kıvılcım, dilinde yılan, dilinde aynalar ve çeşmeler... (s.158,str.13-14)

Yaseminli Aspasya, **kâfur kokulu Aspasya**, paskalya çiçeği sarısında Aspasya, dilinde kıvılcım, dilinde yılan, dilinde aynalar ve çeşmeler... (s.158,str.13-14)

Yaseminli Aspasya, kâfur kokulu Aspasya, **paskalya çiçeği sarısında Aspasya**, dilinde kıvılcım, dilinde yılan, dilinde aynalar ve çeşmeler... (s.158,str.13-14)

Hey **Beykozlu laternacı Panayot'un torunu kara gözlü dostum** Yani! (s.158,str.19-20)

Bil ki Taksim meydanında, **abidenin önündeki çayırın** kısa parmaklıklı demirlerine seni düşünüyorum Yanaki. (s.159,str.17)

Bil ki Taksim meydanında, abidenin önündeki çayırın **kısa parmaklıklı demirlerine** seni düşünüyorum Yanaki. (s.159,str.17-18)

Işıklı ilanlar sönüyor. (s.159,str.20)

Sen **yeşil zeytini** neden yemedin? (160,str.3)

Omonya meydanındaki Ekselsiyor kahvesinin garsonu; “Kalinikhta Kiryos” diyor bana. “benden de bir Kalinikhta sana. pancos!” (s.160,str.3-4)

1.2.1.1.ORTAÇLARLA KURULAN SIFAT TAKIMLARI

Bir ortacın, ortaç öbeğinin ya da belirteni ortaç öbeği olan bir ad takımının bir adı nitelediği öbeklerdir.

Sağımda **yapraklarını çoktan dökmüş ağaç iskeletleri**; karşımda, rayların ötesinde susmuş, kederli bir şehrin gökyüzüne vurmuş bulanık sarı ışığı, arkamda istasyonun sarı yolcuları, dört tarafımda sessizliğin içine düşen muttarit bir yağmur pırtırtısı. (s.113,str.21-22)

Sağımda yapraklarını çoktan dökmüş ağaç iskeletleri; karşımda, rayların ötesinde susmuş, kederli bir şehrin **gökyüzüne vurmuş bulanık sarı ışığı**, arkamda istasyonun sarı yolcuları, dört tarafımda sessizliğin içine düşen muttarit bir yağmur pırtırtısı. (s.113,str.24)

Beklediğimiz tren bir türlü gelmiyordu. (s.114,str.1)

Bir aralık ikinci mevki bekleme yerine girmiş, **hiç konuşmayan yolcuların** arasında pencerenin önündeki yağmura dalmıştım. (s.114,str.2-3)

Trenin geldiğini gören yolculardan hiç kimse yerinden kalkmamıştı. (s.114,str.5)

Geldi, **tam önünde durduğum kapıyı** açtı. (s.114,str.22)

İşte beresi, işte **beraber aldığımız, eşini hala üzerimde taşıdığım pardösü**.

(s.114,str.28)

İşini bitirince yanındaki kadına **soyduğu elmanın** yarısını çakısının ucuna batırarak uzattı. (s.115,str.31)

Yanımdaki kadın tatlı bir gülümsemeye utanarak elmayı alınca, bu kadının da **Hüsnü'nün ölümünden sonra verem olup ölen nişanlısı** Mediha olduğunu gördüm. (s.115-116,str.34-1)

Ölmüş olduklarını şimdi hatırlayabildiğim bir sürü tanıdık oradaydı. (s.116,str.8-9)

Gözlerini, o **çok çekindiğim baba gözlerini** bir ilanın üstüne dikti. (s.116,str.21)

Yaptığım terbiyesizliği biliyorum. (s.116,str.23)

Öteki, **kendilerini çoktan unuttuğum ölümler**, gözlerini, babasına kafa tutmaya çalışan çocuğa, bana dikmişlerdi. (s.116,str.25)

Öteki, kendilerini çoktan unuttuğum ölümler, gözlerini, **babasına kafa tutmaya çalışan çocuğa**, bana dikmişlerdi. (s.116,str.25)

Hep **tanıdık ölümlerdi**. (s.116,str.29)

Vagonun **koridora açılan camının** penceresini yüzüme çekiverdi. (s.117,str.3-4)

Girdiğim kapının camından baktım, kimseler yoktu peronda. (s.117,str.12)

Yine **karımla oğlumun bulunduğu kompartımana** koştum. (s.117,str.13-14)

Hikâyeyi anlatan **buz gibi soğumuş çayından** bir yudum aldı. (s.117,str.31)

Ovaları, karlı dağları, akarsuları, kayaları, çölü, vahaları, küçük şehri, **trene bakan öküzleri**, yolculara ayıp işaretler yapan çoban çocuklarını geçtik. (s.119,str.2-3)

Ovaları, karlı dağları, akarsuları, kayaları, çölü, vahaları, küçük şehri, trene bakan öküzleri, **yolculara ayıp işaretler yapan çoban çocuklarını** geçtik. (s.119,str.3-4)

Her şeyin tadı onula tadıldığına göre her şeye, **her hoşlandığın şeye**, her ihtiyacın olan şeye onu benzetebilirsin. (s.119,str.18)

Her şeyin tadı onula tadıldığına göre her şeye, her hoşlandığın şeye, **her ihtiyacın olan şeye** onu benzetebilirsin. (s.119,str.18-19)

Onu seçen kızın da kolları bacakları adaleliydi. (s.120,str.14)

Ben biliyorum **o karının size vereceği cevabı...** (s.122,str.7)

Hastalık bende **babam öldüğü gün** başladı. (s.123,str.1)

Ben iki saat sonra **eve döndüğüm zaman** kimse gelip de bana, “Sen öğleyin yoktun.

Karnın zil çalıyor. Bir lokma bir şey ye” demezdi. (s.124,str.14)

Kırmızı taşlarının üstüne **senin o gün bana verdiğin papatyayı** koydum. (s.127,str.3)

O görünmeye başladığı zaman bile hala bakıyordum arkasından. (s.127,str.6-7)

Büyük, kalın kuyruğunu oynatarak, kahverengi gözlerini kırparcasına **yanınıza yaklaştığı zaman** kafasını okşamazsanız şayanı hayret bir adamsınız, demektir. (s.128,str.7)

Böyle bir işi gören adamın her zaman anormal birisi olması hiç de lazım gelmez. (s.129,str.1)

Elinde **şıkır şıkır parıldayan ucuna bir bıçak takılmış zinciriyle** küçük çocukları kendine bağlayan, sonra bir çalılık arkasında onu öldüren Duesseldorf canisi. (s.129,str.8-9)

Elinde **şıkır şıkır parıldayan ucuna bir bıçak takılmış zinciriyle küçük çocukları kendine bağlayan, sonra bir çalılık arkasında onu öldüren Duesseldorf canisi.** (s.129,str.8-9-10-11)

Allah cellatları ruhi mahşerde **yanına çağırdığı zaman**, herhalde onlara, bu herifi neden astın diye sormayacaktır. (s.129,str.32)

Kaymakam bey **ruzi mahşerde vereceği hesap yekûnunu** kabartmak için öyle ustaca hareket etti ki, bazen kendisine bu kadar iltimat gösteren köpeğin ihtizarını görmemek için kaçıp giderdi. (s.130,str.7-8)

Kaymakam bey ruzi mahşerde vereceği hesap yekûnunu kabartmak için öyle ustaca hareket etti ki, bazen kendisine **bu kadar iltimat gösteren köpeğin** ihtizarını görmemek için kaçıp giderdi. (s.130,str.9-10)

Çoluğun çocuğun elinden kokmuş, pislenmiş neler yemiyordu ki. (s.130,str.29-30)
Güneş tutulmaya başladığı zaman insan gözü ancak siyah camlarla gördüğü halde, tavuklar nasıl bağrıışmaya başlamışlardır. (s.131,str.3-4)

Burada kazandığı para ile köydekiler de geçiniyor, kendisi de serin ağaç altlarında denize karşı uyku kestirebiliyordu. (s.131,str.23-24)

Sonra **yattıkları ahırların** yolunu tuttu. (s.132,str.11)

İhtiyar kahveci, gölüklerinin üstünden gence baktı.”**Az şekerli kahve içecek beye bak**” dedi içinden. (s.133,str.3)

Derhal, **sabahleyin evinde çay içerken aldığı yaşından** daha küçük halini alıverdi. (s.133,str.10-11)

Halbuki demin **kendini daha yaşlı göstermek için zorladığı zaman** daha çocuktu. (s.133,str.18-19)

Ağır adımlarla **çocuğun oturduğu masaya** doğru yürüdü. (s.135,str.12-13)

Şimşek gibi o tarafa baktı. **Deminki lafı söyleyen adam...**(s.135,str.20)

Kahve ısmarlayan pezevenk, ayrıca kahve ısmarlar. (s.136,str.22-23)

Lokuma kahve yapmayan kodoş, demin de bunlara çay yapmazdı. (s.136,str.28)

“Ulan herif **giden oğlana** sinirlendi. Sesini çıkarmadı. Hıncını bizden alıyor be. Hiç böyle şey de görmedim. (s.137,str.1)

Altı senedir içmediğim şarabı dudaklarım arzu ile emiyor.(s.141,str.15)

Onu bana getiren sebepler ne olursa olsun, bu battaniyenin üstündeki resimli dergiye dalmış harikulade netice, beni dostluklara, sevdalara, yirmi yaşlara, sıhhatlere ve saadetlere, arkadaşlıklara ve huzurlara salan netice karşımda işte. (s.140,str.20-21)

Onu bana getiren sebepler ne olursa olsun, **bu battaniyenin üstündeki resimli dergiye dalmış harikulade netice**, beni dostluklara.... (s.140,str.20-21)

Onu bana getiren sebepler ne olursa olsun, bu battaniyenin üstündeki resimli dergiye dalmış harikulade netice, **beni dostluklara, sevdalara, yirmi yaşlara, sıhhatlere ve saadetlere, arkadaşlıklara ve huzurlara salan netice** karşımda işte. (s.140,str.22-23-24)

Bu, **yalnız sobanın konuştuğu oda** içinde iki saatin beraberliği için, içimde kaygusuzluklar, dostluklar, fedakârlıklar ve insanlıklar yaratan insanı nereye götürüyordum? (s.141,str.30-31)

Bu, yalnız sobanın konuştuğu oda içinde iki saatin beraberliği için, **içimde kaygusuzluklar, dostluklar, fedakârlıklar ve insanlıklar yaratan insanı** nereye götürüyordum? (s.141,str.32-33)

Birden **mektepte kankardeşi olduğum çocuğu** hatırladım. (s.143,str.10)

Tıraş olduğum berber Hilmi Efendi'yi hatırladım şimdi de. (s.144,str.1)

Bilinmez, keşfedilmemiş kanunlar bulunabilir ama... (s.144,str.23-24)

Şimdiye kadar yapılan bütün tahlillerde meydana çıkmamış bir şey olabilir. (s.144,str.24-25)

Şu, o da doktorlar gibi, **sırtına beyazlar giymiş, saçı mükemmel taranmış**(ne tuhaf, biz hastaların içinde şöyle adamakıllı taranmış kimse yok) **belediye memuru** fena adam değil ama, sevmiyorum bir türlü. (s.145,str.6-7)

Şu, o da doktorlar gibi, sırtına beyazlar giymiş, saçı mükemmel taranmış(ne tuhaf, biz hastaların içinde **şöyle adamakıllı taranmış kimse** yok) belediye memuru fena adam değil ama, sevmiyorum bir türlü. (s.145,str.6)

Suratından dökülen gülümseme bile bin parça! (s.145,str.10-11)

Arkamdan bana yetişip telaşlı giden imama... (s.147,str.10-11)

Belediye memuru **boruların, imbiklerin ve kan tüplerinin ardında yağın kara** baktı. (s.147,str.14-15)

Dengin üstüne oturmuş kadın : (s.149,str.22)

Tahta valizin üstüne oturmuş oğlan çocuğu; (s.150,str.2)

Gözümün önüne Çarksuyu, Erenler tepesi, Beşköprü'deki Hacı Beyin köşkü, amcamın, **balkonunda çingene bacak elmaları kabaran evi** geldi.(s.151,str.13-14)

Uzakta bir köprü hayali, kırmızı yeşil ışıklar ve **birbirini kesip biçen raylar...** (s.152,str.24)

Makasların kenarından muşambalı bir adam hızlı hızlı yürüyor, elindeki fenerin **bana yeşil gözükten camını** manevra yapan trene doğru sallıyor. (s.152,str.27-28)

Makasların kenarından muşambalı bir adam hızlı hızlı yürüyor, elindeki fenerin bana yeşil gözükten camını **manevra yapan trene** doğru sallıyor. (s.152,str.28)

Gözümün önüne köprüler, akarsular, sessiz, gürültülü istasyonlar, vücudumu, **kanımı uyuşturan düdük sesleri**, yıkılıp yıkılıp dikilen ağaçlar, telgraf direği fincanları, sahlep fincanları, fincanlar, bardaklar, taş tespihler, taş ağızlıklar, simitler, yemiş sepetleri, kış günü kiraz sepetleri geçip gidiyordu. (s.152,str.33)

Geçen sene çocukları oldu, ağbaba da olduk. (s.153,str.23-24)

Söyleyeceği sözü epey bir hesapladı gibi geldi bana... (s.154,str.30)

(İstasyon aynaları hakkındaki karar daha **bekleme salonuna girildiği zaman** verilmiştir. Ne şimdi, ne de pek eskiden.) (s.155,str.29)

Kenarlarından fırlayan saçlarımı toplamak için şapkamı çıkarınca, şöyle parmaklarımla bir tarasam elimde kalacaklarını sandım. (s.156,str.6-7)

Şapkamı giyip **kenarlarından fırlayan saçları** içeriye tıktım. (s.156,str.9-10)

Dudaklarımda **şimdiden sonra söylenecek kız oğlan türkülerinin** boyu vardı. (s.157,str.12-13)

Kahve fincanına düşen sabah yıldızını kokluyorum. (s.158,str.5)

Çakıla sulardan elbiseler giymiş, hava renginde askerler çıkıyor. (s.158,str.11-12)

Bir sandal vardır, tam **Kaloyeros'la Laendros'un gözüktüğü nişanda.** (s.159,str.8-9)

Sonra **Aspasya'nın söylediği Kefalonya havasından çıkan rüzgâr** Sivriadanın denizini ürpertiyor. (s.159,str.27-28)

Sonra **Aspasya'nın söylediği Kefalonya havasından çıkan rüzgâr** Sivriadanın denizini ürpertiyor. (s.159,str.27-28)

İşittin mi **Pire'den gelen vapur** düdüğünü? (s.159,str.32)

Bir Hollanda şilebi **Okmeydanı'nda dolaşan mapusane kaçağına** sesleniyor acı acı. (s.159,str.34)

1.2.1.2.DİĞER FİİLİMSİLERLE KURULAN SIFAT TAKIMLARI

Bu, **babamdan kalma** gümüş saatti. (s.124,str.20-21)

1.2.2.BELİRTME SIFATLARIYLA KURULAN SIFAT TAKIMLARI

Varlık ya da kavramların yapılarında bulunmayan, onlardan ayrı düşünülebilen özelliklerini belirten sıfatlara belirtme sıfatı denir (Kahraman, 81: 2005).

Sayı sıfatlarıyla kurulan, soru sıfatlarıyla kurulan, işaret sıfatlarıyla kurulan, belgisiz sıfatlarla kurulan sıfat takımları olmak üzere dört bölümde incelenebilir.

1.2.2.1.SAYI SIFATLARIYLA KURULAN SIFAT TAKIMLARI

Varlık ya da kavram adlarının sayısını, sırasını, üleştirilmiş sayılarını, kesirli sayılarını belirten sıfatlarla oluşturulmuş sıfat takımlarıdır.

1.2.2.1.1.ASIL SAYI SIFATLARIYLA KURULAN SIFAT TAKIMLARI

Önlerine geldikleri varlık ya da kavram adlarının tam sayılarını belirten sıfat takımlarıdır. “Bir” sözcüğü asıl sayı sıfatı olarak kullanıldığı gibi belgisiz sıfat olarak da kullanılmaktadır. Eğer belirttiği adın anlamına bir belirsizlik katıyorsa belgisiz, belirttiği adın tam sayısını gösteriyorsa asıl sayı sıfatı olarak alınmalıdır.

İki arkadaştılar. (s.113,str.2)

Önündeki çaydan **bir yudum** daha aldı. (s.113,str.9)

Sağımda yapraklarını çoktan dökmüş ağaç iskeletleri; karşımda, rayların ötesinde susmuş, kederli bir şehrin gökyüzüne vurmuş bulanık sarı ışığı, arkamda istasyonun sarı yolcuları, **dört tarafımda** sessizliğin içine düşen muttarit bir yağmur pıtırması. (s.113,str.25)

‘Olsun, n’olacak? Erkek pardösüsü olsun. Şimdi moda. Bana da ondan verin **bir tane**, aynı renk olsun’ demişti. (s.114,str.31)

Onu **üç sene** evvel kızıl elimden almıştı. (s.115,str.15)

İçerde **üç kişiydiler.** (s.115,str.22-23)

Bir kadın, bir zabıt, bir de lacivertler giymiş bir sivil. (s.115,str.23)

Bir kadın, **bir zabıt**, bir de lacivertler giymiş bir sivil. (s.115,str.23)

Bir kadın, bir zabıt, bir de lacivertler giymiş **bir sivil.** (s.115,str.23-24)

Bir tanesine daldım. (s.116,str.7-8)

Hikâyeyi anlatan buz gibi soğumuş çayından **bir yudum** aldı.(s.117,str.31)

Cebimizde **üç beş lira** vardı. (s.119,str.31)

Bir dakika göz göze gelir, dünyanın rengini değiştirdik; olur mu olurdu... (s.119,str.33)

Saçlarında **bir kestane**, kumral, koyu koyu kırmızı bir ışık yanar dönerdi... (s.120,str.10-11)

Kaşını, **bir tanesi** az yukarıya kalkık kaşını, ötekisiyle bir birleştirir birleştirirdi. (s.120,str.17)

Ben bu bakışı yakalasam kendime sanar, **bir-iki akşam** yatağımda uyumadan evvel tatlı tatlı kaşınır, hülya kurardım. (s.120,str.23)

Bir tanemiz... (s.121,str.9)

Güzel arkadaşımız dostların himmetiyle iltimasıyla Heybeli Sanatoryumu'nda **beş ay** yattı. (s.121,str.23)

Kızla **altı ay** beraber yaşadılar. (s.121,str.32)

On bir yaşındaydı. (s.123,str.2)

Ben **iki saat** sonra eve döndüğüm zaman kimse gelip de bana, “Sen öğleyin yoktun. Karnın zil çalıyor. Bir lokma bir şey ye” demezdi. (s.124,str.14)

Ben iki saat sonra eve döndüğüm zaman kimse gelip de bana, “Sen öğleyin yoktun. Karnın zil çalıyor. **Bir lokma** bir şey ye” demezdi. (s.124,str.16)

Saatle ben, birbiri için ateşe atılmaya hazır, birbirinden ayrılmaz **iki arkadaşık.** (s.124,str.27-28)

Gündüzün geceleyin sarmaş dolaş olacağımızı, birbirimize hikâyeler anlatacağımızı düşünüp hiç konuşmayan **iki arkadaşık.** (s.124,str.31)

Yolculardan birinin **dört-beş yaşındaki çocuğu** sandı. (s.125,str.13)

Ama Fındık'ın yalnız **bir dilim ekmek** için değil, öyle bir okşanmak ihtiyacıyla önüne gelene sokulduğunu, birçok insanoğlunun da onu kovduğunu gözlerimizle gördüğümüze göre, insanlar hakkındaki fikrimizi değiştiremeyiz. (s.128,str.14)

Belediye köpek başına **bir papel** verir. (s.128,str.23)

Hani tam bir güneş tutulması olmuştu; o zaman **iki tavuk** besliyordu.(s.131,str.3)

Bir çöpçü onbaşısı sanki ben güneşim, tutulmuşum; ben sanki zelzeleyim, **beş dakika** sonra titreyeceğim, demişti .(s.131,str.8)

Bu gidişle onun da kendinin ekip biçeceği, dört-beş ceviz ağaçlı bir tarlası olmasına şunun şurasında **on sene** kalmıştı. (s.29-30)

Daha **elli yaşındaydı.** (s.131,str.30)

Demek dişini sıkarsa **on sene** sonra on beş dönüm tarlası, dört ceviz ağacı olacaktı. (s.131,str.31)

Demek dişini sıkarsa on sene sonra **on beş dönüm** tarlası, dört ceviz ağacı olacaktı. (s.131,str.31)

Demek dişini sıkarsa on sene sonra **on beş dönüm tarlası**, dört ceviz ağacı olacaktı. (s.131,str.31)

Demek dişini sıkarsa on sene sonra on beş dönüm tarlası, **dört ceviz ağacı** olacaktı . (s.131,str.32)

Genç adam, **on yedi on sekiz yaşlarında** gözükiyordu. (s.133,str.5)

Yirmi yaşlarında vardı delikanlı. (s.133,str.17)

Bir bardak su ile getirdi. (s.133,str.21)

Kahveden **bir yudum** aldı. (s.134,str.13)

“Daha **beş dakika** var,” dedi “alaturkaya.”(s.135,str.8)

İki kahve geldi mi? (s.136,str.30)

Yerinde kalsın sizin **üç kahveniz**, hadi bitirin parafanızı, kapayacağım.(s.137,str.11)

Masaya **iki kahve** geldi. (s.137,str.20)

Yalnız sobanın konuştuğu bir odada, dünyanın yarım saat, **bir saat**, bir buçuk saat, nihayet iki saat sonra hastalıklı, umutsuz, şüpheler içinde, kararsız, yalnız rüyalar ve acılarla dolu olacak bir insani saadet içindedir. (s.140,str.27)

Yalnız sobanın konuştuğu bir odada, dünyanın yarım saat, bir saat, bir buçuk saat, nihayet **iki saat** sonra hastalıklı, umutsuz, şüpheler içinde, kararsız, yalnız rüyalar ve acılarla dolu olacak bir insani saadet içindedir. (s.140,str.28)

Altı senedir içmediğim şarabı dudaklarım arzu ile emiyor. (s.141,str.15)

Bu, yalnız sobanın konuştuğu oda içinde **iki saatin** beraberliği için, içimde kaygusuzluklar, dostluklar, fedakârlıklar ve insanlıklar yaratan insanı nereye götürüyordum? (s.141,str.31)

“Bir sürpriz. Bakarsın **altı- yedi yüz lira** cebindedir.” (s.144,str.4)

“**Yedi senedir** oynarım.” (s.144,str.11)

Kaç saat var ölüme? **Bir sene** mi? İki sene mi? Yoksam daha mı az? Beklenir... (s.144,str.21)

Kaç saat var ölüme? Bir sene mi? **İki sene** mi? Yoksam daha mı az? Beklenir... (s.144,str.21)

Suratından dökülen gülümseme bile **bin parça!** (s.145,str.10-11)

“**Dört kuruş** lütfeder misiniz? Pul parası.” (s.145,str.25)

Biliyorlar sidiğinzden asit hippürikin **bir saat** içinde ne kadar çıktığını. (s.146,str.5)

Otuz papel! (s.148,str.11)

Kanıma aktarılan at sidiğinin ne kadarını atmış olabilirdim **bir saat** içinde. (s.148,str.20)

Kanımda hala **beş-on damla at sidiği** asidi olmalı. (s.148,str.21)

İdrar kesemdeki asit Hipürük'le Tramvayda oturmuş, Çin işi Japon işi Takata-Ara kanımda müspet, formolgel menfi; globülin **iki virgül** şu kadar, serin üç virgül bu kadar... (s.148,str.24)

İdrar kesemdeki asit Hipürük'le Tramvayda oturmuş, Çin işi Japon işi Takata-Ara kanımda müspet, formolgel menfi; globülin iki virgül şu kadar, serin **üç virgül** bu kadar... (s.148,str.25)

İki bavul, bir çanta, bir denk, tahtadan bir valizle iki kadın, bir erkek, dört çocuktan ibaret bir aileyi gözüme kestirdim. (s.149,str.1)

İki bavul, **bir çanta**, bir denk, tahtadan bir valizle iki kadın, bir erkek, dört çocuktan ibaret bir aileyi gözüme kestirdim. (s.149,str.1)

İki bavul, bir çanta, **bir denk**, tahtadan bir valizle iki kadın, bir erkek, dört çocuktan ibaret bir aileyi gözüme kestirdim. (s.149,str.1)

İki bavul, bir çanta, bir denk, tahtadan **bir valizle** iki kadın, bir erkek, dört çocuktan ibaret bir aileyi gözüme kestirdim. (s.149,str.1-2)

İki bavul, bir çanta, bir denk, tahtadan bir valizle **iki kadın**, bir erkek, dört çocuktan ibaret bir aileyi gözüme kestirdim. (s.149,str.2)

İki bavul, bir çanta, bir denk, tahtadan bir valizle iki kadın, **bir erkek**, dört çocuktan ibaret bir aileyi gözüme kestirdim. (s.149,str.2)

İki bavul, bir çanta, bir denk, tahtadan bir valizle iki kadın, bir erkek, **dört çocuktan** ibaret bir aileyi gözüme kestirdim. (s.149,str.2)

Biri kız biri oğlan **dört-beş yaşında** yeşil sümüklü yavrulardı. (s.150,str.6)

Yalnız sana, şu **iki bayana**, bir de şu -on dört yaşındaki büyük oğlanı gösterdim-delikanlıya üç bilet yeter.” (s.150,str.11)

Yalnız sana, şu iki bayana, bir de şu -on dört yaşındaki büyük oğlanı gösterdim-delikanlıya **üç bilet** yeter.” (s.150,str.12)

Benim çocukluğumda, bundan **otuz beş sene** evvel Pompei'den bin defa daha mamur, her şeyi yerli yerinde, mükemmel bir eski roma şehriydi.(s.151,str.20-21)

Kasaba eski halindeyse, **bu adam** biraderine bile hacet kalmadan tek başına iki ayda o Roma harabesini restore eder. (s.151,str.33)

Kasaba eski halindeyse, bu adam biraderine bile hacet kalmadan tek başına **iki ayda** o Roma harabesini restore eder. (s.151,str.34)

Eder ama acaba o harabeden **otuz beş sene** sonra elde avuçta ne kalmıştır ki?...
(s.152,str.2)

Genç olsan **bir dereceye** kadar. (s.152,str.13)

Bir balık ıskara ettirirdim. (s.153,str.17)

“ Şirketin bir işi için geldim de... **Bir hafta** kadar kalacağım da...” (s.153,str.25)

Bir tanesi üniversitede okuyor. (s.153,str.28)

İki hanımdan üç yaş genci (üç yaş; fazla eksik olmaz) ve sakini bir zaman cevap vermedi . (s.154,str.28)

İki hanımdan **üç yaş** genci (üç yaş; fazla eksik olmaz) ve sakini bir zaman cevap vermedi. (s.154,str.28)

Kırk yılda bir makul. (s.155,str.8)

İki hanımın sessizce beni dikizlemelerine aldırış etmeden baktım.(s.156,str.2)Atina kahvelerinin teraslarında **bir ançüezle** bir yeşil zeytin ve bir kadeh mastika duruyor, kimin önünde? (s.158,str.27)

Atina kahvelerinin teraslarında bir ançüezle bir yeşil zeytin ve **bir kadeh mastika** duruyor, kimin önünde? (s.158,str.27)

Bir tavernadan **üç gitar** sesi geliyor. (s.159,str.21)

1.2.2.1.2. SIRA SAYI SIFATLARIYLA KURULAN SIFAT TAKIMLARI

Önlerine geldikleri varlık ya da kavram adlarının sıralarını gösteren sayı sıfatlarıyla kurulmuş sıfat takımlarıdır. Asıl sayı sıfatlarına +(İ)ncİ ekinin ulanmasıyla oluşur.

Bir aralık **ikinci mevki** bekleme yerine girmiş, hiç konuşmayan yolcuların arasında pencerenin önündeki yağmura dalmıştım. (s.114,str.2)

Tevekkeli **ikinci mevki** yolcularından kimse yerinden kalkmamıştı. (s.114,str.11)

Başka bir **üçüncü arkadaşa** ihtiyacımız yoktu. (s.126,str.2-3)

Bir **ikinci zehir atışı**ndan sonra kendisini görür görmez, sanki bir heyula, bir cadı, bir gulyabani görmüş gibi kaçıyordu. (.s130,str.14-15)

1.2.2.1.3. KESİR SAYI SIFATLARIYLA KURULAN SIFAT TAKIMLARI

Bölünmüş bir varlık ya da kavramın parçalarından birini ya da birkaçını gösteren sıfatlarla kurulmuş sıfat takımlarıdır.

Bir çeyrek saat geçmemişti. (s.137,str.19)

Yalnız sobanın konuştuğu bir odada, dünyanın **yarım saat**, bir saat, bir buçuk saat, nihayet iki saat sonra hastalıklı, umutsuz, şüpheler içinde, kararsız, yalnız rüyalar ve acılarla dolu olacak bir insani saadet içindedir. (s.140,str.27)

Yalnız sobanın konuştuğu bir odada, dünyanın yarım saat, bir saat, **bir buçuk saat**, nihayet iki saat sonra hastalıklı, umutsuz, şüpheler içinde, kararsız, yalnız rüyalar ve acılarla dolu olacak bir insani saadet içindedir. (s.140,str.27)

1.2.2.1.4. ÜLEŞTİRME SAYI SIFATLARIYLA KURULMUŞ SIFAT TAKIMLARI

Metinde bununla ilgili herhangi bir örneğe rastlanmamıştır.

1.2.2.2.SORU SIFATLARIYLA KURULAN SIFAT TAKIMLARI

Varlık ya da kavram adlarını soru yoluyla belirten sıfatlarla kurulan sıfat takımlarına denir.

Kaç akşamlar böyle içimizde, atik bacaklı bir kızla tanışivermek, dost oluvermek hülyası geçerdi. (s.120,str.1)

Ne hakları vardı? (s.123,str.20)

Ama bu gözlerin **ne gözü** olacağını merak edip dayanamadık. (s.125,str.5)

Öteki yolcunun **hangi istasyonda** ineceğini düşünmüyorum bile. (s.118,str.26)

Kaç saat var ölüme? Bir sene mi? İki sene mi? Yoksam daha mı az? Beklenir... (s.144,str.21)

Kaç kiralık makbuz kesilecek? (s.145,str.24)

Kanınızda **ne kadar globülin**, ne kadar sedim var, biliyorlar. (s.146,str.1)

Kanınızda ne kadar globülin, **ne kadar sedim** var, biliyorlar. (s.146,str.1)

“**Ne gün** az ki...” dedi imam. (s.147,str.13)

“Haydarpaşa’ya **hangi vapur** kalkacak? (s.149,str.5)

Haydarpaşa’da **ne işim** var? (s.149,str.10)

1.2.2.3.İŞARET SIFATLARIYLA KURULAN SIFAT TAKIMLARI

Varlık ya da kavramların adlarını işaret yoluyla belirten sıfatlarla kurulan sıfat takımlarıdır.

Bu kaşların altında kirpiksiz iki kahverengi göz sanki bir boşluğa bakıyordu. (s.113,str.7)

“Rüya mı gördüm, yoksa bir seyahatte mi başımdan geçti? **Böyle şey** olur mu? Oraları geçelim. (s.113,str.11)

Tam **bu sırada** istasyona bir tren geldi, durdu. (s.114,str.4)

Bu kadar lüks ve kadifeler içinde olmasına rağmen **bu trenin** içindeki yolcular hep kederli insanlardı. (s.114,str.16)

O gün satıcı kıza; (s.115,str.29)

Kendi kendime ‘Hiç **böyle şey** mi olur’ dedim. (s.115,str.3)

Bu sefer kat’i olarak içeriye çekilmeye karar vermiş gibi kapıyı kaparken aralıkta bir çocuk hayali gördü. (s.115,str.11)

Kendi kendime ‘Neden kabalak giymiş **bu zabit** acaba?’ derken, dikkatle yüzüne baktım. (s.115,str.27)

Yanıdaki kadın tatlı bir gülümsemeyle utanarak elmayı alınca, **bu kadının** da Hüsnü’nün ölümünden sonra verem olup ölen nişanlısı Mediha olduğunu gördüm. (s.115,str.34)

Öteki kompartımanlara da koştum. (s.116,str.7)

Bu adamın yüzünü göremiyordum. (s.116,str.12)

Öteki kompartımanlara camdan baktım. (s.116,str.28)

Hadi bırakalım bir tarafa dünya halini,**şu pahalılık içinde** sevişmek?...(s.118,str.4)

Dindar birisi, “Günah **bu zamanda!**” bile der. (s.118,str.8)

Öteki yolcunun hangi istasyonda ineceğini düşünmüyorum bile. (s.118,str.26)

Bana nasip olmadı **bu hülyanın** sahibi! (d.120,str.3)

Hatta içimizden ikisine de **bu piyango** düştü. (s.120,str.4-5)

Onların başından geçti **bu aşk hikâyesi**, bize nakletmek düştü. (s.120,str.5-6)

Ben **bu bakışı** yakalasam kendime sanar, bir-iki akşam yatağında uyumadan evvel tatlı tatlı kaşınır, hülya kurardım. (s.120,str.22)

Yazık ki kızın **o arkadaşına** baktığının farkında bile değildi. (s.120,str.25)

Dostlarım, uzatmayalım, **şu aşk hikâyesini** bitirelim: (s.121,str.18)

Aramızdaki para pul, apartman sahibi, **bu işçi kızını** hem bizden, hem güzel arkadaşımızdan ayırdı, aldı. (s.121,str.19-20)

O akşam orada yoksa size melez bir Arap karısını işaret ederler, ona sorarsınız. (s.122,str.5)

Ben biliyorum **o karının** size vereceği cevabı: (s.122,str.7)

Ben biliyorum **o karının size vereceği cevabı**: (s.122,str.7)

“Sevim mi? Ha! **O bu akşam** kompledir,” der. (s.122,str.8)

Ama **bu gözlerin** ne gözü olacağını merak edip dayanamadık. (s.125,str.5)

İşte **o günlerde** karşıma sen çıktın Zehra. (s.126,str.5)

Böyle insan da olmaz diyebiliri. (s.128,str.13)

O zaman şehir baştanbaşa itlafi işiyle uğraşır. (s.128,str.21)

Bizim köyde **bu adama** “zehirci” diyorlar. (s.128,str.25)

Bunu kimse kestiremez, doğrusunu isterseniz dünyada **bu adamdan** daha âlâ zehirci bulunamaz. (s.129,str.18)

Allah cellatları ruhi mahşerde yanına çağıracağı zaman, herhalde onlara, **bu herifi** neden astın diye sormayacaktır. (s.129,str.32)

Demek **bu köpeklerin** hesabını o verecek değildi. (s.130,str.5)

Hani tam bir güneş tutulması olmuştu; **o zaman** iki tavuk besliyordu. (s.131,str.3)

O halde çöpçü Mehmet'e bu işi havale etmelidir. (s.131,str.9)

O halde çöpçü Mehmet'e **bu işi** havale etmelidir. (s.131,str.10)

“Mehmet be zehir yemiyor **şu Fındık!** Kaymakam bey de tutturdu, ‘İlle de geberteceksin, Atarım seni işinden,’ diyor. (s.131,str.13)

Bu işi sen yapacan.(s.131,str.16)

İşte **o zaman** çöpçü Mehmet'i derin bir düşünce aldı. (s.131,str.19)

Bu gidişle onun da kendinin ekip biçeceği, dört-beş ceviz ağaçlı bir tarlası olmasına şunun şurasında on sene kalmıştı. (s.27)

Bacı ile evvelki yaz sılasında **bu meseleyi** konuşuyorlardı ya!...(s.131,str.33)

Nereye gitse **bu haltı** karıştırıyordu kahveciler .(s.134,str.14)

Sonra bihoş olur, her akşam gelir, bilmediği **bu köyün** sokaklarında dolaşır, vapurları kaçırdı. (s.134,str.24)

Şimşek gibi **o tarafa** baktı. Deminki lafı söyleyen adam... (s.135,str.20)

“Ulan herif giden oğlana sinirlendi. Sesini çıkarmadı. Hıncını bizden alıyor be. Hiç **böyle şey** de görmedim. (s.137,str.2)

“**Bu akşam** yine çileden çıktı Murtaza. Varmayalım üstüne,” dedi beyaz saçlı adam. (s.137,str.13)

“Varmayın ya, varmayın ya! **Bu akşam** da erken kapayalım be!” dedi. (s.137,str.16)

“Ulan deyuşlar!” dedi “yine **bu akşam** on ikiliğiz.” (s.137,str.28)

Bir okulda öğretmen olsam **bu konuyu** verirdim öğrencilere. (s.139,str.10)

Onu bana getiren sebepler ne olursa olsun, **bu battaniyenin** üstündeki resimli dergiye dalmış harikulade netice, beni dostluklara, sevdalara, yirmi yaşlara, sıhhatlere ve saadetlere, arkadaşlıklara ve huzurlara salan netice karşımda işte. (s.140,str.20)

Bu saadet bir insandan geliyor. (s.140,str.31)

Minnet-of ne fena kelime, şunun tatlı Türkçesi olmalı- minnet benim, **bu saatte** onun için ölmemi lüzumlu kılsa ve bu şarap beni öldürse, ister ağır ağır ister birden bire ölmeliyim. (s.141,str.4)

Minnet-of ne fena kelime, şunun tatlı Türkçesi olmalı- minnet benim, bu saatte onun için ölmemi lüzumlu kılsa ve **bu şarap** beni öldürse, ister ağır ağır ister birden bire ölmeliyim. (s.141,str.5)

Kışın **bu battaniyenin** üstünde haftada bir uyumanı, yazın bir kayanın üstünde oturmanı seyretmek için böyle yapmıştım. (s.142,str.18-19)

Öteki kanların sahipleri ortada yoktu. (s.143,str.6-7)

Sisli bir bursa sabahının lise bahçesindeki binaları birbirinden ayırıpverdiği **o gün**, içerisini hiç görmediğim vagonumsu tahtadan bir barakanın kapısında oturmuştu. (s.143,str.12)

O sabahki sis... (s.143,str.17)

O sabahki sis... (s.143,str.17)

Ben şimdi **şu saatte** ondan ırağım. (s.145,str.20-21)

Al **şu pul parasını** da artık sus. (s.145,str.26)

Şu kaşların, şu gözlerin altındaki gizli öldürücü hasatlığı biliyorlar. (s.146,str.6)

Şu kaşların, **şu gözlerin** altındaki gizli öldürücü hasatlığı biliyorlar. (s.146,str.6)

“Külçe gibi,” dedi, “iler tutar yeri yok. Ben **böyle şey** görmedim.” (s.147,str.7)

Öteki tüpe damla damla berrak bir şey damladı. (s.147,str.28)

Şu hikâyeciliğin de... (s.148,str.12)

Daha doğrusu Kadıköy iskelesinde **bu ailenin** erkeği önüne çıktı: (s.149,str.4)

“**Bu yandaki**,” dedim. (s.149,str.8)

“**Şu ikisine** bir bilet alsam olur mu?” (s.149,str.5)

Yalnız sana, şu iki bayana, bir de **şu** -on dört yaşındaki büyük oğlanı gösterdim- **delikanlıya** üç bilet yeter.” (s.150,str.11-12)

Biletçiymişim, **bu işlerden** anlarmışım gibi yapmak lazım. (s.150,str.20)

Ben de **bu ara** kulağımı karıştırarak gidip Haydarpaşa’ya bir bilet aldım. (s.150,str.30)

Kasaba eski halindeyse, bu adam biraderine bile hacet kalmadan tek başına iki ayda **o Roma harabesini** restore eder. (s.151,str.34)

Eder ama acaba **o harabeden** otuz beş sene sonra elde avuçta ne kalmıştır ki?... (s.152,str.1-2)

Ne var **şu İstanbul**’da bilmem ki? (s.152,str.12)

Vagonlar ve beton yol gürültü içinde olduğu halde **bu gürültülere** kulaklarını kapayabilirsen istasyonda garip bir sessizlik vardı. (s.152,str.17)

Bu yollardan bu demiryollardan nerelere kadar gidilmezdi. (s.152,str.30)

Bu yollardan **bu demiryollardan** nerelere kadar gidilmezdi. (s.152,str.30)

Bir tanesi; **“Bu postada da çıkmazsa deli olurum, vallahi”** dedi. (s.154,str.14)

“Öyle şey olmaz. İnsan önce izin alır, telgrafı sonra çeker.” (s.154,str.21)

“İnşallah bu postadan çıkar. (s.154,str.32)

“Ama bu postaya neden kalsın?” (s.154,str.34)

Şu benzime bak hele; kül gibi. (s.155,str.21)

“Şu aynaya gözüm ilişti de kendimi tanıyamadım. (s.155,str.26)

Bir dudağım yerde, **öteki dudağım** kuyruğunda ateş gibi gidip geliyordu içimden. (s.157,str.16)

O türkülerdeki İbrahim benim. (s.158,str.21)

Dostluk çayının **bu kuzuları** kimin? (s.158,str.23)

Şu düzü yuvarla. (s.159,str.31)

Ben Galata Köprüsü’ndeyim **o dakika.** (s.159,str.33)

1.2.2.4.BELGİSİZ SIFATLARLA KURULAN SIFAT TAKIMLARI

Varlık ya da kavramların adlarının anlamına bir belirsizlik katan sıfatlarla kurulan sıfat takımlarına denir.

Bir iki nefes daha çektii. (s.113,str.4)

Bu yüzü karanlık, karışık **bir adamdı.** (s.113,str.6)

Bu kaşların altında kirpiksiz iki kahverengi göz sanki **bir boşluğa** bakıyordu. (s.113,str.8)

“Rüya mı gördüm, yoksa bir seyahatte mi başımdan geçti? Böyle şey olur mu? Oraları geçelim. (s.113,str.10)

Böyle **bir vakayı** rüyada görsem yine başımdan geçmiş sayılır. (s.113,str.12)

Küçük **bir istasyonda** tren bekliyordum. (s.113,str.15)

Sağımda yapraklarını çoktan dökmüş ağaç iskeletleri; karşımda, rayların ötesinde susmuş, kederli **bir şehrin** gökyüzüne vurmuş bulanık sarı ışığı, arkamda istasyonun sarı yolcuları, dört tarafımda sessizliğin içine düşen muttarit bir yağmur pıtırıtısı. (s.113,str.25)

Sağımda yapraklarını çoktan dökmüş ağaç iskeletleri; karşımda, rayların ötesinde susmuş, kederli bir şehrin gökyüzüne vurmuş bulanık sarı ışığı, arkamda istasyonun sarı yolcuları, dört tarafımda sessizliğin içine düşen muttarit **bir yağmur pıtırıtısı**. (s.113,str.25-26)

Bir aralık ikinci mevki bekleme yerine girmiş, hiç konuşmayan yolcuların arasında pencerenin önündeki yağmura dalmıştım. (s.114,str.1-2)

Tam bu sırada istasyona **bir tren** geldi, durdu. (s.114,str.4)

Bütün vagonları yataklıydı. (s.114,str.8)

Bir aralık vagonlardan birinde bir hareket oldu. (s.114,str.19)

Bir aralık vagonlardan birinde **bir hareket** oldu.(s.114,str.19)

Kısa boylu **bir kadın** ayağa kalktı. (s.114,str.20)

İstasyonda sanki **bir simitçi**, bir sucu arıyormuş gibi etrafa baktı. (s.114,str.23)

İstasyonda sanki bir simitçi, **bir sucu** arıyormuş gibi etrafa baktı. (s.114,str.23)

Aynı renk kumaştan, adeta on iki yaşında **bir çocuk** pardösüsü denecek, beli kemerli, gri pardösüyü sırtına geçirdi. (s.114,str.33-34)

Olur a, başka **bir kadında** böyle bir erkek pardösüsü giyebilir, başka bir kadın da bere takabilir’ (s.115,str.4)

‘Olur a, başka bir kadında böyle **bir erkek pardösüsü** giyebilir, başka bir kadın da bere takabilir’ (s.115,str.4-5)

Bu sefer kat’i olarak içeriye çekilmeye karar vermiş gibi kapıyı kaparken aralıkta **bir çocuk hayali** gördü. (s.115,str.12-13)

Mavi **bir ışık** etrafı sarmıştı. (s.115,str.19)

Hiçbir kompartımandan ses seda gelmiyordu. (s.115,str.20)

Bir kompartıman kapısını açtım. (s.115,str.22)

Başında **bir kabalak** vardı. (s.115,str.26)

Elinde çakı, **bir elma** soyuyordu. (s.115,str.30)

Yanındaki kadın tatlı **bir gülümseme**yle utanarak elmayı alınca, bu kadının da Hüsnü'nün ölümünden sonra verem olup ölen nişanlısı Mediha olduğunu gördüm.

(s.115,str. 33)

Genç yaşında **bir fitik ameliyatı** sonucu ölmüştü. (s.116,str.6)

Bir bana, bir de köşede yüzü okuduğu gazeteden gözükmeyen **bir adama** dönüyorlardı gözlerini. (s.116,str.11)

Bir şey söylemek, acı bir şeyler söylemek istiyormuş gibiydi. (s.116,str.16)

Bir şey söylemek, acı **bir şeyler** söylemek istiyormuş gibiydi. (s.116,str.17)

Kaşlarını ben **bir şey** söylersem kızacakmış gibi çattı. (s.116,str.18)

Gözlerini, o çok çekindiğim baba gözlerini **bir ilan**ın üstüne dikti. (s.116,str.22)

Bir memur bulup kompartımanı açtırmak istiyordum. (s.117,str.11)

Bir memur bulur da kapıyı açtırırım diye, istasyona indim. (s.117,str.18)

Biraz yürüyünce lüks tren **hiçbir düdük** çalmadan hareket etti. (s.117,str.19-20)

Ne ayıp şey, ne kötü başlık, ne çirkin **bir hikâye ismi!** (s.118,str.1-2)

Hadi bırakalım **bir tarafa** dünya halini,şu pahalılık içinde sevişmek?... (s.118,str.4)

Hadi sevişmeyi de bıraktım **bir yana**, onu da şu aç insanlar içinde var sanalım. (s.118,str.5)

Bir istasyonda duruyoruz. (s.118,str.9)

Hikâyemin başına "**Bir kravat hikâyesi**" de diyebilirdim. (s.118,str.16)

Zaman zaman herkes **bir şeye** benzetmiş. (s.118,str.20)

Halledilmiş **bir mesele** değil. (s.118,str.21-22)

İnsandan başka **hiçbir hayvanda** yok. (s.118,str.23)

Ben de onu **bir şeye** benzetmeye çalışsam, olur mu dersiniz? (s.118,str.24)

Bir tren düşündüm. (s.118,str.25)

İki kişilik **bir kompartıman**. (s.118,str.25)

Ömrü seyahate, aşkı **bir durağa**, sevgiliyi de yolcuya benzetmek de ne oluyor? (s.118,str.13)

Her şeyin tadı onula tadıldığına göre her şeye, her hoşlandığın şeye, her ihtiyacın olan şeye onu benzetebilirsin. (s.119,str.17)

Her şeyin tadı onula tadıldığına göre **her şeye**, her hoşlandığın şeye, her ihtiyacın olan şeye onu benzetebilirsin. (s.119,str.18)

Her şeyin tadı onula tadıldığına göre her şeye, **her hoşlandığın şeye**, her ihtiyacın olan şeye onu benzetebilirsin. (s.119,str.18)

Bir akşamüstüydü: İnsanoğulları şehrin bütün nakil vasıtalarını seferber etmişti. (s.119,str.22)

Kaç akşamlar böyle içimizde, atik bacaklı **bir kızla** tanışivermek, dost oluvermek hülyası geçerd. (s.120,str.2)

Yoksa kendi başımdan geçmiş **bir şey** değil. (s.120,str.7)

En kötü elbiselerin onun cılız vücuduna **bir oturuşu** vardı... (s.120,str.12)

Hele **bir teni** vardı. (s.20,str.15)

Kafasını **bir sallayış** sallardı! (s.120,str.15)

Bize evvel lakaydi, sonra hüsrân, sonra **bir başka birtakım hisler** yapmıştı. (s.120,str.29)

Bir müsabakayadır giriştik. (s.120-121,str.34-1)

O bizim yanımıza gelmeye **bir zamandır** çekiniyor. (s.121,str.30)

Yaptığı mühim **bir şey** değil ki, olağan şeyler bunlar. (s.121,str.31)

Bir akşam yolunuz düşer de oraya giderseniz, Üsküdarlı Sevim diye sorun, size gösterirler. (s.122,str.2)

O akşam orada yoksa size melez **bir Arap karısını** işaret ederler, ona sorarsınız. (s.122,str.5-6)

Zaten **başka kimsem** de yoktu. (s.123,str.3)

Baygınlığım sırasında **bütün sözleri** işitir, doktorun nabzımı tuttuğunu bilir, ama dudaklarımı kenetler, ısırır, köpükler saçardım. (s.123,str.14)

İşte, etrafımı saran babamın ölümünü benimle alâkadar olup unutmaları için **bu sinir buhranı oyunlarına** başlamıştım. (s.123,str.24)

Zayıf, kansız **bir oğlandı**m. (s.124,str.1)

Uzak akrabalarından **bir köylü** gelip beni aldı. (s.124,str.3)

Kimseden en küçük **bir alaka** görmüyordum. (s.124,str.5)

Mesela **bir ağaç altında** otların arasına saklanır oturur, öğle yemeğine gitmezdim. (s.124,str.10)

Bütün aile öğle vakti koşu koşu eve girer, mutfakta, kapı önlerinde bir şeyler atıştırırdı. (s.124,str.11)

Bütün aile öğle vakti koşu koşu eve girer, mutfakta, kapı önlerinde **bir şeyler**

atıştırırdı . (s.124,str.12)

Bütün tesellim saatimdi. (s.124,str.20)

Gece yatağıma girer girmez çıkarır, avucuma alır, kulağıma kor, dinler, sanki **bir sevgiliye**, seninleymişim gibi, Zehra, dünyalar benim olurdu. (s.124,str.25)

Bir sabaha karşı yine çakal sesleriyle uyanmıştım. (s.125,str.1)

O kadar zayıf, o kadar küçüktüm ki **hiçbir biletçi** benden bilet sormadı. (s.125,str.12)

Her kovukta yattım. (s.125,str.15)

Bir sabah, bir memur beni deniz kenarında uykumdan uyandırdı. (s.125,str.23)

Bir sabah, **bir memur** beni deniz kenarında uykumdan uyandırdı. (s.125,str.23)

Uzak akrabalarından **bir komşu** beni yanına alma lütfunda bulundu. (s.125,str.26)

“İnsanın insandan **bir saati** olması da güzel bir şey,” (s.126,str.15)

Her tarafı aradılar. s.126,str.29)

Denizin ta dibine saatimin vardığını; orada, karanlıklar içinde, kimsenin onu bulamayacağı **bir yerde** yattığımı hissedince küreklere asılarak döndüm.(s.127,str13)

Ama Fındık’ın yalnız bir dilim ekmek için değil, öyle bir okşamak ihtiyacıyla önüne gelene sokulduğunu, **birçok insanoğlunun** da onu kovduğunu gözlerimizle gördüğümüze göre, insanlar hakkındaki fikrimizi değiştiremeyiz. (s.128,str.16)

Köpeklerin yaza girerken gayet korkunç **bir hastalık mikrobu**nu birbirlerinden kaptıklarını hep biliriz. (s.128,str.20)

Birtakım köpek öldürücüler yollara düşer. (s.23-24)

Acayip **bir adam**. (s.128,str.26)

Böyle **bir işi** gören adamın her zaman anormal birisi olması hiç de lazım gelmez. (s.129,str.1)

Böyle bir işi gören adamın **her zaman** anormal birisi olması hiç de lazım gelmez. (s.129,str.1)

“Size öyle geliyorsa öyledir.” diye **bir piyes** vardır hani. (s.129,str.6)

Mademki bize zehirci anormal **bir adam** hissi veriyor, öyledir. (s.129,str.7)

Elinde şıkır şıkır parıldayan ucuna **bir bıçak** takılmış zinciriyle küçük çocukları kendine bağlayan, sonra bir çalılık arkasında onu öldüren Duesseldorf canisi. (s.129,str.9)

Elinde şıkır şıkır parıldayan ucuna bir bıçak takılmış zinciriyle küçük çocukları kendine bağlayan, sonra **bir çallık arkasında** onu öldüren Duesseldorf canisi.(s.129,str.10-11)

Bütün hesabı kaymakam bey verecekti.(s.130,str.6)

Bir ikinci zehir atışından sonra kendisini görür görmez, sanki **bir heyula**, bir cadı, bir gulyabani görmüş gibi kaçıyordu.(s.130,str.15-16)

Bir ikinci zehir atışından sonra kendisini görür görmez, sanki bir heyula, **bir cadı**, bir gulyabani görmüş gibi kaçıyordu.(s.130,str.16)

Bir ikinci zehir atışından sonra kendisini görür görmez, sanki bir heyula, bir cadı, **bir gulyabani** görmüş gibi kaçıyordu.(s.130,str.16)

Birden bire zehircinin aklına **bir fikir** doğdu.(s.130,str.19)

Belki biz insanların alamadığımız bir koku duyuyordu; biraz biberli, baharlı, sarımsaklı **bir şey** yapardı, yuttururdu.(s.130,str.26)

Fındık' ta başka **bir dalga** vardı.(s.130,str.31)

Hani **bazı hayvanlar** zelzele olacağını çok zaman evvel çakarlarmış.(s.131,str.1)

Hani bazı hayvanlar zelzele olacağını **çok zaman** evvel çakarlarmış.(s.131,str.1)

Hani **tam bir güneş tutulması** olmuştu; o zaman iki tavuk besliyordu.(s.131,str.2)

İşte Fındık'ta **bir gariplik** vardı.(s.131,str.6)

Bir çöpçü onbaşısı sanki ben güneşim, tutulmuşum; ben sanki zelzeleyim, beş dakika sonra titreyeceğim, demişti.(s.131,str.7)

'**Bir başkasına** havale et,' dedi.(s.131,str.16)

İşte o zaman çöpçü Mehmet'i derin **bir düşünce** aldı.(s.131,str.19)

Orada **bir karış toprağı** bile yoktu.(s.131,str.22)

Bazı evlerden yemek bile veriyorlardı.(s.131,str.26)

Zehirci çöpçü onbaşısı, onu eğilmiş, eşyasını toplarken görünce böğrüne **bir tekme** yapıştırdı.(s.132,str.14)

Genç adam az şekerli **bir kahve** istedi kahveciden.(s.133,str.1)

Bir cigara yaktı.(s.132,str.8)

Hiç yapmacıksız açık **bir gülüşle**; (s.134,str.2-3)

Sonra daha **bir şeyler** söylemek için, "Az şekerli yaptın değil mi?" diye sordu.(s.134,str.4-5)

İskeleye **bir vapur** yanaştı.(s.134,str.12)

Bayağı, basbayağı çok şekerli **bir kahveydi**.(s.134,str.13-14)

Sonra bihoş olur, **her akşam** gelir, bilmediği bu köyün sokaklarında dolaşır, vapurları kaçırdı.(s.134,str.24)

Bir bilet memuru ile bir işçi, bir beyaz saçlı parafa oynuyorlardı.(s.135,str.1)

Bir bilet memuru ile **bir işçi**, bir beyaz saçlı parafa oynuyorlardı.(s.135,str.2)

Bir bilet memuru ile bir işçi, **bir beyaz saçlı** parafa oynuyorlardı.(s.135,str.2)

“Aklınıza **bir şey** gelmesin bayım,”dedi, (s.135,str.21)

Genç adam yine bal gibi tatlı, değirmi, güzel **bir yüz** aldı, bir çocuk gülüşüyle güldü.(s.135,str.26)

Genç adam yine bal gibi tatlı, değirmi, güzel bir yüz aldı, **bir çocuk gülüşüyle** güldü.(s.135,str.26)

Genç adam kahve tabağına **bir şey** bıraktı.(s.136,str.18)

Hiç kimse ona bakmıyordu.(s.137,str.21)

Bir sinemanın holüne saklanmıştı.(s.139,str.3)

“**Bir insan** niçin aranır?” diye düşündüm.(s.139,str.8)

Bir insan niçin aranır?(s.139,str.9)

Bir insan ötekini neden arar(.139,str.9)

Bir okulda öğretmen olsam bu konuyu verirdim öğrencilere.(s.139,str.10)

Sebebin güzelliğinin, çirkinliğin, iyiliğinin, kötülüğün önemi neticenin tadına, acıyı **her zaman** sonradan katacaktır.(s.139,str.14-15)

Beni dostça arasaydı da sobanın başına **bir battaniye** serip uzandığımız zaman; “Git bana bir şeyler al, karnım aç, bir şişe de şarap getir içelim” dediğinde, kalkıp kuş gibi uçarak, onun istediklerini alıp geldiğim zaman, yine onu sobanın başında, battaniyenin ortasında bağdaş kurmuş, oturmuş görmeseydim, deliye dönmez miydim?(s.139,str.24)

Beni dostça arasaydı da sobanın başına bir battaniye serip uzandığımız zaman; “Git bana **bir şeyler** al, karnım aç, bir şişe de şarap getir içelim” dediğinde... (s.139,str.26)

Beni dostça arasaydı da sobanın başına bir battaniye serip uzandığımız zaman; “Git bana bir şeyler al, karnım aç, **bir şişe de şarap** getir içelim” dediğinde, kalkıp kuş gibi uçarak... (s.139-140,str.26-1)

Her taraf karmakarışık.(s.140,str.10-11)

Bir saadet denizi içinde felaketlerden kurtulmuş perişan bir sandal gibiyim.(s.140,str.14)

Bir saadet denizi içinde felaketlerden kurtulmuş perişan **bir sandal** gibiyim.(s.140,str.15)

O, ömrümde bir daha tutamayacağım, seyrine doyamayacağım, **bir deniz mahluku** gibi.(s.140,str.18)

Bu saadet **bir insandan** geliyor.(s.140,str.31)

Bir zaman onun kim olduğunu düşündüm.(s.141,str.22)

İnsanlar içinde **bir insandı**.(s.141,str.23)

Ona tehlikeli **bir oyun** oynuyordum.(s.141,str.24)

Belli bir bahtsızlığa doğru mu gidiyordun benim gibi.(s.141,str.24-25)

Hepimiz **bir belli sona** doğru gidiyorduk.(s.141,str.26)

“Bak gördün mü anlayamamışsın,”dedim, “**her zaman** gelmeni istiyorum da.(s.142,str.17-18)

Kışın bu battaniyenin üstünde haftada bir uyumanı, yazın **bir kayanın** üstünde oturmanı seyretmek için böyle yapmıştım.(s.142,str.19-20)

Ilık,insanlı **bir rüya** içine düştüm.(s.142,str.25)

Sıcak odada **bir müddet** tiril tiril titredim.(s.142,str.28)

Her şeyi anlatmıştım.(s.142,str.29)

İçinde garip **bir şey** vardı.(s.142,str.31-32)

Burnuma **bir at sidiği kokusu** geldi.(s.143,str.1)

Sisli **bir bursa sabahının** lise bahçesindeki binaları birbirinden ayırıpverdiği o gün, içerisini hiç görmediğim vagonumsu tahtadan bir barakanın kapısında oturmuştuk.(s.143,str.11)

“Yok, **bir şey** yok, burnuma bir ahır kokusu, at kokusu geldi de...”(s.143,str.21)

“Yok, bir şey yok, burnuma **bir ahır kokusu, at kokusu** geldi de...”(s.143,str.21-22)

“**Bir sürpriz.** Bakarsın altı- yedi yüz lira cebindedir.”(s.144,str.3-4)

Her sene yaparım bilançosunu.(s.144,str.14)

Hiçbir sene ziyan ettiğimi bilmem.(s.144,str.15)

O menfi de olsa **bir şey** çıkmaz.(s.144,str.18-19)

Şimdiye kadar yapılan bütün tahlillerde meydana çıkmamış **bir şey** olabilir.(s.144,str.26)

Olmamış olmasına ama, milyonda **bir ihtimalle** olabilir...(s.144,str.27)

Kol çukurundaki kan lekesi, **bir pamuk ve ispirto kokusu**.(s.144-145,str.33-1)

Ah **bir dirhem ispirto** geçse kanıma şuradan.(s.145,str.1)

Bir doktor hanımla hoşbeşte olmalı.(s.145,str.21-22)

Bir şeyler kaçırdığınızı fark etmedi mi?(s.145,str.28)

“Yarın **bir şey** yemeden geleceksiniz” demişlerdi.(s.146,str.13)

Hastanenin kapısından **bir simit** aldım; sonra yerim diye.(s.146,str.15)

Kapıdan içeriye girerken **bir mektep arkadaşım**a rastladım.(s.146,str.16-17)

Hamamın yanından geçerken baktım **bir binanın** mahzeninden bir sedye çıkarıyorlar.(s.146,str.25)

Hamamın yanından geçerken baktım bir binanın mahzeninden **bir sedye** çıkarıyorlar.(s.146,str.26)

Bir kenarda ahşap evler, bir kenarda hastane duvarı vardı.(s.147,str.1)

Bir kenarda ahşap evler, **bir kenarda** hastane duvarı vardı.(s.147,str.2)

Bir cami önüne gelmiştim.(s.147,str.8)

Sobasından kaldırımlara damla damla mürekkep damlayan **bir kahveden** bir adam fırladı.(s.147,str.9-10)

Sobasından kaldırımlara damla damla mürekkep damlayan bir kahveden **bir adam** fırladı.(s.147,str.10)

Bir tüpten ötekine aktarıldı.(s.147,str.27)

Öteki tüpe damla damla berrak **bir şey** damladı.(s.147,str.28)

Kimseciklerin göremeyecekleri, uçucu, kaçıcı, görünüp görünüp kaybolucu **bir yeşil parıltı** gördüler.(s.147,str.29-30-31)

Kubbe camlarının birinden **bir buğu**, ölüm kokulu bir buğu havaya karışıyordu.(s.148,str.8)

Otuz papellik **bir makbuz** kesmişti.(s.148,str.11)

Kiminde göz beyazlarında donuk **bir sessizlik**.(s.148,str.15)

Burnumu tekrar **bir at sidiği hamızı** aldı.(s.148,str.19)

Sanki **bir yerlere** gidecekmişim gibi.(s.149,str.15)

Ben kendi kendime adamın sorusuna böyle **bir cevap** verirken, dünya kadar vakit geçti sandım.(s.149,str.17-18)

Bana **bir kadın** bir şey sorunca tuhaf bir hal oluyor, adeta kendime hafif de olsa bir önem vermeye başlıyorum.(s.149,str.24)

Bana bir kadın **bir şey** sorunca tuhaf bir hal oluyor, adeta kendime hafif de olsa bir önem vermeye başlıyorum.(s.149,str.24)

Bana bir kadın bir şey sorunca tuhaf **bir hal** oluyor, adeta kendime hafif de olsa bir önem vermeye başlıyorum.(s.149,str.24)

Bana bir kadın bir şey sorunca tuhaf bir hal oluyor, adeta kendime hafif de olsa **bir önem** vermeye başlıyorum.(s.149,str.25))

Ciddi **bir sesle**; (s.149,str.26)

“Şu ikisine **bir bilet** alsam olur mu?” (s.149,str.5)

Bir gazete satıcısı kulağımı kaşımadan; (s.150,str.27-28)

Ben de bu ara kulağımı karıştırarak gidip Haydarpaşa’ya **bir bilet** aldım. (s.150,str.31)

Haydarpaşa’da gişelerin önünde bilet alanları, bekleme yerlerinde düşünenleri, istasyon lokantasında içenleri ve kalkacak **bir treni** görmeye gidiyorum desem mi?(s.151,str.5)

Hiçbir yerimi kaşımadan; (s.151,str.6)

Benim çocukluğumda, bundan otuz beş sene evvel Pompei’den **bin defa** daha mamur, her şeyi yerli yerinde, mükemmel bir eski roma şehriydi.(s.151,str.21)

Vagonlar ve beton yol gürültü içinde olduğu halde bu gürültülere kulaklarını kapayabilirsen istasyonda garip **bir sessizlik** vardı.(s.152,str.18)

Bir trenin derin derin soluduğu duyuluyordu.(s.152,str.18)

Bir diğeri durmadan duman fişkırtıyordu.(s.152,str.19)

Uzakta **bir köprü hayali**, kırmızı yeşil ışıklar ve birbirini kesip biçen raylar...(s.152,str.23)

Bir tren manevra yapıyor kesik kesik düdük çalıyor.(s.152,str.24)

Makasların kenarından muşambalı **bir adam** hızlı hızlı yürüyor, elindeki fenerin bana yeşil gözükten camını manevra yapan trene doğru sallıyor.(s.152,str.26)

Birden yanımızdan **bir başka tren**, ışıkları ve insanlarıyla büyük bir gürültü içinde yıkılır düşer gibi geçti.(s.153,str.4)

Birden yanımızdan bir başka tren, ışıkları ve insanlarıyla büyük **bir gürültü** içinde yıkılır düşer gibi geçti.(s.153,str.5)

Bir istasyonda durduğumuz zaman yanımıza başka bir tren durdu.(s.153,str.6)

Bir insanla burun buruna geldik.(s.153,str.8)

Her şeyimizi; yolumuzu, kafa kâğıdımızı, yüzüğümüzü, ailemizi, elbisemizi, her şeyimizi birbirimizle değiştirebilseydik: ben kendimi unutsam o olsam; o kendini unutsa ben olsa...(s.153,str.9)

Her şeyimizi; yolumuzu, kafa kâğıdımızı, yüzüğümüzü, ailemizi, elbisemizi, **her şeyimizi** birbirimizle değiştirebilseydik: ben kendimi unutsam o olsam; o kendini unutsa ben olsa...(s.153,str.11)

Sirkeci'deki **bir otele**.(s.153,str.15)

Bir yerde otururken gülümser, laf atardım yanımdakine.(s.153,str.21)

“Kayseri’de **bir şirkette** memurum,” derdim. (s.153,str.24)

“ Şirketin **bir işi** için geldim de... Bir hafta kadar kalacağım da...” (s.153,str.25)

Kızım **bir subayla** evli. (s.153,str.31)

Bir tanesi; “Bu postada da çıkmazsa deli olurum, vallahi” dedi.(s.154,str.13)

Bir işi çıkmıştır.(s.154,str.19)

İki hanımdan üç yaş genci (üç yaş; fazla eksik olmaz) ve sakini **bir zaman** cevap vermedi.(s.154,str.29)

(**Bir düşünme payını** o koymasa bile ihtiyaten biz koymalıyız.) (s.155,str.1)

Her zaman tren, vapur, otobüs kaçırmıştır. (s.155,str.7)

(Bunun üstüne artık **bir tenkide** müsaade vardır.) (s.155,str.9)

İstasyona gelirken **bir araba** çarptıysa...(s.155,str.16)

“ Benzinde **bir şey** yok. (s.155,str.25)

Ben de perişan **bir haldeydim**.(s.156,str.3)

Kocaman kapılardan ötede kırmızı yeşil fenerli, demiryollu, trenli, yolculu, meraklı, düşünceli, perişan, aceleci, melankolik, aynalı, sıkıntılı, heyecanlı, yerini bulmaya çalışan **bir âlem** vardı.(s.156,str.15-16)

Her gün yüzlerce tren binlerce hikâye getiriyor, binlerce hikâye alıp gidiyordu.(s.156,str.16)

Bir ırmak akıyordu kulağımın dibinden.(s.157,str.3)

Ötekisi **bir insan kokusu** içinde sıcaktı.(s.157,str.7-8)

Elinin üzerindeki mavi damarlar **bir dostluk denizine** akıyordu.(s.157,str.9)

Bir dudağım yerde, öteki dudağım kuyruğunda ateş gibi gidip geliyordu içimden.(s.157,str.16)

Bir balık kokusu içiyorum.(s.158,str.1-2)

Bir Rum evinden midye tavaşı, bıyıklarımın içinden anason kokusu geliyor.(s.158,str.2)

Dilime arılar konuyor, gözümü arılar sokuyor, güneş batıyor, **bir karabatak** düşünüyor.(s.158,str.9)

Martının biri boşlukta **bir direğe** konuyor.(s.158,str.10)

Dünyanın **bütün adalarını** gezeceksin.(s.159,str.1)

Dünyanın **bütün sandallarına** bineceksin.(s.159,str.2)

Bin, **bir yıldızın** sırtına.(s.159,str.6)

Adaların içinde **bir Burgaz Adası** vardır.(s.159,str.7)

Bir sandal vardır, tam Kaloyeros’la Laendros’un gözüktüğü nişanda.(s.159,str.7-8)

Ben sandallar içinde **bir sandal**, denizler içinde bir deniz, insanlar içinde bir insan.(s.159,str.10)

Ben sandallar içinde bir sandal, denizler içinde **bir deniz**, insanlar içinde bir insan.(s.159,str.10)

Ben sandallar içinde bir sandal, denizler içinde bir deniz, insanlar içinde **bir insan**.(s.159,str.10)

Arabalarda ışıklar kayıyor, **bir at kişnemesi** duydun mu?(s.159,str.14)

Bir fayton geçti mi delicesine aklından...(s.159,str.15)

Bir tavernadan üç gitar sesi geliyor.(s.159,str.20)

Bir Hollanda şilebi Okmeydanı’nda dolaşan mapusane kaçağına sesleniyor acı acı.(s.159,str.33)

Omonya meydanındaki Ekselsiyor kahvesinin garsonu; “Kalinikhta Kiryos” diyor bana.

“benden de **bir Kalinikhta** sana. panco!” (s.160,str.6)

1.2.3 GENİŞ SIFAT TAKIMLARI

Bir sıfat, bir adı niteleyebildiği –belirtebildiği gibi, bir sıfat takımını da niteleyebilir- belirtebilir. Bu durumda, geniş(zincirleme) sıfat takımları oluşur(Kahraman: 2001: 156).

Bu yüzü karanlık, **karışık bir adamdı.** (s.113,str.6)

Bu kaşların altında **kirpiksiz iki kahverengi göz** sanki bir boşluğa bakıyordu. (s.113,str.8)

Bu kaşların altında kirpiksiz **iki kahverengi göz** sanki bir boşluğa bakıyordu. (s.113,str.8)

Böyle bir vakayı rüyada görsem yine başımdan geçmiş sayılır. (s.113,str.12)

Küçük bir istasyonda tren bekliyordum. (s.113,str.15)

Sağımda yapraklarını çoktan dökmüş ağaç iskeletleri; karşımda, rayların ötesinde susmuş, **kederli bir şehrin** gökyüzüne vurmuş bulanık sarı ışığı, arkamda istasyonun sarı yolcuları, dört tarafımda sessizliğin içine düşen muttarit bir yağmur pırtırtısı. (s.113,str.23)

Sağımda yapraklarını çoktan dökmüş ağaç iskeletleri; karşımda, **rayların ötesinde susmuş, kederli bir şehrin** gökyüzüne vurmuş bulanık sarı ışığı, arkamda istasyonun sarı yolcuları, dört tarafımda sessizliğin içine düşen muttarit bir yağmur pırtırtısı. (s.113,str.23)

Sağımda yapraklarını çoktan dökmüş ağaç iskeletleri; karşımda, rayların ötesinde susmuş, kederli bir şehrin gökyüzüne vurmuş bulanık sarı ışığı, arkamda istasyonun sarı yolcuları, dört tarafımda **sessizliğin içine düşen muttarit bir yağmur pırtırtısı.** (s.113,str.25-26)

Sağımda yapraklarını çoktan dökmüş ağaç iskeletleri; karşımda, rayların ötesinde susmuş, kederli bir şehrin gökyüzüne vurmuş bulanık sarı ışığı, arkamda istasyonun sarı yolcuları, dört tarafımda sessizliğin içine düşen **muttarit bir yağmur pırtırtısı.** (s.113,str.25-26)

Baktım bu **lüks bir trendi.** (s.114,str.8)

İçerde **kitaplarına ve gazetelerine dalmış, lüks içinde kadifelere gömülü insanlar** oturmuştu. (s.114,str.9-10)

Vagonların penceresinde **profilleri gözüken yaşlı genç yolculardan** hiç biri tenezzül edip de bu sessiz istasyona başını çevirip bakmadı. (s.114,str.13)

Vagonların penceresinde profilleri gözüken yaşlı genç yolculardan hiç biri tenezzül edip de **bu sessiz istasyona** başını çevirip bakmadı. (s.114,str.14)

Kısa boylu bir kadın ayağa kalktı. (s.114,str.20)

Aynı renk kumaştan, adeta **on iki yaşında bir çocuk** pardösüsü denecek, beli kemerli, gri pardösüyü sırtına geçirdi. (s.114,str.33-34)

‘Olur a, **başka bir kadında** böyle bir erkek pardösüsü giyebilir, başka bir kadın da bere takabilir’ (s.115,str.4)

‘Olur a, başka bir kadında **böyle bir erkek pardösüsü** giyebilir, başka bir kadın da bere takabilir’ (s.115,str.4-5)

‘Olur a, başka bir kadında böyle bir erkek pardösüsü giyebilir, **başka bir kadın** da bere takabilir’ (s.115,str.5)

Çocuk **büyük, yeşil gözleri**yle gözümün içine bakıyordu. (s.115,str.13-14)

Mavi bir ışık etrafı sarmıştı. (s.115,str.19)

Bir kadın, bir zabıt, bir de **lacivertler giymiş bir sivil**. (s.115,str.23-24)

Zabitin **omuzlarına attığı boz renkli kaput** yamalıydı. (s.115,str.25)

Bu, Çanakkale’de **gözümün önünde vurulan en iyi arkadaşım** Hüsnü’ydü. (s.115,str.28-29)

Yanıdaki kadın **tatlı bir gülümseme**yle utanarak elmayı alınca, bu kadının da Hüsnü’nün ölümünden sonra verem olup ölen nişanlısı Mediha olduğunu gördüm. (s.115,str. 33)

Bir bana, **bir de köşede yüzü okuduğu gazeteden gözükmeyen bir adama** dönüyorlardı gözlerini. (s.116,str.10-11)

Bir şey söylemek, **acı bir şeyler** söylemek istiyormuş gibiydi. (s.116,str.17)

Birdenbire **bir ufacık kompartımandan** hafif hafif sesler geldiğini duydum. (s.116,str.29-30)

Ne ayıp şey, ne kötü başlık, ne **çirkin bir hikâye ismi!** (s.118,str.1-2)

Hadi sevişmeyi de bıraktım bir yana, onu da **şu aç insanlar** içinde var sanalım. (s.118,str.5)

Halledilmiş bir mesele değil. (s.118,str.21-22)

İki kişilik bir kompartıman. (s.118,str.25)

Kaç akşamlar böyle içimizde, **atik bacaklı bir kızla tanış**ıvermek, dost oluvermek hülyası geçerdı. (s.120,str.1-2)

Sonra aramızdaki, **bize biralara ikram eden zengin arkadaş**ımızın, aramızdaki varlığının manası kalmayacak. (s.121,str.15)

Yaptığı **mühim bir şey** değil ki, olağan şeyler bunlar. (s.121,str.31)

Ne **acayip bir yerdir!** (s.122,str.2)

O akşam orada yoksa size **melez bir Arap karısını** işaret ederler, ona sorarsınız. (s.122,str.5-6)

Zayıf, kansız bir oğlandım. (s.124,str.1)

Kimseden **en küçük bir alaka** görmüyordum. (s.124,str.5)

Saatle ben, **birbiri için ateşe atılmaya hazır, birbirinden ayrılmaz iki arkadaş**tık. (s.124,str.27-28)

Gündüzün geceleyin sarmaş dolaş olacağımızı, birbirimize hikâyeler anlatacağımızı düşünüp **hiç konuşmayan iki arkadaş**tık. (s.124,str.30-31)

Odamın tek penceresinde **iki büyük ve patlak göz** bana bakıyordu. (s.125,str.2-3)

Odamıza bakan bir baykuştu. (s.125,str.7)

Canım **iki örgülü kalın saçını** tutup çekmek istiyordu. (s.126,str.8)

Onlara da, “Üstünde **çalınmış bir saat** var” diye haber gitmiş. (s.126,str.29)

Başka bir üçüncü arkadaşa ihtiyacımız yoktu. (s.126,str.2-3)

“İnsanın insandan bir saati olması da **güzel bir şey**,”(s.126,str.15)

Denizin ta dibine saatimin vardığını; orada, karanlıklar içinde, kimsenin onu **bulamayacağı bir yerde** yattığını hissedince küreklere asılarak döndüm. (s.127,str.13)

Büyük, kalın kuyruğunu oynatarak, kahverengi gözlerini kırparcasına yanınıza yaklaştığı zaman kafasını okşamazsanız **şayanı hayret bir adamsınız**, demektir. (s.128,str.8)

Bu kadar sevilme ihtiyacıyla kendine **yaklaşan bir hayvanı** reddedebilmek için, insanın ömründe hiç âşık olması, hiç sıkıntı çekmemesi, hiç kalp yumuşaklığı nedir bilmemesi lazım gelir. (s.128,str.10)

Köpeklerin yaza girerken gayet **korkunç bir hastalık mikrobunu** birbirlerinden kaptıklarını hep biliriz. (s.128,str.20)

Acayip bir adam. (s.128,str.26)

Böyle bir işi gören adamın her zaman anormal birisi olması hiç de lazım gelmez. (s.129,str.1)

Mademki bize zehirci **anormal bir adam** hissi veriyor, öyledir.(s.129,str.7)

Şöyle bir muhakeme yürütmüştür. (s.129,str.29-30)

Belki **biz insanların alamadığımız bir koku** duyuyordu; biraz biberli, baharlı, sarımsaklı bir şey yapardı, yuttururdu. (s.130,str.25)

Belki biz insanların alamadığımız bir koku duyuyordu; **biraz biberli, baharlı, sarımsaklı bir şey** yapardı, yuttururdu. (s.130,str.26)

Bu gidişle **onun da kendinin ekip biçeceği, dört-beş ceviz ağaçlı bir tarlası** olmasına şunun şurasında on sene kalmıştı. (s.130, str.28-29)

Fındık' ta **başka bir dalga** vardı. (s.130,str.31)

İşte o zaman çöpçü Mehmet'i **derin bir düşünce** aldı. (s.131,str.19)

Bu gidişle onun da kendinin ekip biçeceği, **dört-beş ceviz ağaçlı bir tarlası** olmasına şunun şurasında on sene kalmıştı. (s.131,str.28-29)

Onbaşının verdiği zehirli köfteyi aldı. (s.132,str.1)

Birden **içinden ne geçtiğini kimsenin bilemeyeceği bir şekilde** avucunu Fındık'ın tam ağzı içinde gibi sıktı. (s.132,str.8-9)

Zehirci çöpçü onbaşısı, onu eğilmiş, eşyasını toplarken görünce böğrüne bir tekme yaptırdı. (s.132,str.12)

Genç adam **az şekerli bir kahve** istedi kahveciden. (s.133,str.1)

Az şekerli kahve isterken edasında bir fazla erkeklik, **yerine yerleşmemiş bir yaşlılık** oturmuştu. (s.133,str.6)

Derhal, sabahleyin evinde çay içerken aldığı yaşından daha **küçük halini** alıverdi. (s.133,str.11-12)

Sert gözleri munisleşti. (s.133,str.12)

Çatık kaşları yayılıverdi. (s.133,str.13)

Yaşlı, **mahalleye kazara uğramış bir beye** takınılacak mütevazı bir yüzle; (s.133,str.21-22)

Yaşlı, **mahalleye kazara uğramış bir beye takınılacak mütevazı bir yüzle;** (s.133,str.21-22-23)

Genç adam, kahvecinin geldiğini fark etmemişti. (s.133,str.25)

Bayağı, basbayağı **çok şekerli bir kahveydi**. (s.134,str.13-14)

“Hanım **az şekerli** olsun rica ederim. Bal gibi yapıyorsun kahveyi. (s.134,str.17)

Uzun boylu bir kızdı. (s.134,str.21-22)

Sonra bihoş olur, her akşam gelir, **bilmediği bu köyün** sokaklarında dolaşır, vapurları kaçırdı. (s.134,str.24)

“İçemem **böyle bal gibi kahve.**” (s.134,str.29)

Artık **başka soru sormamasını istediğini belli eden bir sinirlilik**, renksiz yüzünü darmadağın etmişti. (s.136,str.12-13)

Kötü sebepler onu bana getirdiği halde, yine kötü sebepler yüzünden onu, battaniyenin üzerinde kıvrıcık saçlı kafası, zeki gözleriyle **bir resimli mecmuaya** dalmış buluyordum.(s.140,str.8-9)

Bir saadet denizi içinde felaketlerden kurtulmuş **perişan bir sandal** gibiyim. (s.140,str.15)

Bir saadet denizi içinde felaketlerden kurtulmuş perişan bir sandal gibiyim. (s.140,str.14-15)

O, **ömrümde bir daha tutamayacağım, seyrine doyamayacağım, bir deniz mahluku** gibi. (s.140,str.17-18)

Yalnız sobanın konuştuğu bir odada, dünyanın yarım saat, bir saat, bir buçuk saat, nihayet iki saat sonra hastalıklı, umutsuz, şüpheler içinde, kararsız, yalnız rüyalar ve acılarla dolu olacak bir insani saadet içindedir. (s.140,str.26)

Yalnız sobanın konuştuğu bir odada, dünyanın yarım saat, bir saat, bir buçuk saat, nihayet iki saat sonra hastalıklı, umutsuz, şüpheler içinde, kararsız, yalnız rüyalar ve **acılarla dolu olacak bir insani saadet** içindedir. (s.140,str.29-30)

Gidiyorduk ama, onu, **mavi denizi kara, yeşil çayırları kara, dağları aşılmaz, yolları geçilmez, çarşıları yalnızlık içinde, yemişleri tatsız, şarapları acı olan bir ülkeye** mi sürüklüyordum? (s.141,str.27-28-29-30)

Herhangi bir kötü sebep düşünmenin büyük nankörlüğünü bir hesapladım da Minnet-of ne fena kelime, şunun **tatlı Türkçesi** olmalı- minnet benim, bu saatte onun için ölmemi lüzumlu kılsa ve bu şarap beni öldürse, ister ağır ağır ister birden bire ölmeliyim. (s.141,str.3)

Ona **tehlikeli bir oyun** oynuyordum. (s.141,str.24)

Parlak ve pürüzsüz bir gözkapağı düşmüştü, cin gibi gözlerine. (s.142,str.1)

İlk,insanlı bir rüya içine düştüm. (s.142,str.25)

İçinde **garip bir şey** vardı. (s.142,str.31-32)

Bu belki de **sevilmediğini bilmekten doğan bir elem**, belki de sevildiğini bilmekten doğan bir hainlikti. (s.142,str.32-33)

Bu belki de sevilmediğini bilmekten doğan bir elem, belki de **sevildiğini bilmekten doğan bir hainlikti**. (s.142,str.33-34)

Sisli bir bursa sabahının lise bahçesindeki binaları birbirinden ayırıpverdiği o gün, içerisini hiç görmediğim vagonumsu tahtadan bir barakanın kapısında oturmuştuk. (s.143,str.11-12)

Sisli bir bursa sabahının lise bahçesindeki binaları birbirinden ayırıpverdiği o gün, **içerisini hiç görmediğim vagonumsu tahtadan bir barakanın** kapısında oturmuştuk. (s.143,str.12-13)

Sisli bir bursa sabahının lise bahçesindeki binaları birbirinden ayırıpverdiği o gün, içerisini hiç görmediğim vagonumsu **tahtadan bir barakanın** kapısında oturmuştuk. (s.143,str.13)

Çilli bir yüzü vardı bu arkadaşımın. (s.143,str.14)

Şimdiye kadar yapılan bütün tahlillerde meydana çıkmamış bir şey olabilir. (s.144,str.24-25-26)

Mademki biliyorlar, mademki **bu korkunç sırrı** kanımdan ve sidiğimden miligram miligram, renk ve parlıltı halinde, zaman zaman öğrenmişlerdir, ellerinden de bugünlük bişey gelmez, onlarla da dostluğumuz o kadar işte. (s.146,str.8)

Sobasından kaldırımlara damla damla mürekkep damlayan bir kahveden bir adam fırladı. (s.147,str.8-9-10)

Öteki tüpe damla damla **berrak bir şey** damladı. (s.147,str.28)

Kimseciklerin göremeyecekleri, uçucu, kaçıcı, görünüp görünüp kaybolucu bir yeşil parlıltı gördüler. (s.147,str.29-30-31)

Pis bir soluk renk, hastane duvarından yere vurdu. (s.148,str.6)

Kubbe camlarının birinden bir buğu, **ölüm kokulu bir buğu** havaya karışıyordu. (s.148,str.9)

Otuz papellik bir makbuz kesmişti. (s.148,str.11)

Kiminde göz beyazlarında **donuk bir sessizlik**. (s.148,str.15)

İdrar kesemdeki asit Hipürik'le Tramvayda oturmuş, Çin işi Japon işi Takata-Ara kanımda müspet, formolgel menfi; globülin iki virgül şu kadar, **serin üç virgül** bu kadar... (s.148,str.25)

İki bavul, bir çanta, bir denk, **tahtadan bir valizle** iki kadın, bir erkek, dört çocuktan ibaret bir aileyi gözüme kestirdim. (s.149,str.1-2)

İki bavul, bir çanta, bir denk, tahtadan bir valizle **iki kadın, bir erkek, dört çocuktan ibaret bir aileyi** gözüme kestirdim. (s.149,str.2-3)

Ben kendi kendime adamın sorusuna **böyle bir cevap** verirken, dünya kadar vakit geçti sandım. (s.149,str.17-18)

Bana bir kadın bir şey sorunca **tuhaf bir hal** oluyor, adeta kendime hafif de olsa bir önem vermeye başlıyorum. (s.149,str.24)

Ciddi bir sesle; (s.149,str.26)

Yalnız sana, **şu iki bayana**, bir de şu -on dört yaşındaki büyük oğlanı gösterdim-delikanlıya üç bilet yeter.” (s.150,str.11)

Haydarpaşa'da gişelerin önünde bilet alanları, bekleme yerlerinde düşünenleri, istasyon lokantasında içenleri ve **kalkacak bir treni** görmeye gidiyorum desem mi? (s.151,str.5)

Düzce'nin **kasaba ismindeki köyünü** bilir misiniz? (s.151,str.19)

Benim çocukluğumda, bundan otuz beş sene evvel **Pompei'den bin defa daha mamur, her şeyi yerli yerinde, mükemmel bir eski roma şehriydi.** (s.151,str.21-22-23)

Vagonlar ve beton yol gürültü içinde olduğu halde bu gürültülere kulaklarını kapayabilersen istasyonda **garip bir sessizlik** vardı. (s.152,str.18)

Makasların kenarından **muşambalı bir adam** hızlı hızlı yürüyor, elindeki fenerin bana yeşil gözükken camını manevra yapan trene doğru sallıyor. (s.152,str.26)

Birden yanımızdan bir başka tren, ışıkları ve insanlarıyla **büyük bir gürültü** içinde yıkılır düşer gibi geçti. (s.153,str.5)

Bir istasyonda durduğumuz zaman yanımıza **başka bir tren** durdu. (s.153,str.7)

Sirkeci'deki bir otele. (s.153,str.15)

Hemen yanı başımda **iki geçkin ve şişman bayan** mahzun mahzun düşünüyorlardı. (s.154,str.12)

“Sen **o karşıdaki aynaya** bakıp da suratın hakkında bir karar vereceksen tamam. Bunlar istasyon aynası, ayol! İstasyon aynaları meşhurdur. İnsanı perişan gösterir.” (s.155,str.31)

Ben de **perişan bir haldeydim.** (s.156,str.3)

Kocaman kapılardan ötede **kırmızı yeşil fenerli, demiryollu, trenli, yolculu, meraklı, düşünceli, perişan, aceleci, melankolik, aynalı, sıkıntılı, heyecanlı, yerini bulmaya çalışan bir âlem** vardı. (s.156,str.13-14-15-16)

O türkülerdeki İbrahim benim. (s.158,str.21)

Atina kahvelerinin teraslarında bir ançüezle **bir yeşil zeytin** ve bir kadeh mastika duruyor, kimin önünde? (s.158,str.27)

Elinde naylondan **35’lik bir oltayla** deniz diplerinden balık sanıp fosforlar, yakamozlar, pırlıtlar yakalayacaksın. (s.159,str.3)

1.3. ÖZEL AD ÖBEKLERİ

Özel ad öbekleri; birden çok adın, özel bir varlık ya da kavramı karşılamak üzere birleşerek kalıplaşmasıyla oluşur. Bu öbek artık özel bir varlığa ad olur. (Kahraman, 2005: 155)

İncelememizde özel ad öbeğine rastlanmamıştır.

1.4. SAN ÖBEKLERİ

San öbekleri, bir kişi adıyla bir unvan adının birleşmesiyle oluşmuştur.

Balıkçı **Hasan Çavuş’a** yalvardım.(s.126,str.34)

Tıraş olduğum berber **Hilmi Efendi’yi** hatırladım şimdi de.(s.144,str.1)

Hilmi Efendi beyaz saçlarının diplerine kadar kızardı.(s.144,str.9)

...Beş köprü’ deki **Hacı Bey’in** köşkü, amcamın, balkonunda çingene bacak elmaları kabaran evi geldi.(s.151,str.12-13)

1.5. AD-FİİL ÖBEKLERİ

Fiillerden –mEk, -mE, -İş ekleriyle yapılan fiil adlarının kurdukları cümleciklerdir (Kahraman, 2005: 155).

Bu kadar **lüks ve kadifeler içinde** olmasına rağmen bu trenin içindeki yolcular hep kederli insanlardı.(s.114,str.16)

Kadın **içeriye çekilmek** isterken istasyon yolcularının birinin ayak sesiyle tekrar kapıyı açtı.(s.115,str.7)

Bu sefer **kat’i olarak içeriye çekilmeye** karar vermiş gibi kapıyı kaparken aralıkta bir çocuk hayali gördüm.(s.115,str.11)

Nefesim kesiliyor, **laf söylemek** istiyor, söyleyemiyordum.(s.116,str.2)

Bir şey söylemek, acı bir şeyler söylemek istiyormuş gibiydi.(s.116,str.16)

Bir şey söylemek, **acı bir şeyler söylemek** istiyormuş gibiydi.(s.116,str.16)

Bir daha yapmamaya bak ve sus! Der gibiydi.(s.116,str.24)

Öteki, kendilerini çoktan unuttuğum ölümler, gözlerini, **babasına kafa tutmaya** çalışan çocuğa, bana dikmişlerdi.(s.116,str.25)

Küçük Hasan’ım beni pencerenin önünde görünce **her zamanki gibi gülmek** istedi.(s.117,str.1)

Kapıya **yumruklarım**la vurmaya başladım.(s.117,str.8-9)

Bir memur bulup **kompartımanı açtırmak** istiyordum.(s.117,str.11)

Koşmak, **trene yetişmek** istedim.(s.117,str.20)

Hadi bırakalım bir tarafa dünya halini,**şu pahalılık içinde sevişmek**?...(s.118,str.4)

Dorusu bu, doğrusu bu ama elimde değil **ondan söz açmamak**...(s.118,str.12)

Bir başkasıyla **hem yalnızlığımı hem ekmeğimi bölüşmeyi** canım çekiyorsa...(s.118,str.13)

Ben de onu **bir şeye benzetmeye** çalışsam olur mu dersiniz? (s.118,str.24)

Ömrü seyahate, aşkı bir durağa, sevgiliyi yolcuya benzetmek de ne oluyor?(s.119,str.13-14)

Tramvaya binmektense Yüksekaldırım’ı tırmanmak üzere dört arkadaş yola çıkmıştık.(s.119,str.27)

Tramvaya binmektense **Yüksekkaldırım'ı tırmanmak** üzere dört arkadaş yola çıkmıştık.(s.119,str.27-28)

En kötü elbiselerin onun cılız vücuduna bir oturuşu vardı...(s.120,str.11)

Bunlar vardı, yalan değil, kızların da **onu seçmeye** hakları...(s.120,str.13)

Sevmem **insan öldürmeyi**...(s.120,str.26)

Biz zengin arkadaşımızı **feda etmeye** mecbur kaldık.(s.121,str.27)

O **bizim yanımıza gelmeye** bir zamandır çekiniyor.(s.121,str.30)

İşte etrafımı saranların babamın ölümünü benimle **alakadar olup unutmaları** için bu sinir buhranı oyunlarına başlamıştım.(s.123,str.23)

Bu, **babamdan kalma** gümüş saatti.(s.124,str.21)

Uzak akrabalarından bir komşu beni **yanına almak** lütfunda bulundu.(s.125,str.26)

Canım iki örgülü kalın saçını **tutup çekmek** istiyordu.(s.126,str.8)

Aşk mahsulü olduğu için **güzel olması** lazım gelir ama güzel değildir.(s.128,str.5)

Bu kadar sevilmek ihtiyacıyla kendine yaklaşan bir hayvanı reddedebilmek için, insanın ömründe hiç âşık olmaması, hiç sıkıntı çekmemesi, hiç kalp yumuşaklığı nedir bilmemesi lazım gelir.(s.128,str.9)

Bu kadar sevilme ihtiyacıyla **kendine yaklaşan bir hayvanı reddedebilmek** için, insanın ömründe hiç âşık olmaması, hiç sıkıntı çekmemesi, hiç kalp yumuşaklığı nedir bilmemesi lazım gelir.(s.128,str.10)

Bu kadar sevilme ihtiyacıyla kendine yaklaşan bir hayvanı reddedebilmek için, insanın ömründe hiç **âşık olmaması**, hiç sıkıntı çekmemesi, hiç kalp yumuşaklığı nedir bilmemesi lazım gelir.(s.128,str.11)

Bu kadar sevilme ihtiyacıyla kendine yaklaşan bir hayvanı reddedebilmek için, insanın ömründe hiç âşık olmaması, hiç **sıkıntı çekmemesi**, hiç kalp yumuşaklığı nedir bilmemesi lazım gelir.(s.128,str.11)

Bu kadar sevilme ihtiyacıyla kendine yaklaşan bir hayvanı reddedebilmek için, insanın ömründe hiç âşık olmaması, hiç sıkıntı çekmemesi, hiç **kalp yumuşaklığı nedir bilmemesi** lazım gelir.(s.128,str.12)

Ama Fındık'ın yalnız bir dilim ekmek için değil, **öyle bir okşanmak** ihtiyacıyla önüne gelene sokulduğunu, birçok insanoğlunun da onu kovduğunu gözlerimizle gördüğümüze göre, insanlar hakkındaki fikrimizi değiştiremeyiz.(s.128,str.15)

Böyle bir işi gören adamın her zaman **anormal birisi olması** hiç de lazım gelmez.(s.129,str.1)

Pantolonu yatak altı ütüsü olduğu **pek belli olmasına** rağmen, ütülüdür.(s.129,str.25)

Yolluk kravatının sarısı ile yeşili **pek cafcıflı olmasına** rağmen kravatlıdır ya! (s.129,str.27)

Ona da kaymakam Bey, “Köpeklerde kuduz varmış, **bunları öldürmeye** seni memur ediyorum” demiştir.(s.130,str.2)

Kaymakam bey **ruzi mahşerde vereceği hesap yekûnunu kabartmak** için öyle ustaca hareket etti ki, bazen kendisine bu kadar itimat gösteren köpeğin itizarını görmemek için kaçıp giderdi.(s.130,str.7-8)

Kaymakam bey ruzi mahşerde vereceği hesap yekûnunu kabartmak için öyle ustaca hareket etti ki, bazen **kendisine bu kadar itimat gösteren köpeğin itizarını görmemek** için kaçıp giderdi.(s.130,str.9-10)

Köpeğin etin içinde **zehir olmasını** bilmesi için insan olması bile yetmez, değil, doktor olması bile yetmez, kimyager olsa bile çakmaz.(s.130,str.20)

Köpeğin etin içinde **zehir olmasını bilmesi** için insan olması bile yetmez, değil, doktor olması bile yetmez, kimyager olsa bile çakmaz.(s.130,str.20)

Köpeğin etin içinde zehir olmasını bilmesi için **insan olması** bile yetmez, değil, doktor olması bile yetmez, kimyager olsa bile çakmaz.(s.130,str.21)

Köpeğin etin içinde zehir olmasını bilmesi için insan olması bile yetmez, değil, **doktor olması** bile yetmez, kimyager olsa bile çakmaz.(s.130,str.21)

Fındık’ın asıl marifeti **insanın içini okumak** da olamazdı.(s.130,str.28)

Hani tam bir **güneş tutulması** olmuştu; o zaman iki tavuk besliyordu.(s.131,str.2)

Güneş tutulmaya başladığı zaman insan gözü ancak siyah camlarla gördüğü halde, tavuklar nasıl bağrıışmaya başlamışlardı.(s.131,str.4)

Fındık’ı öldürmek! Köyüne dönmek! Köyüne dönmek onun için şimdilik İmkânsızdı.(s.131,str.20)

Fındık’ı öldürmek! **Köyüne dönmek!** Köyüne dönmek onun için şimdilik İmkânsızdı.(s.131,str.20)

Fındık’ı öldürmek! Köyüne dönmek! **Köyüne dönmek** onun için şimdilik İmkânsızdı.(s.131,str.20)

Bu gidişle onun da kendinin ekip biçeceği, **dört-beş ceviz ağaçlı bir tarlası olmasına** şunun şurasında on sene kalmıştı.(s.131,str.28-29)

Ya **köye dönmek**, ya Fındık'ı öldürmek!... (s.131,str.32)

Ya köye dönmek, ya **Fındık'ı öldürmek!**... (s.131,str.32)

Eşyasını toplamaya başladı.(s.132,str.12)

Dişlerini sıkmaktan vazgeçince yüzü birdenbire değirmileşiverdi.(s.133,str.13)

Halbuki demin **kendini daha yaşlı göstermek** için zorladığı zaman daha çocuktü.(s.133,str.18)

Sonra daha **bir şeyler söylemek** için, “Az şekerli yaptın değil mi?” diye sordu.(s.134,str.4-5)

Artık **başka soru sormamasını** istediğini belli eden bir sinirlilik, renksiz yüzünü darmadağın etmişti.(s.136,str.12)

İçimizde şüphe olmasa, kelimelerin yarısını **sözcüklerden çıkarmak** lazım gelir.(s.139,str.18)

İyi sebeplerle birini ararsanız, kötü bir netice verirse aradığınız, sizin **onu aramanızın** sebebinin iyilik olduğuna yüzde kaç inanabilir?(s.139,str.21-22)

Herhangi bir kötü sebep düşünmenin büyük nankörlüğünü bir hesapladım da tüylerim diken diken oldu.(s.140,str.34)

Minnet-of ne fena kelime, şunun tatlı Türkçesi olmalı- minnet benim, bu saatte **onun için ölmemi** lüzumlu kılsa ve bu şarap beni öldürse, ister ağır ağır ister birden bire ölmeliyim.(s.141,str.4)

Kışın bu battaniyenin üstünde **haftada bir uyumanı**, yazın bir kayanın üstünde oturmanı seyretmek için böyle yapmıştım.(s.142,str.19)

Kışın bu battaniyenin üstünde haftada bir uyumanı, yazın bir **kayanın üstünde oturmanı** seyretmek için böyle yapmıştım.(s.142,str.20)

Kışın bu battaniyenin üstünde haftada bir uyumanı, yazın **bir kayanın üstünde oturmanı seyretmek** için böyle yapmıştım.(s.142,str.20)

“Doğru değil. Doğru değil ama. Çoluk çocuğun **ekmek parasıyla oynamak** doğru değil.”(s.144,s.8)

Merdivenden çıkartmak şart değil ya...(s.146,str.31)

Kadıköy iskelesinde vakit geçirmek daha kolaydır.(s.149,str.12)

Bana bir kadın bir şey sorunca tuhaf bir hal oluyor, adeta kendime hafif de olsa bir **önem vermeye** başlıyorum.(s.149,str.25-26)

Biletçiymişim, **bu işlerden anlarmışım gibi yapmak** lazım.(s.150,str.20-21)

...**Kalkacak bir treni görmeye** gidiyorum desem mi? (s.151,str.5)

“**p”yi”b” gibi söylemesinden** bizim memleketin yabancısı olmadığını anladım.
(s.151,str.)

Sözünü dinlemek lazım.(s.152,str.31)

Sanki fark edermiş gibi. Sanki **trende tanışmamız** önemliymiş gibi.(s.154,str.8)

1.6.CÜMLEDE AD GÖREVİ İLE KULLANILAN ORTAÇ ÖBEKLERİ

Fiillerin ortaç eki olarak oluşturdukları kelime öbeğinin cümlede ad göreviyle kullanılanlarıdır.

Zayıf olan, lülenin ateşini nargilenin kehribar ağızlığıyla düzeltti.(s.113,str.3)

Trenin geldiğini gören yolculardan hiç kimse yerinden kalkmamıştı.(s.114,str.5)

...bu kadının da Hüsnü'nün ölümünden sonra verem olup ölen nişanlısı **Mediha olduğunu** gördüm.(s.116,str.1)

Ölmüş olduklarını şimdi hatırlayabildiğim bir sürü tanıdık oradaydı.(s.116,str.8)

Ölmüş olduklarını şimdi hatırlayabildiğim **bir sürü tanıdık** oradaydı.(s.116,str.9)

Birden bire bir ufacık kompartımandan **hafif hafif sesler geldiğini** duydum.(s.116,str.30)

Hikâyeyi dinleyen sordu: (s.117,str.29)

Hikâyeyi anlatan buz gibi soğumuş çayından bir yudum aldı.(s.117,str.31)

Ayıp olduğunu biliyorum.(s.118,str.8)

Öteki yolcunun hangi istasyonda ineceğini düşünmüyorum bile.(s.118,str.26)

Her şeyin tadı **onula tadıldığına** göre her şeye, her hoşlandığın şeye, her ihtiyacın olan şeye onu benzetebilirsin.(s.119,str.17)

Yazık ki **kızın o arkadaşına baktığını** farkında bile değildi.(s.120,str.25)

Arkadaşımızla, **insanoğlunun güzel günlerinin geleceğini** konuşurduk.(s.120,str.30-31)

Sahiden hasta olduğumu sanıyorlar, tebdili hava tavsiye ediyorlardı.(s.123,str.9)

Baygınlığım sırasında bütün sözleri iştir, **doktorun nabzımı tuttuğunu** bilir, ama dudaklarımı kenetler, ısırır, köpükler saçardım.(s.123,str.15)

İşte, **etrafımı saranların** babamın ölümünü benimle alakadar olup unutmaları için bu sinir buhranı oyunlarına başlamıştım.(s.123,str.22)

Gündüzün geceleyin **sarmaş dolaş olacağımızı**, birbirimize hikâyeler anlatacağımızı düşünüp hiç konuşmayan iki arkadaştık.(s.124,str.29)

Gündüzün geceleyin sarmaş dolaş olacağımızı, birbirimize **hikâyeler anlatacağımızı** düşünüp hiç konuşmayan iki arkadaştık.(s.124,str.30)

Ama **bu gözlerin ne gözü olacağını** merak edip dayanamadık.(s.125,str.5)

Odamıza bakan bir baykuştı.(s.125,str.7)

Kim olduğumu söyledim.(s.125,str.24-25)

Ben **işin böyle olacağını** gecedan düşünmüş, onu saklamıştım.(s.126,str.31)

Denizin ta dibine **saatimin vardığını**; orada, karanlıklar içinde, kimsenin onu bulamayacağı bir yerde yattığını hissedince küreklere asılarak döndüm.(s.127,str.13)

Denizin ta dibine saatimin vardığını; orada, karanlıklar içinde, **kimsenin onu bulamayacağı bir yerde yattığını** hissedince küreklere asılarak döndüm.(s.127,str.13)

Fındık, bizim köyün yedisinden yetmişine kadar, **bütün kendini büyük görmeyeni** ile ahbaptır.(s.128,str.1)

Aşk mahsulü olduğu için güzel olması lazım gelir ama güzel değildir.(s.128,str.4)

Ama Fındık'ın yalnız bir dilim ekmek için değil, öyle bir okşanmak ihtiyacıyla **önüne gelene** sokulduğunu, birçok insanoğlunun da onu kovduğunu gözlerimizle gördüğümüze göre,

insanlar hakkındaki fikrimizi değiştiremeyiz.(s.128,str.15)

Ama Fındık'ın yalnız bir dilim ekmek için değil, öyle bir okşanmak ihtiyacıyla **önüne gelene sokulduğunu**, birçok insanoğlunun da onu kovduğunu gözlerimizle gördüğümüze göre, insanlar hakkındaki fikrimizi değiştiremeyiz.(s.128,str.15)

Ama Fındık'ın yalnız bir dilim ekmek için değil, öyle bir okşanmak ihtiyacıyla önüne gelene sokulduğunu, **birçok insanoğlunun da onu kovduğunu** gözlerimizle gördüğümüze göre, insanlar hakkındaki fikrimizi değiştiremeyiz.(s.128,str.16)

Ama Fındık'ın yalnız bir dilim ekmek için değil, öyle bir okşanmak ihtiyacıyla önüne gelene sokulduğunu, birçok insanoğlunun da onu kovduğunu **gözlerimizle gördüğümüze** göre, insanlar hakkındaki fikrimizi değiştiremeyiz.(s.128,str.17)

Köpeklerin yaza girerken gayet korkunç bir hastalık mikrobu **birbirlerinden kaptıklarını** hep biliriz.(s.128,str.20)

Pantolonu **yatak altı ütüsü olduğu** pek belli olmasına rağmen, ütülüdür.(s.129,str.24-25)

Köpeğin etin içinde **zehir olduğunu** bilmesi için...(s.130,str.20)

Demek Fındık, etin içinde **zehir olduğunu** bilmezdi.(s.130,str.24)

Hani bazı hayvanlar **zelzele olacağını** çok zaman evvel çakarlarmış.(s.131,str.1)

Güneş tutulmaya başladığı zaman insan gözü ancak siyah **camlarla gördüğü** halde, tavuklar nasıl bağrıışmaya başlamışlardı.(s.131,str.5)

Birden **içinden ne geçtiğini** kimsenin bilemeyeceği bir şekilde avucunu Fındık'ın tam ağzı içinde gibi sıktı.(s.132,str.8)

Birden içinden ne geçtiğini **kimsenin bilemeyeceği** bir şekilde avucunu Fındık'ın tam ağzı içinde gibi sıktı.(s.132,str.8-9)

Kimsenin kendine bakmadığını hissedince rahatladı.(s.133,str.9-10)

Genç adam **kahvecinin geldiğini** fark etmemişti.(s.133,str.25)

Genç adam **vapurdan çıkanlara** daldı.(s.134,str.20)

“ Vay Murtaza,” dedi, “demek senin **kahveni beğenmeyenler** de varmış.”(s.135,str.17-18)

Artık **başka soru sormamasını istediğini** belli eden bir sinirlilik, renksiz yüzünü darmadağın etmişti...(s.136,str.12)

İyi sebeplerle birini arasanız, kötü bir netice verirse aradığınız, **sizin onu aramanızın iyilik olduğuna** yüzde kaç inanabilir? (s.139,str.21)

...**onun istediklerini** alıp geldiğim zaman, yine onu sobanın başında, battaniyenin ortasında bağdaş kurmuş, oturmuş görmeseydim, deliye dönmez miydim? (s.140,str.2)

...onun istediklerini alıp geldiğim zaman, yine onu sobanın başında, battaniyenin ortasında **bağdaş kurmuş**, oturmuş görmeseydim, deliye dönmez miydim? (s.140,str.4)

Kötü sebepler **onu bana getirdiği** halde...(s.140,str.6)

...battaniyenin üzerinde kıvrıkcık saçlı kafası, zeki gözleriyle **bir resimli mecmuaya dalmış** buluyordum.(s.140,str.9)

Bir zaman **onun kim olduğunu** düşündüm.(s.141,str.22)

Bu yalnız **sobanın konuştuğu** oda içinde...(s.141,str.31)

Parasını vermeyeceğimi sandı, verince biraz şaşırıldı.(s.142,str.7)

Onu (bütün kalbimle) **sevdiğimi** anlamıştım.(s.142,str.29-30)

Hiçbir sene **ziyan ettiğimi** bilmem.(s.144,str.15)

Para vermeyenlere, tahlillerden biraz eksiltme yapanlara pek ses çıkarmıyor ya, yüz de vermiyor kardeşim.(s.145,str.8)

Para vermeyenlere, **tahlillerden biraz eksiltme yapanlara** pek ses çıkarmıyor ya, yüz de vermiyor kardeşim.(s.145,str.8)

Ulan devlet hazinesini, şuraya **umutsuzluklarını sürüklemeye gelenlerden** mi dolduracaksın? (s.145,str.19-20)

Bir şeyler kaçırdığımızı fark etmedi mi? (s.145,str.28)

Biliyorlar sidiğinizden **asit hippürikin bir saat içinde ne kadar çıktığını**.(s.146,str.146,str.5)

O da **bana sormadığına** göre ben de bitkinim; benim de suratım bombok.(s.146,str.19-20)

Haydarpaşa'da **gişelerin önünde bilet alanları**, bekleme yerinde düşünenleri, istasyon lokantasında içenleri ve kalkacak bir treni görmeye gidiyorum desem mi?(s.151,str.3)

Haydarpaşa'da gişelerin önünde bilet alanları, **bekleme yerinde düşünenleri**, istasyon lokantasında içenleri ve kalkacak bir treni görmeye gidiyorum desem mi?(s.151,str.3-4)

Haydarpaşa'da gişelerin önünde bilet alanları, bekleme yerinde düşünenleri, **istasyon lokantasında içenleri** ve kalkacak bir treni görmeye gidiyorum desem mi?(s.151,str.4)

“p”yi”b” gibi söylemesinden **bizim memleketin yabancıları olmadığını** anladım.(s.151,str.11)

Ben **Haydarpaşa’ya geldiğime** pişmanım.(s.152,str.8)

Bakma **benim çöktüğüm**e.(s.152,str.8)

Vagonlar ve beton yol gürültü içinde olduğu halde bu gürültülere kulaklarını kapayabilirsen istasyonda garip bir sessizlik vardı.(s.152,str.16)

Bir trenin derin derin soluduğu duyuluyordu.(s.152,str.18-19)

Oda benim **ne kadar meraklı olduğumu** bilir.(s.154,str.26)

Ama **şimdi söylediğin** makul.(s.155,str.6-7)

Ya **iki de bir aynaya baktığını** ablası fark ettiyse...(s.155,str.18)

Fark edilmiştir **aynaya baktığı**. Fark edilmiştir ama aynı işi ablanın da yaptığı ya görülmüşse...(s.155,str.22)

Fark edilmiştir aynaya baktığı. Fark edilmiştir ama **aynı işi ablanın da yaptığı** ya görülmüşse...(s.155,str.22)

Vapur **Kadıköy’den kalkmış** geliyordu.(s.156,str.11)

Bil ki Taksim meydanında, âbidenin önündeki **çayırın kısa parmaklıkları demirlerine oturmuş** seni düşünüyorum Yanaki.(s.159,str.7)

1.7. İKİLEME BİÇİMİNDEKİ AD ÖBEKLERİ

Hiçbir kompartımandan **ses seda** gelmiyordu.(s.115, str.21)

Rayların üzeri ıslak **pırlıl pırlıldı**. (s.152, str.22)

2.SIFAT ÖBEKLERİ

Anlatım içinde adları niteleme ya da belirtme görevi yaparak, sıfat takımlarının belirten öğelerini oluşturan söz kümeleridir.(Kahraman 2005 :165) Aşağıdaki sıfat öbekleri dışında incelememizde yer almadığı için göstermediğimiz iyelik ekli sıfat öbekleri bulunmaktadır.İyelik ekli sıfat öbeği, Üçüncü kişi iyelik eki almış bir adla bir sıfatın kalıplaşmasından oluşan öbeklerdir(Kahraman: 2001: 165)

Örnek: Saçı siyah (kız)

Bağlaç öbeği biçimindeki sıfat öbekleri ise bağlaç öbekleri bölümünde gösterilmiştir.

2.1.SIFAT TAKIMI ŞEKLİNDE OLUŞAN SIFAT ÖBEKLERİ

Kendisi bir sıfat takımı olduğu halde, bir adı niteleme ya da belirtme görevinde kullanılan, böylece geniş sıfat takımları oluşturan öbeklerdir.(Kahraman, 2005:165)

Bir aralık **ikinci mevki** bekleme yerine girmiş, hiç konuşmayan yolcuların arasında pencerenin önündeki yağmura dalmıştım.(s.114,str.2)

Aynı renk kumaştan, adeta on iki yaşında bir çocuk pardösüsü denecek, beli kemerli, gri pardösüyü sırtına geçirdi.(s.114,str.33)

Ölmüş olduklarını şimdi hatırlayabildiğim **bir sürü** tanıdık oradaydı.(s.116,str.9)

‘**Bir tek** laf daha istemem, kâfi.(s.116,str.22)

Ben iki saat sonra eve döndüğüm zaman kimse gelip de bana, “Sen öğleyin yoktun. Karnın zil çalıyor. **Bir lokma** bir şey ye” demezdi.(s.124,str.16)

Ama Fındık’ın yalnız **bir dilim** ekmek için değil, öyle bir okşamak ihtiyacıyla önüne gelene sokulduğunu, birçok insanoğlunun da onu kovduğunu gözlerimizle gördüğümüze göre,

Orada **bir karış** toprağı bile yoktu.(s.131,str.22)

Bir çeyrek saat geçmemişti.(s.137,str.19)

Beni dostça arasaydı da sobanın başına bir battaniye serip uzandığımız zaman; “Git bana bir şeyler al, karnım aç, **bir şişe** şarap getir içelim” dediğinde, kalkıp kuş gibi uçarak, onun istediklerini alıp geldiğim zaman, yine onu sobanın başında, battaniyenin ortasında bağdaş kurmuş, oturmuş görmeseydim, deliye dönmez miydim?(s.139-140,str.26-1)

Yalnız sobanın konuştuğu bir odada, dünyanın yarım saat, bir saat, **bir buçuk** saat, nihayet iki saat sonra hastalıklı, umutsuz, şüpheler içinde, kararsız, yalnız rüyalar ve acılarla dolu olacak bir insani saadet içindedir.(s.140,str.27)

“**Bir tek** insanın bir tek insana bundan sonra daha büyük iyiliğı dokunabilir mi?” diye düşünüyordum.(s.140,str.32)

“Bir tek insanın **bir tek** insana bundan daha büyük iyiliğı dokunabilir mi?” diye düşünüyordum.(s.140,str.32)

Kanımda hala **beş-on damla** at sidiği asidi olmalı.(s.148,str.21)

Bende duvarcılık var, badanacılık var, **hafif tertip** marangozluk, dülgerlik...(s.151,str.27)

Atına kahvelerinin teraslarında bir ançüezle bir yeşil zeytin ve **bir kadeh** mastika duruyor, kimin önünde?(s.158,str.27)

2.2.BİR SIFAT TAKIMININ SIFAT YAPIM EKİ ALARAK SIFATLAŞMASINDAN OLUŞAN SIFAT ÖBEKLERİ

Kısa boylu bir kadın ayağa kalktı.(s.114,str.20)

Zabitin omuzlarına attığı **boz renkli** kaput yamalıydı.(s.115,str.25)

İki kişilik bir kompartıman.(s.118,str.25)

Kaç akşamlar böyle içimizde, **atik bacaklı** bir kızla tanışivermek, dost oluvermek hülyası geçerdi.(s.120,str.1-2)

Meğer **sarı bıyıklı** arkadaşımın bir ara bakışlarıymış.(s.120,str.21-22)

Canım **iki örgülü** kalın saçını tutup çekmek istiyordu.(s.126,str.8)

Belki biz insanların alamadığımız bir koku duyuyordu; **biraz biberli, baharlı, sarımsaklı bir şey** yapardı, yuttururdu.(s.130,str.26)

Bu gidişle onun da kendinin ekip biçeceği, **dört-beş ceviz ağaçlı** bir tarlası olmasına şunun şurasında on sene kalmıştı.(s.28-29)

Genç adam **az şekerli** bir kahve istedi kahveciden.(s.133,str.1)

İhtiyar kahveci, gölüklerinin üstünden gence baktı.”**Az şekerli** kahve içecek beye bak” dedi içinden.(s.133,str.2)

İhtiyar kahveci, gölüklerinin üstünden gence baktı.”**Az şekerli** kahve içecek beye bak” dedi içinden.(s.133,str.3)

Az şekerli kahve isterken edasında bir fazla erkeklik, yerine yerleşmemiş bir yaşlılık oturmuştu.(s.133,str.6)

“**Az şekerli** kahveyi ihtiyar içer,” dedi kahveci, “delikanlılar için orta şekerli münasip gördüm, öyle yaptım.”(s.134,str.7)

Bayağı, basbayağı **çok şekerli** bir kahveydi.(s.134,str.13-14)

Uzun boylu bir kızdı.(s.134,str.21-22)

“Mübareklerin saati Londra ayarındır,” dedi **beyaz saçlı** adam.(s.135,str.10)

Beyaz saçlı parafacı gözünü kâğıtlardan kahveciye doğru kaydırıldı.(s.136,str.25)

“Bu akşam yine çileden çıktı Murtaza. Varmayalım üstüne,” dedi **beyaz saçlı** adam.(s.137,str.14)

Arkasını döner dönmez **beyaz saçlı** adam, ötekilere göz kırptı.(s.137,str.22)

Beyaz saçlı adam, (s.137,str.30)

Çımacı oynamadığı halde **beyaz saçlı** adamın kâğıdına baktı.(s.138,str.1)

Kötü sebepler onu bana getirdiği halde, yine kötü sebepler yüzünden onu, battaniyenin üzerinde **kıvrıcık saçlı** kafası, zeki gözleriyle bir resimli mecmuaya dalmış buluyordum.(s.140,str.8)

Kubbe camlarının birinden bir buğu, **ölüm kokulu** bir buğu havaya karışıyordu.(s.148,str.9)

Otuz papellik bir makbuz kesmişti.(s.148,str.11)

Biri kız biri oğlan dört-beş yaşında **yeşil sümüklü** yavrulardı.(s.150,str.6-7)

Yalnız sana, şu iki bayana, bir de şu **-on dört yaşındaki** büyük oğlanı gösterdim-delikanlıya üç bilet yeter.” (s.150,str.11-12)

Ben de **dün akşamki** trenle Ankara’dan geldim.(s.154,str.4)

Yaseminli Aspasya, **kâfur kokulu** Aspasya, paskalya çiçeği sarısında Aspasya, dilinde kıvılcım, dilinde yılan, dilinde aynalar ve çeşmeler... (s.158,str.13-14)

Hey Beykozlu laternacı Panayot’un torunu **kara gözlü** dostum Yani! (s.158,str.19-20)

Bil ki Taksim meydanında, abidenin önündeki çayırın **kısa parmaklıklılı** demirlerine seni düşünüyorum Yanaki.(s.159,str.17-18)

2.3. BİR AD TAKIMININ BİR SIFAT YAPIM EKİ ALARAK SIFATLAŞMASINDAN OLUŞAN SIFAT ÖBEKLERİ

Bekleme yerindeki insanların hepsi mahzun, hepsi sarı, hepsi sükûtiydi..(s.113,str18)

Ama Fındık'ın yalnız bir dilim ekmek için değil, öyle bir okşamak ihtiyacıyla önüne gelene sokulduğunu, birçok insanoğlunun da onu kovduğunu gözlerimizle gördüğümüze göre, **insanların hakkındaki** fikrimizi değiştiremeyiz.

(s.128,str.17-18))

Onu bana getiren sebepler ne olursa olsun, **bu battaniyenin üstündeki** resimli dergiye dalmış harikulade netice, beni dostluklara, sevdalara, yirmi yaşlara, sıhhatlere ve saadetlere,arkadaşlıklara ve huzurlara salan netice karşımda işte.(s.140,str.20-21)

Sisli bir bursa sabahının **lise bahçesindeki** binaları birbirinden ayırıverdiği o gün, içerisini hiç görmediğim vagonumsu tahtadan bir barakanın kapısında oturmuştuk.(s.143,str.11-12)

Kol çukurundaki kan lekesi, bir pamuk ve ispirto kokusu.(s.144,str.33)

Şu kaşların, şu gözlerin altındaki gizli öldürücü hasatlığı biliyorlar.(s.146,str.6-7)

İdrar kesemdeki asit Hipürik'le Tramvayda oturmuş, Çin işi Japon işi Takata-Ara kanımda müspet, formoljel menfi; globülin iki virgül şu kadar, serin üç virgül bu kadar...(s.148,str.22)

Düzce'nin **kasaba ismindeki** köyünü bilir misiniz? (s.151,str.19)

Elinin üzerindeki mavi damarlar bir dostluk denizine akıyordu.(s.157,str.8-9)

Sandalın içindeki güneşten, gökyüzündeki tozdan, ağacın kırmızısından mı ay doğuyordu? (s.157,str.14)

Hey **Beykozlu laternacı Panayot'un torunu** kara gözlü dostum Yani! (s.158,str.19-20)

Bil ki Taksim meydanında, **abidenin önündeki** çayırın kısa parmaklıkları demirlerine seni düşünüyorum Yanaki.(s.159,str.17)

Omonya meydanındaki Ekselsiyor kahvesinin garsonu; "Kalinikhta Kiryos" diyor bana. "benden de bir Kalinikhta sana. panco!" (s.160,str.3-4)

2.4.DURUM EKİLİ SIFAT ÖBEKLERİ

+E, +DE, +DEn ve vasıta durum eklerinden birini almış bir adın, kendisinden sonraki bir kelimeyle kalıplaşmasından oluşmuş öbeklerdir.

Derhal, **sabahleyin evinde çay içerken aldığı yaşından daha küçük** halini alıverdi.(s.133,str.10-11-12)

İki bavul, bir çanta, bir denk, tahtadan bir valizle **iki kadın, bir erkek, dört çocuktan ibaret** bir aileyi gözüme kestirdim.(s.149,str.2-3)

2.5.TOPLAMALI SAYI ÖBEĞİ BİÇİMİNDE OLUŞAN SIFAT ÖBEKLERİ

Birden çok rakamdan oluşmuş büyük sayıları söylemek için oluşturulan bir öbeğdir.

Genellikle asıl sayı sıfatlarıyla kurulan sıfat takımlarının sıfat unsurunu oluştururlar. Sıfat takımı özelliği gösteren asıl sayı sıfatlarıyla toplamalı sayı öbeği özelliği gösteren asıl sayı sıfatlarını birbirine karıştırmamız gerekmektedir(Kahraman, 1996: 80).Sayı öbeği terimiyle kastedilen toplamalı sayı öbeği şeklinde oluşmuş sayı sıfatlarıdır.

Örnek: Aynı renk kumaştan, adeta **on iki** yaşında bir çocuk pardösüsü denecek, beli kemerli, gri pardösüyü sırtına geçirdi.(Buradaki sayı grubu toplamalı sayı grubudur: $10+2=12$)

Aynı renk kumaştan, adeta **on iki** yaşında bir çocuk pardösüsü denecek, beli kemerli, gri pardösüyü sırtına geçirdi.(s.114,str.33-34)

Demek dişini sıkarsa on sene sonra **on beş** dönüm tarlası, dört ceviz ağacı olacaktı.(s.131,str.31)

Genç adam, **on yedi on sekiz** yaşarında gözüküyordu.(s.133,str.5)

Benim çocukluğumda, bundan **otuz beş** sene evvel Pompei'den bin defa daha mamur, her şeyi yerli yerinde, mükemmel bir eski roma şehriydi.(s.151,str.20-21)

Eder ama acaba o harabeden **otuz beş** sene sonra elde avuçta ne kalmıştır ki?... (s.152,str.2)

2.6. ANLAMI ZARFLA BELİRTİLMİŞ SIFATLARIN, BU ZARFLARLA OLUŞTURDUĞU ÖBEKLER

Bu, Çanakkale’de gözümün önünde vurulan **en iyi** arkadaşım Hüsni’ydü.(s.115,str.29)

Gözlerini, o **çok çekindiğim** baba gözlerini bir ilanın üstüne dikti.(s.116,str.21)

Galiba Stendhal, “insanların **en mühim, en büyük** icadı,” diyor.(s.118,str.19)

En kötü elbiselerin onun cılız vücuduna bir oturuşu vardı...(s.120,str.11)

Kimseden **en küçük** bir alaka görmüyordum.(s.124,str.5)

Hiç yapmacıksız açık bir gülüşle; (s.134,str.2-3)

“Bir tek insanın bir tek insana bundan **daha büyük** iyiliği dokunabilir mi?” diye düşünüyordum.(s.140,str.32-33)

2.7.İKİLEMELERDEN OLUŞAN SIFAT ÖBEKLERİ

Vagonların penceresinde profilleri gözüken **yaşlı genç** yolculardan hiç biri tenezzül edip de bu sessiz istasyona başını çevirip bakmadı.(S.114,str.13)

Birdenbire bir ufacak kompartımandan **hafif hafif** sesler geldiğini duydum.(s.116,str.30)

Başını kaldırıp sokağa, **şarıl şarıl** akan yağmura baktı.(s.117,str.32-33)

Üst dudağında **pırıl pırıl** bir bıyık parlardı.(s.120,str.9)

Saçlarında bir kestane, kumral, **koyu koyu** kırmızı bir ışık yanar dönerdi...(s.120,str.10-11)

Sıra sıra tüplere damarımızdaki kandan bırakmıştı.(s.143,str.5)

Sarı sarı gözlerini yine görüyor, yine gözümü kapayınca tane tane kirpiklerini sayıyorum.(s.143,str.15)

Sarı sarı gözlerini yine görüyor, yine gözümü kapayınca tane tane kirpiklerini

sayıyorum.(s.143,str.16)

Sarı sarı gözlerini yine görüyor, yine gözümü kapayınca **tane tane** kirpiklerini

sayıyorum.(s.143,str.16)

Hamamın önünden **iri yarı** biri fırladı.(s.146,str.28)

Şapkamın kurdelasında **beyaz beyaz** lekeler vardı.(s.156,str.5)

2.8.ORTAÇ CÜMLEMSİSİ BİÇİMİNDEKİ SIFAT ÖBEKLERİ

Anlatımda sıfat görevi yapan ortaç cümlemsileri burada incelenmiştir. Bazı ortaç cümlemsisi biçimindeki sıfat öbeklerinde ortaç düşmüştür, bunlar da ortaç cümlemsisi biçimindeki sıfat öbeği olarak alınmıştır.

Örnek:

Fındık, tekir **kedi renginde (olan)** bir kurt köpeği ile, av köpeği piçidir.(s.127,str.3-4)

Sağımda **yapraklarını çoktan dökmüş** ağaç iskeletleri; karşımda, rayların ötesinde susmuş, kederli bir şehrin gökyüzüne vurmuş bulanık sarı ışığı, arkamda istasyonun sarı yolcuları, dört tarafımda sessizliğin içine düşen muttarit bir yağmur pırtırtısı.(s.113,str.21-22)

Sağımda yapraklarını çoktan dökmüş ağaç iskeletleri; karşımda, **rayların ötesinde susmuş**, kederli bir şehrin gökyüzüne vurmuş bulanık sarı ışığı, arkamda istasyonun sarı yolcuları, dört tarafımda sessizliğin içine düşen muttarit bir yağmur pırtırtısı.(s.113,str.23)

Sağımda yapraklarını çoktan dökmüş ağaç iskeletleri; karşımda, rayların ötesinde susmuş, kederli bir şehrin **gökyüzüne vurmuş** bulanık sarı ışığı, arkamda istasyonun sarı yolcuları, dört tarafımda sessizliğin içine düşen muttarit bir yağmur pırtırtısı.(s.113,str.24)

Sağımda yapraklarını çoktan dökmüş ağaç iskeletleri; karşımda, rayların ötesinde susmuş, kederli bir şehrin gökyüzüne vurmuş bulanık sarı ışığı, arkamda istasyonun sarı yolcuları, dört tarafımda **sessizliğin içine düşen** muttarit bir yağmur pıttırtısı.(s.113,str.25-26)

Bir aralık ikinci mevki bekleme yerine girmiş, **hiç konuşmayan** yolcuların arasında pencerenin önündeki yağmura dalmıştım.(s.114,str.2-3)

Trenin geldiğini gören yolculardan hiç kimse yerinden kalkmamıştı.(s.114,str.5)

İçerde **kitaplarına ve gazetelerine dalmış, lüks içinde kadifelere gömülü insanlar** oturmuştu.(s.114,str.9-10)

Vagonların penceresinde **profilleri gözükken** yaşlı genç yolculardan hiç biri tenezzül edip de bu sessiz istasyona başını çevirip bakmadı.(S.114,str.13)

Geldi, **tam önünde durduğum** kapıyı açtı.(s.114,str.22)

İşte beresi, işte **beraber aldığımız, eşini hala üzerimde taşıdığım** pardösü.(s.114,str.28)

Aynı renk kumaştan, adeta **on iki yaşında** bir çocuk pardösüsü denecek, beli kemerli, gri pardösüyü sırtına geçirdi.(s.114,str.33-34)

Bir kadın, bir zabıt, bir de **lacivertler giymiş** bir sivil.(s.115,str.23-24)

Zabitin **omuzlarına attığı** boz renkli kaput yamalıydı.(s.115,str.25)

Bu, Çanakkale’de **gözümün önünde vurulan** en iyi arkadaşım Hüsnü’yü.(s.115,str.28-29)

Yanıdaki kadın tatlı bir gülümsemeye utanarak elmayı alınca, bu kadının da **Hüsnü’nün ölümünden sonra verem olup ölen** nişanlısı Mediha olduğunu gördüm.(s.115-116,str.34-1)

Ölmüş olduklarını şimdi hatırlayabildiğim bir sürü tanıdık oradaydı.(s.116,str.8-9)

Bir bana, **bir de köşede yüzü okuduğu gazeteden gözükmeyen** bir adama dönüyorlardı gözlerini.(s.116,str.10-11)

Öteki, **kendilerini çoktan unuttuğum ölüler**, gözlerini, babasına kafa tutmaya çalışan çocuğa, bana dikmişlerdi.(s.116,str.25)

Öteki, kendilerini çoktan unuttuğum ölüler, gözlerini, **babasına kafa tutmaya çalışan** çocuğa, bana dikmişlerdi.(s.116,str.25)

Vagonun **koridora açılan** camının penceresini yüzüme çekiverdi.(s.117,str.3-4)

Yine **karımla oğlumun bulunduğu** kompartımana koştum.(s.117,str.13-14)

Hikâyeyi anlatan **buz gibi soğumuş** çayından bir yudum aldı.(s.117,str.31)

Başını kaldırıp sokağa, **şarıl şarıl akan** yağmura baktı.(s.117,str.32-33)

Ovaları, karlı dağları, akarsuları, kayaları, çölü, vahaları, küçük şehri, **trene bakan** öküzleri, yolculara ayıp işaretler yapan çoban çocuklarını geçtik.(s.119,str.2-3)

Ovaları, karlı dağları, akarsuları, kayaları, çölü, vahaları, küçük şehri, trene bakan öküzleri, **yolculara ayıp işaretler yapan** çoban çocuklarını geçtik.(s.119,str.3-4)

Her şeyin tadı onula tadıldığına göre her şeye, **her hoşlandığın** şeye, her ihtiyacın olan şeye onu benzetebilirsin.(s.119,str.18)

Her şeyin tadı onula tadıldığına göre her şeye, her hoşlandığın şeye, **her ihtiyacın olan** şeye onu benzetebilirsin.(s.119,str.18-19)

Onu seçen kızın da kolları bacakları adaleliydi.(s.120,str.14)

Sonra **aramızdaki, bize biralar ikram eden** zengin arkadaşımızın, aramızdaki varlığının manası kalmayacak.(s.121,str.15)

Ben biliyorum **o karının size vereceği** cevabı:(s.122,str.7)

Hastalık bende **babam öldüğü** gün başladı.(s.123,str.1)

Ben iki saat sonra **eve döndüğüm** zaman kimse gelip de bana, “Sen öğleyin yoktun. Karnın zil çalıyordur. Bir lokma bir şey ye” demezdi.(s.124,str.14)

Saatle ben, **birbiri için ateşe atılmaya hazır, birbirinden ayrılmaz** iki arkadaşlık.(s.124,str.27-28)

Gündüzün geceleyin sarmaş dolaş olacağımızı, birbirimize hikâyeler anlatacağımızı düşünüp **hiç konuşmayan** iki arkadaşlık.(s.124,str.30-31)

Odamıza bakan bir baykuştı.(s.125,str.7)

Kırmızı taşlarının üstüne **senin o gün bana verdiğin** papatyayı koydum.(s.127,str.3)

Uzun zaman arkasından baktım.(s.126,str.6)

Fındık, tekir **kedi renginde** bir kurt köpeği ile, av köpeği piçidir.(s.127,str.3-4)

O **görünmeye başladığı** zaman bile hala bakıyordum arkasından.(s.127,str.6-7)

Denizin ta dibine saatimin vardığını; orada, karanlıklar içinde, **kimsenin onu bulamayacağı** bir yerde yattığını hissedince küreklere asılarak döndüm.(s.127,str.13)

Böyle bir işi gören adamın her zaman anormal birisi olması hiç de lazım gelmez.(s.129,str.1)

Elinde **şıkır şıkır parıldayan ucuna bir bıçak takılmış** zinciriyle küçük çocukları kendine bağlayan, sonra bir çalılık arkasında onu öldüren Duesseldorf canisi.(s.129,str.8-9)

Elinde **şıkır şıkır parıldayan ucuna bir bıçak takılmış** zinciriyle küçük çocukları kendine bağlayan, sonra bir çalılık arkasında onu öldüren Duesseldorf canisi.(s.129,str.8-9-10-11)

Allah cellatları ruhi mahşerde **yanına çağırdığı** zaman, herhalde onlara, bu herifi neden astın diye sormayacaktır.(s.129,str.32)

Kaymakam bey **ruzi mahşerde vereceği** hesap yekûnunu kabartmak için öyle ustaca hareket etti ki, bazen kendisine bu kadar iltimat gösteren köpeğin ihtizarını görmemek için kaçıp giderdi.(s.130,str.7-8)

Kaymakam bey ruzi mahşerde vereceği hesap yekûnunu kabartmak için öyle ustaca hareket etti ki, bazen kendisine **bu kadar iltimat gösteren** köpeğin ihtizarını görmemek için kaçıp giderdi.(s.130,str.9-10)

Belki **biz insanların alamadığımız** bir koku duyuyordu; biraz biberli, baharlı, sarımsaklı bir şey yapardı, yuttururdu.(s.130,str.25)

Çoluğun çocuğun elinden kokmuş, pislenmiş neler yemiyordu ki.(s.130,str.29-30)

Güneş tutulmaya başladığı zaman insan gözü ancak siyah camlarla gördüğü halde, tavuklar nasıl bağrıışmaya başlamışlardır.(s.131,str.3-4)

Burada kazandığı para ile köydekiler de geçiniyor, kendisi de serin ağaç altlarında denize karşı uyku kestirebiliyordu.(s.131,str.23-24)

Bu gidişle **onun da kendinin ekip biçeceği**, dört-beş ceviz ağaçlı bir tarlası olmasına şunun şurasında on sene kalmıştı.(s.28-29)

Onbaşının verdiği zehirli köfteyi aldı.(s.132,str.1)

Birden **içinden ne geçtiğini kimsenin bilemeyeceği** bir şekilde avucunu Fındık'ın tam ağzı içinde gibi sıktı.(s.132,str.8-9)

İhtiyar kahveci, gölüklerinin üstünden gence baktı.”**Az şekerli kahve içecek** beye bak” dedi içinden.(s.133,str.3)

Az şekerli kahve isterken edasında bir fazla erkeklik, **yerine yerleşmemiş bir yaşlılık** oturmuştu.(s.133,str.6)

Derhal, **sabahleyin evinde çay içerken aldığı** yaşından daha küçük halini alıverdi.(s.133,str.10-11)

Halbuki demin **kendini daha yaşlı göstermek için zorladığı** zaman daha çocuktu.(s.133,str.18-19)

Yaşlı, **mahalleye kazara uğramış** bir beye takınılacak mütevazı bir yüzle;(s.133,str.21-22)

Yaşlı, **mahalleye kazara uğramış bir beye takınılacak** mütevazı bir yüzle;(s.133,str.21-22-23)

Ağır adımlarla **çocuğun oturduğu** masaya doğru yürüdü.(s.135,str.12-13)

Şimşek gibi o tarafa baktı. **Deminki lafı söyleyen adam**;(s.135,str.20)

Artık **başka soru sormamasını istediğini belli eden** bir sinirlilik, renksiz yüzünü darmadağın etmişti.(s.136,str.12-13)

Kahve ısmarlayan pezevenk, ayrıca kahve ısmarlar.(s.136,str.22-23)

Lokuma kahve yapmayan kodoş, demin de bunlara çay yapmazdı.(s.136,str.28)

Bir saadet denizi içinde felaketlerden kurtulmuş perişan bir sandal gibiyim.(s.140,str.14-15)

O, **ömümde bir daha tutamayacağım, seyrine doyamayacağım**, bir deniz mahluku gibi.(s.140,str.17-18)

Onu bana getiren sebepler ne olursa olsun, bu battaniyenin üstündeki resimli dergiye dalmış harikulade netice, beni dostluklara, sevdalara, yirmi yaşlara, sıhhatlere ve saadetlere, arkadaşlıklara ve huzurlara salan netice karşımda işte.(s.140,str.20-21)

Onu bana getiren sebepler ne olursa olsun, **bu battaniyenin üstündeki resimli dergiye dalmış** harikulade netice, beni dostluklara, sevdalara, yirmi yaşlara, sıhhatlere ve saadetlere, arkadaşlıklara ve huzurlara salan netice karşımda işte.(s.140,str.20-21)

Onu bana getiren sebepler ne olursa olsun, bu battaniyenin üstündeki resimli dergiye dalmış harikulade netice, **beni dostluklara, sevdalara, yirmi yaşlara, sıhhatlere ve saadetlere, arkadaşlıklara ve huzurlara salan** netice karşımda işte.(s.140,str.22-23-24)

Yalnız sobanın konuştuğu bir odada, dünyanın yarım saat, bir saat, bir buçuk saat, nihayet iki saat sonra hastalıklı, umutsuz, şüpheler içinde, kararsız, yalnız rüyalar ve acılarla dolu olacak bir insani saadet içindedir.(s.140,str.26)

iki saat sonra hastalıklı, umutsuz, şüpheler içinde, kararsız, yalnız rüyalar ve **acılarla dolu olacak** bir insani saadet içindedir.(s.140,str.29-30)

Altı senedir içmediğim şarabı dudaklarım arzu ile emiyor.(s.141,str.15)

Gidiyorduk ama, onu, **mavi denizi kara, yeşil çayırları kara, dağları aşılmaz, yolları geçilmez, çarşıları yalnızlık içinde, yemişleri tatsız, şarapları acı olan** bir ülkeye mi sürüklüyordum?(s.141,str.27-28-29-30)

Bu, **yalnız sobanın konuştuğu** oda içinde iki saatin beraberliği için, içimde kaygusuzluklar, dostluklar, fedakârlıklar ve insanlıklar yaratan insanı nereye götürüyordum?(s.141,str.30-31)

Bu, yalnız sobanın konuştuğu oda içinde iki saatin beraberliği için, **içimde kaygusuzluklar, dostluklar, fedakârlıklar ve insanlıklar yaratan** insanı nereye götürüyordum?(s.141,str.32-33)

Elleri, **can içinde çırpınan** elleri, sönuvermiş gibiydi.(s.142,str.3)

Bu belki de **sevilmediğini bilmekten doğan** bir elem, belki de sevildiğini bilmekten doğan bir hainlikti.(s.142,str.32-33)

Bu belki de sevilmediğini bilmekten doğan bir elem, belki de **sevildiğini bilmekten doğan** bir hainlikti.(s.142,str.33-34)

Birden **mektepte kankardeşi olduğum** çocuğu hatırladım.(s.143,str.10)

Sisli bir bursa sabahının lise bahçesindeki binaları birbirinden ayırıpverdiği o gün, içerisini hiç görmediğim vagonumsu tahtadan bir barakanın kapısında oturmuştuk.(s.143,str.11-12)

Sisli bir bursa sabahının lise bahçesindeki binaları birbirinden ayırıpverdiği o gün, **içerisini hiç görmediğim** vagonumsu tahtadan bir barakanın kapısında oturmuştuk. (s.143,str.12-13)

Tıraş olduğum berber Hilmi Efendi'yi hatırladım şimdi de.(s.144,str.1)

Bilinmez, keşfedilmemiş kanunlar bulunabilir ama...(s.144,str.23-24)

Şimdiye kadar yapılan bütün tahlillerde meydana çıkmamış bir şey olabilir. (s.144,str.24-25)

Şimdiye kadar yapılan bütün tahlillerde meydana çıkmamış bir şey olabilir. (s.144,str.24-25-26)

Şu, o da doktorlar gibi, **sırtına beyazlar giymiş, saçı mükemmel taranmış**(ne tuhaf, biz hastaların içinde şöyle adamakıllı taranmış kimse yok) belediye memuru fena adam değil ama, sevmiyorum bir türlü.(s.145,str.6-7)

Şu, o da doktorlar gibi, sırtına beyazlar giymiş, saçı mükemmel taranmış(ne tuhaf, biz hastaların içinde **şöyle adamakıllı taranmış** kimse yok) belediye memuru fena adam değil ama, sevmiyorum bir türlü.(s.145,str.6)

Suratından dökülen gülümseme bile bin parça!(s.145,str.10-11)

Sobasından kaldırımlara damla damla mürekkep damlayan bir kahveden bir adam fırladı.(s.147,str.8-9-10)

Arkamdan bana yetişip telaşlı giden imama; (s.147,str.10-11)

Belediye memuru **boruların, imbiklerin ve kan tüplerinin ardında yağın** kara baktı.(s.147,str.14-15)

Kimseciklerin göremeyecekleri, uçucu, kaçıcı, görünüp görünüp kaybolucu bir yeşil parıltı gördüler.(s.147,str.29-30-31)

Dengin üstüne oturmuş kadın : (s.149,str.22)

Tahta valizin üstüne oturmuş oğlan çocuğu; (s.150,str.2)

Gözümün önüne Çarksuyu, Erenler tepesi, Beşiköprü'deki Hacı Beyin köşkü, amcamın, **balkonunda çingene bacak elmaları kabaran** evi geldi.(s.151,str.13-14)

Benim çocukluğumda, bundan otuz beş sene evvel **Pompei'den bin defa daha mamur, her şeyi yerli yerinde**, mükemmel bir eski roma şehriydi.(s.151,str.21-22-23)

Uzakta bir köprü hayali, kırmızı yeşil ışıklar ve **birbirini kesip biçen** raylar...(s.152,str.24)

Makasların kenarından muşambalı bir adam hızlı hızlı yürüyor, elindeki fenerin **bana yeşil gözükten** camını manevra yapan trene doğru sallıyor.(s.152,str.27-28)

Makasların kenarından muşambalı bir adam hızlı hızlı yürüyor, elindeki fenerin bana yeşil gözükten camını **manevra yapan** trene doğru sallıyor.(s.152,str.28)

Gözümün önüne köprüler, akarsular, sessiz, gürültülü istasyonlar, vücudumu, **kanımı uyuşturan** düdük sesleri, yıkılıp yıkılıp dikilen ağaçlar, telgraf direği fincanları, sahlepfincanları, fincanlar, bardaklar, taş tespihler, taş ağızlıklar, simitler, yemiş sepetleri, kış günü kiraz sepetleri geçip gidiyordu.(s.152,str.33)

...uyuşturan düdük sesleri, **yıkılıp yıkılıp dikilen** ağaçlar, telgraf direği fincanları, sahlep fincanları, fincanlar, bardaklar, taş tespihler, taş ağızlıklar, simitler, yemiş sepetleri, kış günü kiraz sepetleri geçip gidiyordu.(s.152,str.33-34)

(İstasyon aynaları hakkındaki karar daha **bekleme salonuna girildiği** zaman verilmiştir. Ne Şimdi, ne de pek eskiden.) (s.155,str.29)

Kenarlarından fırlayan saçlarını toplamak için Şapkamı ıkarınca, Şöyle parmaklarımla bir tarasam elimde kalacaklarını sandım.(s.156,str.6-7)

Şapkamı giyip **kenarlarından fırlayan** saçları içeriye tıktım. (s.156,str.9-10)

Kocaman kapılardan ötede **kırmızı yeşil fenerli, demiryollu, trenli, yolculu, meraklı, düşünceli, perişan, aceleci, melankolik, aynalı, sıkıntılı, heyecanlı, yerini bulmaya çalışan** bir âlem vardı.(s.156,str.13-14-15-16)

Dudaklarımda **şimdiden sonra sylenecik** kız oğlan türkülerinin boyu vardı.(s.157,str.12-13)

Kahve fincanına düşen sabah yıldızını kokluyorum.(s.158,str.5)

akıla sulardan elbiseler giymiş, hava renginde askerler çıkıyor.(s.158,str.11-12)

akıla sulardan elbiseler giymiş, **hava renginde** askerler çıkıyor.(s.158,str.11-12)

Yaseminli Aspasya, kâfur kokulu Aspasya, **paskalya çiçeği sarısında** Aspasya, dilinde kıvılcım, dilinde yılan, dilinde aynalar ve çeşmeler... (s.158,str.13-14)

Bir sandal vardır, tam **Kaloyeros'la Laendros'un gözüktüğü** nişanda.(s.159,str.8-9)

Sonra **Aspasya'nın söylediği** Kefalonya havasından çıkan rüzgâr Sivriadanın denizini ürpertiyor.(s.159,str.27-28)

Sonra **Aspasya'nın söylediği** Kefalonya havasından çıkan rüzgâr Sivriadanın denizini ürpertiyor.(s.159,str.27-28)

Bir Hollanda Şilebi **Okmeydanı'nda dolaşan** mapusane kaçağına sesleniyor acı acı.(s.159,str.34)

3.ZARF ÖBEKLERİ

Anlatımda fiil, fiilimsi ve sıfatlardan önce kullanılarak onları belirten onların adlarını etkileyen öbeklerdir.(Kahraman, 2005: 166) Çeşitli söz kümeleri cümlede zarf öbeği görevinde kullanılır. İncelememizde ilgeç öbekleri, ulaç öbekleri, zarf görevindeki ikilemeler ve başka bir zarfla belirtilmiş zarfların ve bir zarfla belirtilmiş sıfatların oluşturduğu öbekler tespit edilmiştir. Fakat Kalıplaşmış zarf öbekleri ile cümlede zarf göreviyle kullanılmış bağlaç öbeklerine rastlanmamıştır.

3.1. İLGEÇ ÖBEKLERİ

Bir ad ya da ad öbeğiyle bir son çekim ilgecinin birleşmesiyle oluşmuş öbeklerdir. Burada ad ya da ad öbeği başta, son çekim ilgeci ise sonda yer alır. İncelemede ilgeç öbekleri, şu son çekim ilgeçleriyle yapılanlara göre tasnif edilmiştir: İçin, gibi, kadar, ile, doğru, üzere, sonra, diye, evvel, göre, karşı. İlgeç öbekleri cümle içinde zarf ve sıfat göreviyle kullanılırlar. Cümlede ad göreviyle kullanıldıkları da olur.

3.1.1 “için” ilgeciyle yapılanlar

İşte, etrafımı saran babamın ölümünü **benimle alâkadar olup unutmaları için** bu sinir buhranı oyunlarına başlamıştım.(s.123,str.24)

Onlar için varlığım, yokluğum müsaviydi.(s.124,str.6)

Ömrümde ilk defa **saat için** çılgın gibi dövüştüm.(s.126,str.24)

Aşk mahsulü olduğu için güzel olması lazım gelir ama güzel değildir.(s.128,str.4)

Bu kadar sevmek ihtiyacıyla kendine yaklaşan bir hayvanı reddedebilmek için, insanın ömründe hiç âşık olması, hiç sıkıntı çekmemesi, hiç kalp yumuşaklığı nedir bilmemesi lazım gelir.(s.128,str.10)

Ama Fındık'ın yalnız **bir dilim ekmek için** değil, öyle bir okşanmak ihtiyacıyla önüne gelene sokulduğunu, birçok insanoğlunun da onu kovduğunu gözlerimizle gördüğümüze göre, insanlar hakkındaki fikrimizi değiştiremeyiz.(s.128,str.14)

Zehirci **emir kulu olduğu için**, Allah katında günahı olmadığını uzun uzun düşünmüştür.(s.129,str.28)

Kaymakam bey **ruzi mahşerde vereceği hesap yekûnunu kabartmak için** öyle ustaca hareket etti ki, bazen kendisine bu kadar iltimat gösteren köpeğin ihtizarını görmemek için kaçıp giderdi.(s.130,str.7-8)

Kaymakam bey ruzi mahşerde vereceği hesap yekûnunu kabartmak için öyle ustaca hareket etti ki, bazen **kendisine bu kadar iltimat gösteren köpeğin ihtizarını görmemek için** kaçıp giderdi.(s.130,str.9-10)

Köpeğin etin içinde zehir olmasını bilmesi için insan olması bile yetmez, değil, doktor olması bile yetmez, kimyager olsa bile çakmaz.(s.130,str.20)

Köyüne dönmek **onun için** şimdilik imkânsızdı.(s.131,str.21)

Halbuki, demin **kendini daha yaşlı göstermek için** zorladığı zaman daha çocuktü.(s.133,str.18-19)

“ Az şekerli kahveyi ihtiyar içer,” dedi kahveci, “**delikanlılar için** orta şekerli münasip gördüm, öyle yaptım.”(s.134,str.8)

Minnet-of ne fena kelime, şunun tatlı Türkçesi olmalı- minnet benim, bu saatte **onun için** ölmemi lüzumlu kılsa ve bu şarap beni öldürse, ister ağır ağır ister birden bire ölmeliyim.(s.141,str.4)

Kışın bu battaniyenin üstünde haftada bir uyumanı, yazın bir kayanın üstünde oturmanı seyretmek için böyle yapmıştım.(s.142,str.19-20)

Kenarlarından fırlayan saçlarımı toplamak için şapkamı çıkarınca, şöyle parmaklarımla bir tarasam elimde kalacaklarını sandım.(s.156,str.6-7)

3.1.2. “gibi” ilgeciyle yapılanlar

İstasyonda sanki bir simitçi, bir sucu arıyormuş gibi etrafa baktı.(s.114, str.23)

Tıpkı **onun gibi** bakıyordu.(s.115,str.10)

Bu sefer **kati olarak içeriye çekilmeye karar vermiş gibi** kapıyı kaparken aralıkta bir çocuk hayali gördüm.(s.115,str.12)

Yüzüme **sanki kabahatliymişim gibi** baktı.(s.116,str.15-16)

Bir şey söylemek, acı bir şeyler söylemek istiyormuş gibiydi.(s.116, str.16-17)

Kaşlarını birden **bir şey söylersem çok kızacakmış gibi** çattı.(s.116,str.18)

Bir daha yapmamaya **bak ve sus! der gibiydi.**(s.116,str.24)

Küçük Hasan'ım beni pencerenin önünde görünce **her zamanki gibi** gülmek istedi.(s.117,str.1)

Koridoru **çılgın gibi** koştum.(s.117,str.10)

Olduğum yerde çivilenmiş gibiydim.(s.117,str.22)

Onu görür görmez hepimiz hülyamızı **apartman gibi** kurardık.(s.120, str.20)

Tiril tiril titrer, **hayaletler görür gibi** haykırır, düşer bayılırdım.(s.123,str.13)

Gece yatağıma girer girmez çıkarır, avucuma alır, kulağıma kor, dinler, **sanki bir sevgiliyle, seninleymişim gibi** Zehra dünyalar benim olurdu.(s.124,str.25)

Şimdi sen de **benim saatim gibi** bir şeydin.(s.126,str.14)

Ömrümde ilk defa saat için **çılgın gibi** dövüştüm.(s.126,str.24)

Tıpkı **Dusseldorf canisi gibi.**(s.129,str.8)

Ellerinin parmakları küt, yusuvarlak, **iskarmos gibidir.**(s.129,str.21)

...kuyruğunu kısıtıyor,**yıldırım gibi** kaçıyordu.(s.130,str.14)

Bir ikinci zehir atışından sonra kendisini görür görmez, **sanki bir heyula, bir cadı, bir gulyabani görmüş gibi** kaçıyordu.(s.130,str.16)

Birden içinden ne geçtiğini kimsenin bilemeyeceği bir şekilde avucunu **Fındık'ın tam ağzı içinde gibi** sıktı.(s.132,str.9-10)

Kahveci kahveyi **inadınaymış gibi** şekerli yaptı.(s.133,str.20)

O, **babasının yemekten sonra anasına seslendiği gibi;** (s.134,str.15-16)

Bal gibi yapıyorsun kahveyi.(s.134,str.18)

Dal gibi inceydi.(s.134,str.22)

“İçmem böyle **bal gibi** kahve.”(s.134,str.29)

Masanın mermeri buz gibiydi.(s.134,str.32)

Biletçi yerinden **ok gibi** fırladı.(s.135,str.3)

Genç adam yine **bal gibi** tatlı, değirmi, güzel bir yüz aldı, bir çocuk gülüşüyle güldü.(s.135,str.25)

“Ama neden yüzü **kül gibi** bembeyaz kesilmişti?(s.136,str.3)

Rengi **sanki kalmış gibi** biraz daha uçtu.(s.136,str.9)

Ok gibi dışarı fırladım.(s.139,str.2)

Beni dostça arasaydı da sobanın başına bir battaniye serip uzandığımız zaman; “Git bana bir şeyler al, karnım aç, bir şişe de şarap getir içelim” dediğinde, kalkıp **kuş gibi** uçarak, onunistediklerini alıp geldiğim zaman, yine onu sobanın başında, battaniyenin ortasında bağdaş kurmuş, oturmuş görmeseydim, deliye dönmez miydim?(s.140,str.1)

O, ömrümde bir daha tutamayacağım, seyrine doyamayacağım, bir deniz mahluku gibi.(s.140,str.17-18)

Şarap buz gibi içsene.(s.141,str.7-8)

Tıpkı benim gibi.(s.141,str.23)

Belli bir bahtsızlığa doğru mu gidiyordu **benim gibi**?(s.141,str.25)

Parlak ve pürüzsüz bir gözkapağı düşmüştü, **cin gibi** gözlerine.(s.142,str.2)

Elleri,can içinde çırpınan elleri, **sönüvermiş gibiydi.**(s.142,str.3)

Şu, o da **doktorlar gibi** sırtına beyazlar giymiş...(s.145,str.4)

Selamlaştık **herkes gibi.**(s.146,str.22)

Gülüştük **herkes gibi.** (s.146,str.22-23)

“**Külçe gibi,**” dedi, (s.146,str.6)

Tramvay hep **benim gibi** adamları, çocukları ve kadınları taşıyordu.(s.146,str.13)

Tramvay; **tüpleri, kanları, mamukattar tenceresini ezer gibi** bir gıcırdadı.(s.148,str.18)

Sanki **bir yerlere gidecekmişim gibi.**(s.149,str.15-16)

Biletçiymişim, bu işlerden anlarmışım gibi yapmak lazım.(s.150,str.20-21)

“**p**” yi “**b**” **gibi** söylemesinden bizim memleketin yabancısı olmadığını anladım.(s.151,str.10)

Birden yanımızdan bir başka tren, ışıkları ve insanlarıyla büyük bir gürültü içinde **yıkılır düşer gibi** geçti.(s.153,str.5-6)

Sanki fark edermiş gibi.Sanki trende tanışmamız önemliymiş gibi.(s.153,str.8)

Sanki fark edermiş gibi.**Sanki trende tanışmamız önemliymiş gibi.**(s.153,str.9)

Söyleyeceği sözü **epey bir hesapladı gibi** geldi bana: (s.153,str.30)

Şu benzime bak hele; **kül gibi.**(s.155,str.21)

Bir dudağım yerde, öteki dudağım kuyruğunda **ateş gibi** gidip geliyordu.(s.157,str.16)

Mis gibi kahve kokuyor.(s.158,str.6)

3.1.3. “kadar” ilgeciyle yapılanlar

İliklerime kadar ürperdim. (s.114, str.26)

Sayabildiğin kadar...(s.119,str.15)

“Güzelliğin kuvvetini...” der, arkadaşımızı **kulaklarına kadar** kızartırdı.(s.121,str.11)

Sabaha kadar artık uyuyamadık.(s.125,str.7-8)

Çakallar **sabaha kadar** uludu.(s.125,str.8)

Baykuş **sabaha kadar** camdan bize baktı.(s.125,str.9)

Yatağında **sabaha kadar** ağladım.(s.126,str.26-27)

Fındık **bizim köyün yedisinden yetmişine kadar**, bütün kendini büyük görmeyeni ile ahbaptır.(s.128,str.1)

Kahve gelinceye kadar etrafına bakındı.(s.133,str.8-9)

Ben kendi kendime adamın sorusuna böyle bir cevap verirken, **dünya kadar** vakit geçti sandım.(s.149,str.18)

Ama baktım **o kadar** vakit geçmemiş ki adam karşımda bekliyor.(s.149,str.19)

Nizamnamelere kadar bilmem gerekiyor.(s.150,str.25)

Genç olsan **bir dereceye kadar**.(s.152,str.13)

Perdenin ta ucuna kadar, kum yola kadar gittim.(s.152,str.22)

Perdenin ta ucuna kadar, **kum yola kadar** gittim.(s.152,str.22-23)

Sen **oteline kadar** yürümeyi düşünme;...(s.159,str.22)

3.1.4. “ile” ilgeciyle yapılanlar

Zayıf olan, lülenin ateşini **nargilenin kehribar ağızlığıyla** düzeltti.(s.113,str.3)

Ne sucu, ne simitçi göremeyince çekilirken **dikkatle** yüzüne baktım.(s.114, str.25)

Yanıdaki kadın **tatlı bir gülümsemeye** utanarak elmayı alınca, bu kadının da Hüsnü'nün ölümünden sonra verem olup ölen nişanlısı Mediha olduğunu gördüm.(s.115,str.33)

Gazeteyi **hışırta ile** açıp kapadı.(s.116,str.20)

Karşısındaki arkadaşımı hikâyeyi kesmeden **sükûnetle** dinlemişti.(s.117,str.26-27)

Bir başkasıyla hem yalnızlığımı, hem ekmeğimi bölüşmeyi canım çekiyorsa...
(s.118,str.12)

Şehir semt semt **insanla** akıp gidiyordu.(119,str.25)

Güzel arkadaşımızla tatlı kız seviştiler.(s.120,str.28)

Güzel arkadaşımız **dostların himmetiyle iltimasıyla** Heybeli Sanatoryumu'nda beş ay yattı.(s.121,str.22)

Onun ölümüyle beraber başlayan sinir hastalığım; bayılmalarım, titremelerim doktorları bile aldatmıştı.(s.123,str.7)

İşte, etrafımı saran babamın ölümünü **benimle** alâkadar olup unutmaları için bu sinir buhranı oyunlarına başlamıştım.(s.123,str.23)

Saatimle büzülürdük.(s.124,str.33)

Bir sabaha karşı yine **çakal sesleriyle** uyanmıştım.(s.125,str.1)

Saatimle ben korktuk.(s.125,str.3)

Saatim **benimle** konuşurdu.(s.126,str.1)

Ben **saatimle** konuşurdum.(s.126,str.1)

O zaman şehir baştan başa **köpek itlafı işiyle** uğraşır.(s.128,str.22)

Güneş tutulmaya başladığı zaman insan gözü ancak **siyah camlarla** gördüğü halde, tavuklar nasıl bağrıışmaya başlamışlardır.(s.131,str.4-5)

Burada kazandığı para ile köydekiler de geçiniyor, kendisi de serin ağaç altlarında denize karşı uyku kestirebiliyordu.(s.131,str.23-24)

Bacı ile evvelki yaz sılasında bu meseleyi konuşuyorlardı ya!...(s.131,str.32)

Bir bardak su ile getirdi.(s.133,str.21)

Bir bilet memuru ile bir işçi, bir beyaz saçlı parafa oynuyorlardı.(s.135,str.1)

Ağır adımlarla çocuğun oturduğu masaya doğru yürüdü.(s.135,str.12)

Altı senedir içmediğim şarabı dudaklarım **arzu ile** emiyor.(s.141,str.16)

Çoluk çocuğun ekmek parasıyla oynamak doğru değil.(s.144,str.7-8)

Bir doktor hanımla hoşbeşte olmalı.(s.145,str.22)

İnsanların çeşidi ile karşılaşılır da...(s.149,str.13)

Birden yanımızdan bir başka tren, **ışıkları ve insanlarıyla** büyük bir gürültü içinde yıkılır düşer gibi geçti.(s.153,str.4-5)

“Ben mi? Ben de **dün akşamki trenle** Ankara’dan geldim.(s.154,str.4)

Az önce çevrem **insanla** doluydu.(s.157,str.2)

Elinde naylondan **35’lik bir oltayla** deniz diplerinden balık sanıp fosforlar, yakamozlar, pırıltılar yakalayacaksın.(s.159,str.3)

Gökyüzünden **sandallarla** şarkılar geçiyor.(s.159,str.13)

3.1.5. “doğru” ilgeciyle yapılanlar

Trene doğru yürüdüm.(s.114,str.7)

Sonra **çıkma kapısına doğru** yürüdü.(s.114,str.21)

Ayak sesi gelen tarafa doğru yine baktı.(s.115,str.9)

Şehrin ışığına doğru koşuyorduk. (s.119,str.31-32)

Ağır adımlarla **çocuğun oturduğu masaya doğru** yürüdü.(s.135,str.12-13)

Beyaz saçlı parafacı gözünü kâğıtlardan **kahveciye doğru** kaydırıldı.(s.136,str.26)

Belli bir bahtsızlığa doğru mu gidiyordu benim gibi?(s.141,str.25)

Hepimiz bir **belli sona doğru** gidiyorduk.(s.141,str.26)

Evine doğru gidiyordu.(s.142,str.31)

Makasların kenarından muşambalı bir adam hızlı hızlı yürüyor, elindeki fenerin bana yeşil gözükten camını **manevra yapan trene doğru** sallıyor...(s.152,str.28)

Aynaya doğru ilerledim.(s.156,str.1)

3.1.6. “üzere” ilgeciyle yapılanlar

Hava **kararmak üzere**.(s.119,str.9)

Seyahat **bitmek üzere**.(s.119, str.12)

Tramvaya binmektense **Yüksekkaldırım’ı tırmanmak üzere** dört arkadaş yola çıkmıştık.(s.119,str.28)

Karlar **sönme** üzere.(s.159,str.19)

Kahve **kapanmak üzere**.(s.159,str.30-31)

3.1.7. “ sonra” ilgeciyle yapılanlar

Yanıdaki kadın tatlı bir gülümsemeye utanarak elmayı alınca, bu kadının da **Hüsnü’nün ölümünden sonra** verem olup ölen nişanlısı Mediha olduğunu gördüm.(s.115,str.34)

Ben **iki saat sonra** eve döndüğüm zaman kimse gelip de bana, “Sen öğleyin yoktun. Karnın zil çalıyor. Bir lokma bir şey ye” demezdi.(s.124,str.14)

Öğleden sonra deniz kenarına indim.(s.126,str.33)

Bir ikinci zehir atışından sonra kendisini görür görmez, sanki bir heyula, bir cadı, bir gulyabani görmüş gibi kaçıyordu.(s.130,str.14-15)

Bir çöpçü onbaşı sanki ben güneşim, tutulmuşum; ben sanki zelzeleyim, **beş dakika sonra** titreyeceğim, demişti.(s.131,str.8)

Demek dişini sıkarsa **on sene sonra** on beş dönüm tarlası, dört ceviz ağacı olacaktı.(s.131,str.31)

“Sen **öylesini münasip gördükten sonra** biz de öylesini içeriz ,” dedi çocuk.(s.134,str.10)

Biraz sonra; (s.135,str.5)

Eder ama acaba o harabeden **otuz beş sene sonra** elde avuçta ne kalmıştır ki?... (s.152,str.2)

Dudaklarımda **şimdiden sonra** söylenecek kız oğlan türkülerinin boyu vardı.(s.157,str.12)

3.1.8. “diye” ilgeciyle yapılanlar

Öteki sivil adamda kimi göreceğim diye onun tarafına döndüm.(s.116,str.3-4)

“**Nadide, Nadide!** diye bağırdım.(s.116,str.33)

Ama neden **konu diye** seçelim.(s.118,str.7)

Aşk nedir, diye düşünüyorum.(s.118,str.18)

Bir Akşam yolunuz düşer de oraya giderseniz, **Üsküdarlı Sevim diye** sorun, size gösterirler.(s.122,str.3)

Onu **gündüzün kimse bulmasın diye** nerelere saklardım!(s.124,str.22)

“Sıska, deli, saralı sıska...” diye (s.126,str.4)

Onlara da, **“Üstünde çalınmış bir saat var” diye** haber gitmiş.(s.126,str.29)

Biraz gezeyim diye sandalı aldım.(s.126,str.34)

Allah cellatları ruhi mahşerde yanına çağırdığı zaman, herhalde onlara, **bu herifi neden astın diye** sormayacaktır.(s.129,str.32)

Zehirci **“Fındık benden şüpheleniyor, beni sevmiyor, benden korkuyor “ diye** düşündü.(s.130,str.31)

Kahveci ocağa doğru giderken kendi kendine, **“sen şoför moför değilsin!” diye** söylendi.(s.136,str.16)

“Yapmıyorum ulan kahve!” diye hayırdı.(s.136,str.21)

“Saat on!” diye haykırdı, kapayacağım.(s.137,str.8)

“Rengi?” diye sordu.(s.137,str.33)

“Kırmızıymış,kırmızıymış” diye söylendi.(s.138,str.6)

“Bir insan niçin aranır?” diye düşündüm.(s.137,str.8)

“Bir tek insanın bir tek insana bundan daha büyük iyiliği dokunabilir mi?” diye düşünüyordum.(s.140,str.32-33)

“Bugün ne yapılacak bakalım size?” diye soruyor.(s.145,str.13)

İlle de geleceksin diye tutturdu.(s.151,str.30)

Birdenbire hastalandıysa, diye merak ediyorum.(s.155,str.15)

3.1.9. “rağmen” ilgeciyle yapılanlar

Bu kadar lüks ve kadifeler içinde olmasına rağmen bu trenin içindeki yolcular hep kederli insanlardı.(s.114,str.17)

Pantalonu **yatak altı ütüsü olduğu pek belli olmasına rağmen** , ütülüdür.(s.129,str.25)

3.1.10. “evvel” ilgeciyle yapılanlar

Bu benim **on sene evvel** karımdı.(s.114,str.26)

Onu üç sene evvel kızıl elimden almıştı.(s.115,str.16)

Ben bu bakışı yakalسام kendime sanar, **bir-iki akşam yatağımda uyumadan evvel** tatlı tatlı kaşınır, hülya kurardım.(s.120,str.23)

Hani bazı hayvanlar zelzele olacağını **çok zaman evvel** çıkarlarmış.(s.131,str.1)

İçmeden evvel kitaptan başını kaldırıp bana bakıyor, benim bardağıma bakıyor.(s.141,str.11)

Benim çocukluğumda, bundan **otuz beş sene evvel** Pompei’den bin defa daha mamur, her şeyi yerli yerinde, mükemmel bir eski roma şehriydi.(s.151,str.20-21)

Yok müdür sonradan gitme demiş, **ondan evvel** telgraf çekmiş falan, laf.(s.155,str.5-6)

3.1.11. “göre” ilgeciyle yapılanlar

Her şeyin tadı onula tadıldığına göre her şeye, her hoşlandığın şeye, her ihtiyacın olan şeye onu benzetebilirsin.(s.119,str.17-18)

Ama Fındık’ın yalnız bir dilim ekmek için değil, öyle bir okşanmak ihtiyacıyla önüne gelene sokulduğunu, birçok insanoğlunun da onu kovduğunu gözlerimizle **gördüğümüze göre**, insanlar hakkındaki fikrimizi değiştiremeyiz.(s.128,str.17)

O da **bana sormadığına göre** ben de bitkinim; benim de suratım bombok.(s.146,str.20)

3.1.12. “karşı” ilgeciyle yapılanlar

Bana karşı o kadar lakayttılar ki, var mıydım, yok muydum farkında bile değillerdi.(s.124,str.8)

Bir sabaha karşı yine çakal sesleriyle uyanmıştım.(s.125,str.1)

Burada kazandığı para ile köydekiler de geçiniyor, kendisi de serin ağaç altlarında **denize karşı** uyku kestirebiliyordu.(s.131,str.25)

3.2. ULAÇ CÜMLEMSİLERİ

Ulaçların kurmuş olduğu cümlemsilerdir. Cümlede ulaca bağlı öğelerle birlikte öbek oluştururlar.

Nargilenin parmuçlarını emerek susuyorlardı.(s.113,str.2)

Ne sucu, ne simitçi göremeyince dikkatle yüzüne baktım.(s.114, str.25)

Kadın **içeriye çekilmek isterken** istasyon yolcularının birinin ayak sesiyle tekrar kapıyı açtı.(s.115,str.7)

Bu sefer kati olarak içeriye çekilmeye karar vermiş gibi kapıyı kaparken aralıkta bir çocuk hayali gördüm.(s.115,str.12)

İşini bitirince yanındaki kadına soyduğu elmanın yarısını çakısının ucuna batırarak uzattı.(s.115,str.31)

İşini bitirince yanındaki kadına soyduğu elmanın yarısını **çakısının ucuna batırarak** uzattı.(s.115,str.32)

Yanımdaki kadın tatlı bir gülümsemeye utanarak elmayı alınca, bu kadının da Hüsnü'nün ölümünden sonra verem olup ölen nişanlısı Mediha olduğunu gördüm.(s.115,str.32-33)

Küçük Hasan'ım **beni pencerenin önünde görünce** her zamanki gibi gülmek istedi.(s.117,str.1)

Baktım, lüks tren, **içinde ışıklar ve sessizlikler taşıyarak**, yağmurla birlikte uzaklaşıp gitti.(s.117,str.23)

Bir memur bulup kompartımanı açtırmak istiyordum. (s.117,str.11)

Biraz yürüyünce lüks tren hiçbir düdük çalmadan hareket etti.(s.117,str.19)

Biraz yürüyünce lüks tren **hiçbir düdük çalmadan** hareket etti.(s.117,str.20)

Baktım, lüks tren, **içinde ışıklar ve sessizlikler taşıyarak**, yağmurla birlikte uzaklaşıp gitti.(s.117,str.23)

Baktım, lüks tren, içinde ışıklar ve sessizlikler taşıyarak, **yağmurla birlikte uzaklaşıp** gitti.(s.117,str.24)

Karşısındaki arkadaşımı **hikâyeyi kesmeden** sükûnetle dinlemişti.(s.117,str.26-27)

Başını kaldırıp sokağa şakır şakır akan yağmura baktı.(s.117,str.32)

Arabalar geçerken bağıra bağıra ... (s.119, str.29)

Onu görür görmez hepimiz hülyamızı apartman gibi kurardık. (s.120, str.19-20)

Sözümü bitirmeden genç kız; (s.121, str.6)

İnsan **hikâye yazarken**, “Öldü” de diyebilir. (s.121, str.25)

Ama ben ancak **babam eve girince** yaşadığımı hissedirdim. (s.123, str.4)

O, sabahleyin evden çıkarken birdenbire etrafım kararır, insanlardan kaçır, korkardım. (s.123, str.5-6)

...babamın ölümünü **benimle alakadar olup** unutmaları için bu sinir buhranı oyunlarına başlamıştım. (s.123, str.23)

Anağım **köye gelirken** bana vermişti. (s.124, str.21)

Gece yatağıma girer girmez çıkarır, avucuma alır, kulağıma kor, dinler, sanki bir sevgiliyle, seninleymişim gibi Zehra dünyalar benim olurdu. (s.124, str.23)

Gündüzün geceleyin sarmaş dolaş olacağımızı, birbirimize hikâyeler anlatacağımızı düşünüp hiç konuşmayan iki arkadaştık. (s.124, str.31)

Ortalık ağırlarken köyden kaçtım. (s.125, str.10)

Beni görünce üzerime saldırıyorlar, dövüyorlardı. (s.125, str.31)

Çocuklar **beni görünce** saldırırlardı: “Sıska, deli, saralı sıska...” diye. (s.126, str.3)

Canım **iki örgülü kalın saçını tutup** çekmek istiyordu. (s.126, str.8)

Hemen **saatimi çıkarıp** sana gösterdim. (s.126, str.11)

Futbolcular **topu bırakıp** etrafımıza birikmişti. (s.126, str.17-18)

Sen gider gitmez hücum edecekler, saatimi elimden alacaklar. (s.126, str.19)

Ellerinden kurtulunca soluğu evde aldım. (s.126, str.25)

... **kimsenin onu bulamayacağı bir yerde yattığımı hissedince** küreklere asılarak döndüm. (s.127, str.13-14)

... **kimsenin onu bulamayacağı bir yerde yattığımı hissedince küreklere asılarak** döndüm. (s.127, str.13-14)

Büyük, kalın kuyruğunu oynatarak, kahverengi gözlerini kırparcasına yanınıza yaklaştığı zaman kafasını okşamazsanız şayanı hayret bir adamsınız, demektir. (s.128, str.5-6)

Köpeklerin **yaza girerken** gayet korkunç bir hastalık mikrobunu birbirlerinden kaptıklarını hep biliriz. (s.128, str.19)

Bir ikinci zehir atışından sonra **kendisini görür görmez**, sanki bir heyula, bir cadı, bir gulyabani görmüş gibi kaçıyordu.(s.130,str.15)

Fındık **kuyruğunu ta göbeğinden oynatarak** yaklaştı, yaklaştı, yaklaştı.(s.132,str.5)

Zehirci çöpçü onbaşısı, **onu eğilmiş, eşyasını toplarken görünce** böğrüne bir tekme yapıştırdı.(s.132,str.12)

Az şekerli kahve isterken edasında bir fazla erkeklik, yerine yerleşmemiş bir yaşlılık oturmuştu.(s.133,str.6)

Kimsenin kendisine bakmadığını hissedince, rahatladı.(s.133,str.9-10)

Derhal, **sabahleyin evinde çay içerken** aldığı yaşından daha küçük halini alıverdi.(s.133,str.11)

Dışlerini sıkmaktan vazgeçince yüzü birdenbire değirmileşiverdi.(s.133,str.13-14)

Onu birdenbire karşısında görünce kahveye girerkenki halini birdenbire takınmadı.(s.134,str.1-2)

Ötekiler **arkasından bakıp** gülüştüler.(s.135,str.4)

Kahveci **lokumlara çay götürürken** genç adama yine baktı.(s.136,str.1-2)

Kahveci **ocağa doğru giderken** kendi kendine, “sen şoför moför değilsin!” diye söylendi.(s.136,str.15)

O çıkınca kahveci birdenbire sinir kesildi.(s.136,str.19)

Arkasını döner dönmez beyaz saçlı adam, ötekilere göz kırptı.(s.137,str.22)

Cevap vermeyince düşünceler birbirini kovalıyordu.(s.139,str.7)

Beni dostça arasaydı da **sobanın başına bir battaniye serip** uzandığımız zaman; “Git bana bir şeyler al, karnım aç, bir şişe de şarap getir içelim” dediğinde, kalkıp kuş gibi uçarak, onun istediklerini alıp geldiğim zaman, yine onu sobanın başında, battaniyenin ortasında bağdaş kurmuş, oturmuş görmeseydim, deliye dönmez miydim?(s.139,str.25)

Beni dostça arasaydı da sobanın başına bir battaniye serip uzandığımız zaman; “Git bana bir şeyler al, karnım aç, bir şişe de şarap getir içelim” dediğinde, **kalkıp kuş gibi uçarak**, onun istediklerini alıp geldiğim zaman, yine onu sobanın başında, battaniyenin ortasında bağdaş kurmuş, oturmuş görmeseydim, deliye dönmez miydim?(s.140,str.2)

Beni dostça arasaydı da sobanın başına bir battaniye serip uzandığımız zaman; “Git bana bir şeyler al, karnım aç, bir şişe de şarap getir içelim” dediğinde, kalkıp kuş gibi

uçarak, **onun istediklerini alıp** geldiğim zaman, yine onu sobanın başında, battaniyenin ortasında bağdaş kurmuş, oturmuş görmeseydim, deliye dönmez miydim?(s.140,str.2)

Gözlerini dergiden kaldırmadan, bardağını avucuna yerleştiriyorum.(s.141,str.9)

İçmeden evvel **kitaptan başını kaldırıp** bana bakıyor, benim bardağıma bakıyor.(s.141,str.11)

Boğazımdan geçerken duymuyorum bile.(s.141,str.16)

Perdeyi aralayıp baktım.(s.141,str.18)

Dergiden başını kaldırıp o da baktı.(s.141,str.19)

Sarı sarı gözlerini yine görüyor, yine **gözümü kapayınca** tane tane kirpiklerini sayıyorum.(s.143,str.16)

Kapıdan içeriye girerken bir mektep arkadaşıma rastladım.(s.146,str.16)

Hamamın yanındangeerken baktım bir binanın mahseninden bir sedye çıkarıyorlar.(s.146,str.25)

Arkamdan bana yetişip telaşlı giden imama; (s.147,str.10-11)

Ben **karım içine dalar dalmaz** kar da kesiliyor.(s.148,str.4)

Mangala ellerimizi uzatarak ısınıyoruz.(s.148,str.29)

Ben kendi kendime adamın sorusuna **böyle bir cevap verirken**, dünya kadar vakit geçti sandım.(s.149,str.17)

Kulağıma parmağımı sokup kaşıdım.(s.150,str.27)

Ben de bu ara **kulağımı kaşıyarak** gidip Haydarpaşa'ya bir bilet aldım.(s.150,str.30)

Uzakta bir köprü hayali, kırmızı yeşil ışıklar ve **birbirini kesip** biçen raylar...(s.152,str.24)

Nasıl yapardım bilmem ama **bir yerde otururken** gülümser, laf atardım yanımdakine.(s.153,str.21)

Bunu söylerken kurumlanırdım belli belirsiz.(s.153,str.29)

İstasyona gelirken bir araba çarptıysa...(s.155,str.16)

“Sen o karşındaki aynaya bakıp da uratın hakkında bir karar vereceksen tamam.(s.155,str.31)

İki hanımın sessizce beni dikizlemelerine aldırış etmeden baktım.(s.156,str.2-2)

şapkamı giyip kenarlarından fırlayan saçları içeriye tıktım. (s.156,str.9)

Her gün yüzlerce tren binlerce hikâye getiriyor, **binlerce hikâye alıp** gidiyordu.(s.156,str.17-18)

İstasyonun kapıları **insan alıp** insan veriyordu.(s.156,str.18)

Bir dudağım yerde, öteki dudağım kuyruğunda **ateş gibi gidip** geliyordu.(s.157,str.16)

Atina sokaklarından geçerken yıldızlara bak.(s.158,str.33)

Elinde naylondan 35'lik bir oltayla deniz diplerinden **balık sarp** fosforlar, yakamozlar, pırıltılar yakalayacaksın.(s.159,str.3)

3.3. CÜMLEDE ZARF GÖREVİYLE KULLANILAN İKİLEMELER

Raylar yağmurdan ve istasyonun sarı ışıklarından **keskin keskin** parlıyordu.(s.113,str.20-21)

Tiril tiril titrer, hayaletler görür gibi haykırır, düşer bayılırdım.(s.123,str.13)

Bütün aile öğle vakti **koşa koşa** eve girer, mutfakta, kapı önlerinde bir şeyler atıştırırdı.(s.124,str.11)

Dişleri **parıl parıl** parladı.(s.135,str.27)

Sobanın içine attığımız tahtalar **çatır çatır** çatlıyor.(s.140,str.25)

Minnet-of ne fena kelime, şunun tatlı Türkçesi olmalı- minnet benim, bu saatte onun için ölmemi lüzumlu kılsa ve bu şarap beni öldürse, ister **ağır ağır** ister birden bire ölmeliyim.(s.141,str.4)

Sıcak odada bir müddet **tiril tiril** titredim.(s.141,str.28)

Maimukattar **damla damla** damlıyordu.(s.143,str.3)

Her tarafı sedye sallanırken **hıkır hıkır** oynuyordu.(s.146,str.34)

Yoldan **hızlı hızlı** kadınlar geçiyordu.(s.147,str.3)

Hastaneden uyuşuk, **pelte pelte, pıhtı,pıhtı** fırlıyorum.(s.148,str.3)

Kesik kesik düdük çalıyor.(s.152,str.25)

Makasların kenarından muşambalı bir adam **hızlı hızlı** yürüyor, elindeki fenerin bana yeşil gözüken camını manevra yapan trene doğru sallıyor...(s.152,str.26-27)

Hemen yanı başımda iki geçkin ve şişman bayan **mahzun mahzun** düşünüyorlardı.(s.154,str.12)

Soğuk **kandil kandil** sarkıyordu.(s.157,str.19-20)

Motor **hışır hışır** hışırıyordu.(s.157,str.24)

3.4. BAŞKA BİR ZARFLA BELİRTİLMİŞ ZARFLARIN VE BİR ZARFLA BELİRTİLMİŞ SIFATLARIN OLUŞTURDUĞU ÖBEKLER

Ama ben kendim **çok iyi** biliyorum ki hasta değildim.(s.123,str12)

4. FİİL ÖBEKLERİ

Birden çok kelimenin, bir eylemi ya da bir oluşu bildirmek üzere öbeleşmesinden oluşan fiillere fiil öbeği denir. Fiil öbeğini oluşturan kelimeler birbirinden ayrı yazılır (Kahraman, 2005:115).

4.1. AD+ÇEKİMLİ YARDIMCI FİİL BİÇİMİNDE OLUŞAN FİİL ÖBEKLERİ

Zayıf olan, lülenin ateşini nargilenin kehribar ağızlığıyla düzeltti.(s.113,str.3)

Vagonların penceresinde profilleri gözükken yaşlı genç yolculardan hiç biri **tenezzül edip** de bu sessiz istasyona başını çevirip bakmadı.(S.114,str.14)

Dikkat ettim.(s.114,str.15)

Bu kadar lüks ve **kadifeler içinde** olmasına rağmen bu trenin içindeki yolcular hep kederli insanlardı.(s.114,str.16)

Bana da ondan verin bir tane, **aynı renk olsun** demişti.(s.114,str.32)

Bu sefer kat'i olarak içeriye çekilmeye **karar vermiş** gibi kapıyı kaparken aralıkta bir çocuk hayali gördüm.(s.115,str.11)

Yanıdaki kadın tatlı bir gülümsemeye utanarak elmayı alınca, bu kadının da Hüsnü'nün ölümünden sonra **verem** olup ölen nişanlısı Mediha olduğunu gördüm.(s.116,str. 1)

Cevap vermiyordu.(s.117,str.8)

Biraz yürüyünce lüks tren hiçbir düdük çalmadan **hareket etti**.(s.117,str.19)

Cevap vermedi.(s.117,str.33)

Ayıp olduğunu biliyorum.(s.118,str.8)

Her şeyin tadı onula tadıldığına göre her şeye, her hoşlandığım şeye, her **ihtiyacın olan** şeye onu benzetebilirsin.(s.119,str.18)

İnsanoğulları şehrin bitin nakil vasıtalarını **seferber etmişti.**(s.119,str.23)

Bana **nasip** olmadı bu hülyanın sahibi! (s.120,str.3)

Güzel arkadaşımız, çirkinliğimize, halimize acıdı mı nedir, bize sevgilisini **takdim etti.**(s.120,str.33)

Sonra aramızdaki, bize biralar **ikram eden** zengin arkadaşımızın, aramızdaki varlığının manası kalmayacak.(s.121,str.15)

Biz zengin arkadaşımızı **fedâ** etmeye mecbur kaldık.(s.121,str.27)

O akşam orada yoksa size melez bir Arap karısını **işaret ederler**, ona sorarsınız.(s.122,str.6)

Sahiden hasta olduğumu sanıyorlar, tebdili hava **tavsiye ediyorlardı.**(s.123,str.10)

İşte etrafımı saranların babamın ölümünü benimle **alakadar olup** unutmaları için bu sinir buhranı oyunlarına başlamıştım.(s.123,str.23)

Gıdamı süprüntü tenekelerinde kedilerle beraber **temin ederdim.**(s.125,str.20)

Ona **teslim ettiler.**(s.125,str.27)

Ben de herkesten **nefret ediyordum.**(s.125,str.30)

Sen gider gitmez **hücum edecekler**, saatimi elimden alacaklar.(s.126,str.19)

Bu kadar sevilme ihtiyacıyla kendine yaklaşan bir hayvanı reddedebilmek için, insanın ömründe hiç **âşık olmaması**, hiç sıkıntı çekmemesi, hiç kalp yumuşaklığı nedir bilmemesi lazım gelir.(s.128,str.11)

Ona da kaymakam Bey, “Köpeklerde kuduz varmış, bunları öldürmeye seni **memur ediyorum**” demiştir.(s.130,str.2)

O halde çöpçü Mehmet’e bu işi **havale etmelidir.**(s.131,str.9)

‘ Bir başkasına **havale et’** dedi.(s.131,str.14)

Şimdi yaşını bile **tahmin edebiliyordu.**(s.133,str.16)

Genç adam, kahvecinin geldiğini **fark etmemiştir.**(s.133,str.25)

“Hanım az şekerli olsun **rica ederim.** Bal gibi yapıyorsun kahveyi.(s.134,str.17)

Sonra **bihoş olur**, her akşam gelir, bilmediği bu köyün sokaklarında dolaşır, vapurları kaçırdı.(s.134,str.23-24)

“**Zahmet olmasın,**” dedi delikanlı.(s.134,str.31)

Kahveci **cevap vermedi.**(s.135,str.11)

Oyunlarına **devam ettiler.**(s.137,str.19)

Cevap vermeyince düşünceler birbirini kovalıyordu.(s.139,str.7)

Minnet-of ne fena kelime, şunun tatlı Türkçesi olmalı- minnet benim, bu saatte onun için ölmemi **lüzumlu kıl**sa ve bu şarap beni öldürse, ister ağır ağır ister birden bire ölmeliyim.(s.141,str.4-5)

Hiçbir sene **ziyan ettiğimi** bilmem.(s.144,str.15)

Geçmiş ola! (s.145,str.28)

Bir şeyler kaçırdığımızı **fark etmedi** mi?(s.145,str.28)

Boş ver onlara da... (s.145,str.30)

İdrarların kimisi kırmızı, kimisi koyu kırmızı, kimisi **kiremit rengi aldı.**(s.147,str.26)

Ben kendi kendime adamın sorusuna böyle bir **cevap verirken**, dünya kadar vakit geçti sandım.(s.149,str.17)

Ama baktım o kadar vakit geçmemiş ki adam karşımda **cevap bekliyor.**(s.149,str.19)

İyiydi ama biraderi de kırmak **doğru olmaz.**(s.152,str.29)

Kasaba eski halindeyse, bu adam biraderine bile hacet kalmadan tek başına **iki ayda** o Roma harabesini **restore eder.**(s.152,str.1)

Bir balık **iskara ettirdim.**(s.153,str.17-18)

Birisiyle çabucak **ahbap olurdum.**(s.153,str.20)

Sanki **fark edermiş** gibi. Sanki trende tanışmamız önemliymiş gibi.(s.154,str.8)

“ Ne diye **telgraf çeksin** ‘ Yarın ordayım ‘ diye?” (s.154,str.17)

İki hanımdan üç yaş genci (üç yaş; fazla eksik olmaz) ve sakini bir zaman **cevap vermedi.**(s.154,str.29)

4.2. ORTAÇ+ ÇEKİMLİ YARDIMCI FİİL BİÇİMİNDE OLUŞAN FİİL ÖBEKLERİ

Bu tür fiillerin birinci öğeleri, bir ortaç ekini ya da bu ekini bir iyelik ekiyle birleşmiş biçimini alarak ortaçlaşmış bir fiildir.(Kahraman, 2005:115)

Başından geçmemiş olsa, içimden, rüyamdan, hülyamdan geçer miydi?(s.113,str.13-14)

Ölmüş olduklarını şimdi hatırlayabildiğim bir sürü tanıdık oradaydı.(s.116,str.8-9)
...onun istediklerini alıp geldiğim zaman, yine onu sobanın başında, battaniyenin ortasında **bağdaş kurmuş, oturmuş görmeseydim,** deliye dönmez miydim?(s.140,str.3)

Kötü sebepler onu bana getirdiği halde, yine kötü sebepler yüzünden onu, battaniyenin üzerinde kıvrıcık saçlı kafası, zeki gözleriyle bir resimli mecmuaya **dalmış buluyordum.**(s.140,str.8-9)

Pek yeni **ölmüş** olacak.(s.146,str.34)

Keşke trende **tanışmış olsaydık.**(s.154,str.7)

4.3. ULAÇ+ÇEKİMLİ YARDIMCI FİİL BİÇİMİNDE OLUŞAN SÜRERLİLİK FİİLLERİNİN –İP EKİYLE KURULANLARI

-İp ekiyle oluşturulan sürerlik fiilleri bu kapsamda incelenmiştir. –İp ekiyle ulaçlaşmış fiiller, yalnız dur-, git- ve kal- yardımcı fiilleriyle sürerlik fiilleri oluşturur(Kahraman,2005:115).

Baktım, lüks tren, içinde ışıklar ve sessizlikler taşıyarak, yağmurla birlikte **uzaklaşıp gitti.**(s.117,str.23)

Kaymakam bey ruzi mahşerde vereceği hesap yekûnunu kabartmak için öyle ustaca hareket etti ki, bazen kendisine bu kadar itimat gösteren köpeğin itizarını görmemek için **kaçıp giderdi.**(s.130,str.11)

Koşup peşinden **gitse,** adını öğrense kızın.(s.134,str.22)

...taş tespahler, taş ağızlıklar, simitler, yemiş sepetleri, kış günü kiraz sepetleri **geçip gidiyordu.**(s.153,str.3))

Birden yanımızdan bir başka tren, ışıkları ve insanlarıyla büyük bir gürültü içinde yıkılır düşer gibi **geçip gitti.**(s.153,str.4)

4.4. DEYİM BİÇİMİNDE KALIPLAŞMIŞ FİİL ÖBEKLERİ

Kendisini oluşturan kelimelerin, sözlük anlamından değişik anlamlar verebilecek biçimde kalıplaşmasıyla oluşan fiil öbekleridir.(Kahraman,2005:118)

Sonra **aklım başıma geldi**.(s.115,str.2)

Göz göze geldik.(s.116,str.15)

Kulak verdim.(s.116,str.31)

Tramvaya binmektense Yüksekaldırım'ı tırmanmak üzere dört arkadaş **yola çıkmıştık**.(s.119,str.28)

Ben bu bakışı yakalasam kendime sanar, bir-iki akşam yatağında uyumadan evvel tatlı tatlı kaşınır, **hülya kurardım**.(s.120,str.23)

İnsanoğlunun bugünkü halinden **söz açardık**.(s.120,str.32)

Birimiz dünya görüşünden **dem vurdu**.(s.121, str.2)

Köyde ölesiye **canım sıkılıyordu**.(s.124,str.4)

Kimseden **en küçük bir alaka görmüyordum**.(s.124,str.5)

Ne yapsam kimsenin **dikkatini çekmiyordum**.(s.124,str.7)

Karnın zil çalıyordu.(s.124,str.15-16)

Ama sen **aklıma gelmiyordun** Zehra! (s.127,str.9)

Bu kadar sevmek ihtiyacıyla kendine yaklaşan bir hayvanı reddedebilmek için, insanın ömründe hiç âşık olmaması, hiç **sıkıntı çekmemesi**, hiç kalp yumuşaklığı nedir bilmemesi

lazım gelir.(s.128,str.11)

Birtakım köpek öldürücüler **yollara düşer**.(s128,str.24)

Mademki bize zehirci **anormal bir adam hissi veriyor**, öyledir.(s.129,str.7)

İşinden gücünden olursun, dememiştir.(s.130,str.3)

Fındık'ın asıl marifeti **insanın içini okumak** da olamazdı.(s.130,str.28)

Fındık'ın **içine doğuyordu**.(s.130,str.32)

Demek **dişini sıkarsa** on sene sonra on beş dönüm tarlası, dört ceviz ağacı olacaktır.(s.131,str.31)

Sonra yattıkları ahırların **yolunu tuttu**.(s.132;str.11)

“ Az şekerli kahveyi ihtiyar içer,” dedi kahveci, “delikanlılar için orta şekerli **münasip gördüm**, öyle yaptım.”(s.134,str.8-9)

“ Sen öyle **münasip gördükten** sonra biz de öylesini içeriz,” dedi çocuk.(s.134,str.10)

Birden **içi hop etti**.(s.134,str.21)

Genç adam **kıpkırmızı kesilmişti**.(s.135,str.19)

... “ bizim Murtaza, kahvesi beğenilmedi mi **zıvanadan çıkar** da... (s.135,str.22-23)

Arkasından çımacı da **sökün etti**.(s.135,str.33)

“Ama neden yüzü **kül gibi bembeyaz kesilmişti**? (s.136,str.3)

Rengi, sanki kalmış gibi biraz daha **uçtu**.(s.136,str.9)

Artık başka soru sormamasını istediğini belli eden bir sinirlilik, renksiz yüzünü **darmadağın etmişti**.(s.136,str.12)

O çıkınca kahveci birdenbire **sinir kesildi**.(s.136,str.19-20)

Beyaz saçlı parafacı **gözünü** kâğıtlardan kahveciye doğru **kaydırdı**.(s.136,str.25)

Keyfin geldi mi? (s.136,str.30-31)

Sesini çıkaramadı.(s.137,str.1-2)

Hıncını bizden alıyor be.(s.137,str.2)

“Bu akşam yine **çileden çıktı** Murtaza. Varmayalım üstüne,” dedi beyaz saçlı adam.(s.137,str.13)

Oyuncular hiç **ses çıkarmadılar**.(s.137,str.18)

Arkasını döner dönmez beyaz saçlı adam, ötekilere **göz kırptı**.(s.137,str.23)

Cevap vermeyince **düşünceler birbirini kovalıyordu**.(s.139,str.7-8)

Buldum ama, **üzerinde durmadım**.(s.139,str.13)

İçimizde şüphe olmasa, kelimelerin yarısını sözcüklerden çıkarmak **lazım gelir**.(s.139,str.17)

...onun istediklerini alıp geldiğim zaman, yine onu sobanın başında, battaniyenin ortasında bağdaş kurmuş, oturmuş görmeseydim, **deliye dönmez** miydim?(s.140,str.5)

Herhangi bir kötü sebep düşünmenin büyük nankörlüğünü bir hesapladım da **tüylerim diken diken oldu**.(s.141,str.2)

Ona tehlikeli bir **oyun oynuyordum**.(s.141,str.24)

Boynu bükülmüştü.(s.142,str.2)

Ilık, insanlı bir **rüya içine düştüm**.(s.142,str.24-25)

Onlar ne yaparlarsa yapsınlar artık size **hoş görünmezler**.(s.145,str.31-32)

İnsan, üstünlerden de insana **hayır gelmez**.(s.145,str.34)

...**ellerinden** de bugünlük **bir şey gelmez**,... (s.146,str.11)

Sonra başka **yola çıktım**.(s.147,str.1)

Pis bir soluk renk, hastane duvarından **yere vurdu**.(s.148,str.7)

Belediye memurunu **memnun bırakmıştım**.(s.148,str.10)

İki bavul, bir çanta, bir denk, tahtadan bir valizle iki kadın, bir erkek, dört çocuktan ibaret bir aileyi **gözüme kestirdim**.(s.149,str.1)

Hatta sümükten hiç **söz açmasam** da olurdu.(s.150,str.9)

Eder ama acaba o harabeden otuz beş sene sonra **elde avuçta** ne **kalmıştır** ki?... (s.152,str.2-3)

Bir insanla **burun buruna geldik**.(s.153,str.8-9)

Bir yerde otururken gülümser, **laf atardım** yanımdakine.(s.153,str.21)

...bir **işi çıkmıştır**.(s.154,str.19)

5.ÜNLEM ÖBEKLERİ

İnsanların duygularını, tepkilerini karşılayan yansıma seslerle birini uyarma, çağırma amacıyla kullanılan ünlemlerin, bir ad ögesiyle kalıplaşmasından oluşmuş öbeklerdir(Kahraman: 2001: 167).

‘**Hasom, Hasom!**’ diye atıldım.(s.115,str.17)

‘**Nadide, Nadide!**’ diye bağırdım.(s.115,str.33)

‘ Böyle olmayacaktı baban, **yazık! Çok yazık!** Diyordu.(s.116,str.32)

‘**Açın, açın!**’ diye bağırdım.(s.117,str.6)

Ne ayıp şey! (s.118,str.7)

Hem ayıp hem günah doğrusu! (s.118, str.9-10)

Vay anasını! (s.132,str.32)

Benim şirin, benim güzel Zehram! (s.125,str.21-22)

Gel Fındık! Dedi.(s.132,str.3)

“Na al, Fındık” dedi (s.133,str.7)

“ Vay Murtaza!” dedi.(s.135,str.17)

“Yapmıyorum ulan kahve!” diye haykırdı.(s.136,str.21)

“ Saat on!” diye haykırdı.(s.137,str.8)

Of be! Müspetse müspet be! Vız gelir be! (s.147,str.32)

Ne münasebet! (s.1149,str.10)

Hey Allahım! Hey canım Allahım! Biletçiymişim...(s.150,str.19)

“Amma yaptın ha!” dedi adam.(s.152,str.10)

“Aman abla! Sen de...(s.156,str.11)

Bunlar istasyon aynası ayol! (s.155,str.33)

Yani yani be! Hey yani!...(s.158,str.18)

Sen Yanaki! Dostların en koyusu! (s.158,str.31-32)

6.BAĞLAÇ ÖBEKLERİ

Bağlaç öbekleri; kelimelerin bağlama ilgeçleriyle birbirine bağlanması sonucu oluşan öbeklerdir. Bağlama öbekleri cümlede ad, sıfat ve zarf göreviyle kullanılabilir.

6.1. CÜMLEDE AD GÖREVİYLE KULLANILAN BAĞLAÇ ÖBEKLERİ

İçerde **kitaplarına ve gazetelerine dalmış**, lüks içinde kadifelere gömülü insanlar oturmuştu.(s.114,str.9-10)

Bu kadar **lüks ve kadifeler içinde** olmasına rağmen bu trenin içindeki yolcular hep kederli insanlardı.(s.114,str.17)

Ne sucu, ne simitçi göremeyince çekilirken dikkatle yüzüne baktım.(s.114, str.24)

Baktım, lüks tren, içinde **ışıklar ve sessizlikler** taşıyarak, yağmurla birlikte uzaklaşıp gitti.(s.117,str.23)

Hem ayıp, hem günah doğrusu! (s.118,str.9)

Bir başkasıyla **hem yalnızlığımı, hem ekmeğimi** bölüşmeyi canım çekiyorsa...
(s.118,str.12)

Aramızdaki para pul, apartman sahibi, bu işçi kızını **hem** bizden, **hem** güzel arkadaşımızdan ayırdı, aldı.(s.121,str.20)

Saat ile ben, birbiri için ateşe atılmaya hazır, birbirinden ayrılmaz iki arkadaşık.
(s.124,str.27-28)

Ama ne olsa **katillikle azrailik** insanların halini, huyunu, bakışını, yürüyüşünü değitiriyor,yahut değiştirmiyor da bize öyle geliyor.(s.129,str.3)

Ya köye dönmek **ya** Fındık'ı öldürmek.(s.131,str.33-34)

Geldi, **kahveyi ve bardağı** aldı.(s.134,str.27)

Yosun ve deniz kabukları kokuyor.(s.140,str.19)

...**arkadaşlıklara ve huzurlara** salan netice, karşımda işte.(s.140,str.23)

...**yalnız rüyalar ve acılarla** dolu olacak bir insani saadet içindedir.(s.140,str.29)

Minnet-of ne fena kelime, şunun tatlı Türkçesi olmalı- minnet benim, **bu saatte onun için ölmemi lüzumlu kılsa ve bu şarap beni öldürse**, ister ağır ağır ister birden bire ölmeliyim.(s.141,str.4-5)

Kol çukurundaki kan lekesi, **bir pamuk ve ispirto kokusu**.(s.144,str.33)

Vagonlar ve beton yol gürültü içinde olduğu halde bu gürültülere kulaklarını kapayabilirsen istasyonda garip bir sessizlik vardı.(s.152,str.16)

Uzakta bir köprü hayali, **kırmızı yeşil ışıklar ve birbirini kesip biçen raylar**...
(s.152,str.23-24)

Birden yanımızdan bir başka tren, **ışıkları ve insanlarıyla** büyük bir gürültü içinde yıkılır düşer gibi geçti.(s.153,str.4-5)

...dilinde kıvılcım, dilinde yalan, dilinde **aynalar ve çeşmeler**...(s.158,str.16)

Bırak **İbrahim'i ve zenginliği** Karabiberim.(s.158,str.22)

Atina kahvelerinin teraslarında bir **ançüzle bir yeşil zeytin ve bir kadeh mastika** duruyor, kimin önünde?(s.158,str.27-28)

Yıldızlar seni **sandallara,kayıklara, vapurlara ve adalara** götürecekt.(s.159,str.1)

Atina ile Pire arasındaki metro işlemiyorsa işlemesin, hava güzel yürürsün.(s.159,str.23)

6.2. CÜMLEDE SIFAT GÖREVİYLE KULLANILAN BAĞLAÇ ÖBEKLERİ

Parlak ve pürüzsüz bir gözkağağı düşmüştü, cin gibi gözlerine.(s.142,str.1)

Hemen yanı başımda iki **geçkin ve şişman bayan** mahzun mahzun düşünüyorlardı.(s.154,str.12)

7. KISALTMA ÖBEKLERİ

Bunlar; genellikle karşılıklı konuşmalarda, duyuru ve reklamlarda kullanılan, cümle değeri taşıyan kalıplaşmış anlatımlardır(Kahraman: 2001: 168)

Örnek: Hoşça kal, iyilik sağlık v.b

“ **Hoş geldiniz,**” dedi.(s.133,str.24)

“**Hoş bulduk amca!**” dedi.(s.134,str.4)

“**Zahmet olmasın,**” dedi delikanlı.(s.134,str.31)

5. BÖLÜM

SONUÇ

1. İncelememizin sonucunda Az Şekerli adlı kitaptaki öykülerde şu kadar kelime öbeği tespit edilmiştir:

(Hikâyede geçen takım ve öbek sayıları karşılığında verilmiştir.)

1. AD ÖBEKLERİ

1.1. İYELİK TAKIMLARI

1.1.1. AD TAKIMLARI

1.1.1.1 Belirtili Ad Takımları.....202

1.1.1.2 Belirtisiz Ad Takımları.....160

1.1.1.3 Zincirleme Ad Takımları.....26

1.1.2. İYELİK TAKIMLARI.....32

1.2. SIFAT TAKIMLARI

1.2.1. Niteleme Sıfatlarıyla Kurulan Sıfat Takımları.....246

1.2.1.1 Ortaçlarla Kurulan Sıfat Takımları.....85

1.2.1.2. Diğer Fiilimsilerle kurulanlar.....1

1.2.2. Belirtme Sıfatlarıyla Kurulan Sıfat Takımları

1.2.2.1. Sayı Sıfatlarıyla Kurulan Sıfat Takımları

1.2.2.1.1. Asıl Sayı Sıfatlarıyla Kurulan Sıfat Takımları.....84

1.2.2.1.2. Sıra Sayı Sıfatlarıyla Kurulan Sıfat Takımları.....4

1.2.2.1.3. Üleştirme Sayı Sıfatlarıyla Kurulan Sıfat Takımları.....0

1.2.2.1.4 Kesir Sayı Sıfatlarıyla Kurulan Sıfat Takımları.....3

1.2.2.2. Soru Sıfatlarıyla Kurulan Sıfat Takımları.....11

1.2.2.3. İşaret Sıfatlarıyla Kurulan Sıfat Takımları.....	89
1.2.2.4. Belgisiz Sıfatlarla Kurulan Sıfat Takımları.....	243
1.2.3. Geniş Sıfat Takımları.....	127
1.3. ÖZEL AD ÖBEKLERİ.....	0
1.4. SAN ÖBEKLERİ.....	4
1.5. AD-FİİL ÖBEKLERİ.....	75
1.6. CÜMLEDE AD GÖREVİYLE KULLANILAN ORTAÇ ÖBEKLERİ.....	73
1.7. İKİLEME BİÇİMİNDEKİ AD ÖBEKLERİ.....	2
2.SIFATÖBEKLERİ	
2.1. SIFAT TAKIMI BİÇİMİNDE OLUŞAN SIFAT ÖBEKLERİ.....	17
2.2. BİR SIFAT TAKIMININ BİR SIFAT YAPIM EKİ ALARAK SIFATLAŞMASINDAN OLUŞAN SIFAT ÖBEKLERİ.....	30
2.3. BİR AD TAKIMININ, BİR SIFAT YAPIM EKİ ALARAK SIFATLAŞMASINDAN OLUŞAN SIFAT ÖBEKLERİ.....	13
2.4. DURUM EKLİ SIFAT ÖBEKLERİ.....	2
2.5. TOPLAMALI SAYI ÖBEĞİ BİÇİMİNDE OLUŞAN SIFAT ÖBEKLERİ.....	3
2.6. ANLAMI ZARFLARLA BELİRTİLMİŞ SIFATLARIN, BU ZARFLARLA OLUŞTURDUĞU SIFAT ÖBEKLERİ.....	7
2.7. İKİLEMELERDEN OLUŞAN SIFAT ÖBEKLERİ.....	11
2.8. ORTAÇ CÜMLEMSİSİ BİÇİMİNDEKİ SIFAT ÖBEKLERİ.....	115
3.ZARFÖBEKLERİ	
3.1. İLGEÇ ÖBEKLERİ	
3.1.1. “için” ilgeciyle yapılanlar.....	17

3.1.2. “gibi” ilgeciyle yapılanlar.....	54
3.1.3. “kadar ilgeciyle yapılanlar.....	16
3.1.4. “ile” ilgeciyle yapılanlar.....	32
3.1.5. “doğru” ilgeciyle yapılanlar.....	11
3.1.6. “üzere ilgeciyle yapılanlar.....	5
3.1.7. “sonra” ilgeciyle yapılanlar.....	10
3.1.8. “diye” ilgeciyle yapılanlar.....	21
3.1.9. “rağmen” ilgeciyle yapılanlar.....	2
3.1.10. “evvel” ilgeciyle yapılanlar.....	7
3.1.11. “göre” ilgeciyle yapılanlar.....	3
3.1.12. “karşı” ilgeciyle yapılanlar.....	3
3.2. ULAÇ CÜMLEMSİLERİ.....	83
3.3. CÜMLEDE ZARF GÖREVİYLE KULLANILAN İKİLEMELER.....	16
3.4. AŞKA BİR ZARFLA BELİRTİLMİŞ ZARFLARIN VE BİR ZARFLA BELİRTİLMİŞ SIFATLARIN OLUŞTURDUĞU ÖBEKLER.....	1
4. FİİL ÖBEKLERİ	
4.1. AD+ÇEKİMLİ YARDIMCI FİİL BİÇİMİNDE OLUŞAN FİİL ÖBEKLERİ.....	52
4.2. ORTAÇ+ÇEKİMLİ YARDIMCI FİİL BİÇİMİNDE OLUŞAN FİİL ÖBEKLERİ.....	6
4.3. ULAÇ+ÇEKİMLİ YARDIMCI FİİL BİÇİMİNDE OLUŞAN SÜRERLİK FİİLLERİNİN –İp EKİYLE KURULANLARI.....	5
4.4. DEYİM BİÇİMİNDE KALIPLAŞMIŞ FİİL ÖBEKLERİ.....	57

5.ÜNLEMÖBEKLERİ.....21

6.BAĞLAÇ ÖBEKLERİ

6.1. CÜMLEDE AD GÖREVİYLE KULLANILAN BAĞLAÇ ÖBEKLERİ.....24

6.2. CÜMLEDE SIFAT GÖREVİYLE KULLANILAN BAĞLAÇ ÖBEKLERİ.....2

7. KISALTMA ÖBEKLERİ.....3

2) İncelediğimiz eserde yazar en çok sıfat takımlarını kullanmıştır.

3) Türkçedeki +İİ, +sİZ, +DEKİ... gibi sıfat yapım ekleri diğer öbeklerin sonlarına ulanarak sıfat olarak kullanılabilir. Sükûtiydi.(s.113, str18)

Örnek: **Bekleme yerindeki** insanların hepsi mahzun, hepsi sarı, hepsi

Sükûtiydi.(s.113, str18)

Kol çukurundaki kan lekesi, bir pamuk ve ispiroto kokusu.(s.144, str.33)

4) + DEN ayrılma durum eki ad tamlamalarında ilgi durumu ekinin yerine kullanılabilir. Örnek: **Müşterilerden biri**... (s.144, str.6)

5) Ad tamlamaların da tamlayan ile tamlanan arasına öbek dışı bir unsur girebilir. Örnek: Bunlar vardı yalan değil, **kızların** da onu seçmeye **hakları**... (s.120, str.13)

6) İncelediğimiz eserde özel ad öbeğine rastlanmamıştır. En az kullanılan öbek ise san öbeğidir. 7) Yazar yerel ağızlara ve söyleyişlere çok fazla yer vermemiştir.

8) Yazar hikâyelerin de genellikle kısa cümlelere yer verilmiştir.

Örnek: Yazdı. Şehir kocamandı.(s. 125, str, 15)

Bekledim...bekledim...(s. 127,str.11)

TÜRKÇE ÖĞRETİMİNE KATKISI

1) Tespitlerimizde kelimelerin cümle içindeki görevleri dikkate alınmıştır. Yani öbek cümlede hangi görevde kullanılmışsa aynı adı almıştır. Örneğin; kelime öbeği cümlede ad görevinde ise ad öbeği, sıfat görevindeyse sıfat öbeğidir. Dil öğretiminde öğrencilere kelime öbeklerini kavratırken öncelikle cümle içindeki görevlerini dikkate almaları gerektiği belirtilmelidir. Ayrıca kelime öbeklerinin bir bütün olarak tek bir anlam taşıdığı, parçalar halinde değil bir bütün olarak adlandırılmasının doğru olacağı belirtilmelidir. Dil öğretiminde öğrencilerin öbekleri iyi kavramalarını sağlamak için yakın çevrelerinden örneklendirmeler yapılması faydalı olacaktır. Bunun için öğrencilerin konuşma sırasında kullandığı öbeklerden de faydalanabiliriz. Öbekleri kavratırken önce çocukların keşfetmelerine olanak verilmeli tanımlama sona bırakılmalıdır. Böylece ezbercilikten uzak bir dil öğretimi olmakla birlikte kalıcılığı da artacaktır.

2) Öbeklerin tespitinde öbeğin cümledeki görevi dışında oluşumlarına da dikkat edilmelidir. Örneğin; bir sıfat öbeğini öğretirken öncelikle sıfat öbeğinin bir ad ile onu niteleyen ya da belirten bir sıfatın birleşmesiyle oluşacağı anlatılmalıdır. Bu kavratma işleminden sonra öbeklerin alt gruplarına geçilmelidir. Örneğin; bir sıfat öbeği niteleme sıfatıyla kurulabileceği gibi belirtme sıfatlarıyla da kurulabilir. Burada önemli olan öğrencilerin öbeğin yapısını kavramalarıdır.

3) Dil öğretiminde amaç dili etkili olarak kullanabilmektir. Bu yüzden dilbilgisi öğretiminin dili sözel ya da yazılı olarak etkili kullanmadaki etkisi yadsınamaz. İyi bir dilbilgisi öğretimi öğrencilerin okuma, anlama, konuşma ve yazma becerilerini geliştirecektir.

4) Türkçe öğretiminde sıkça kullandığımız metinlerin seçimine önem verilmelidir. İncelediğimiz eserdeki hikâyeler kelime öbekleri açısından zengin bir eserdir. Buradaki hikâyeler öbek öğretiminde rahatlıkla kullanılabilir.

5) İncelediğimiz hikâyelerde dil sade, açık ve anlaşılır olmasına rağmen hikâyelerde zaman zaman ağır argo kullanımları, küfürlerin yer alması bakımından değerlendirildiğinde okutulacak ya da inceleme yaptırılacak öğrenci grubunun yaşları ve gelişim düzeyleri dikkate alınmalıdır.

6) Dil öğretiminde öğrencinin geçmişteki ön bilgilerinin şekillendirilmesi ve yapılandırılması önemlidir. Bu anlayış Chomsky'de edim ve edinç kavramları ile ele alınmıştır. Çocuktaki ön bilgiler edimi oluşturur. Edinç ise edimlerin üzerine yapılacak yapılandırmalar yoluyla oluşur. Burada öğrencilerin edimlerinden çok edinçleri kazandırmak bizlere düştüğüne göre dil öğretiminde çocuğun dil edimini geliştirebilir ve bunları diğer alanları aktarması sağlayabiliriz.

KAYNAKÇA

- Aksan, D. (2000) **Her Yönüyle Dil Ana Çizgileriyle Dilbilim** Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları
- Atabay, N. , Özel, S. , Çam, A. (2003). **Türkiye Türkçesinin Sözdizimi (2.Basım)**. İstanbul: Papatya Yayıncılık
- Banguoğlu, T. (2004). **Türkçenin Grameri (7. Baskı)** Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları
- Delice, H. İ. (2003). **Türkçede Sözdizimi (2. Baskı)** İstanbul: Kitabevi
- Demirel, Ö. (1999). **İlköğretim Okullarında Türkçe Öğretimi**. İstanbul: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları
- Ediskun, H. (2005). **Türk Dilbilgisi (10. Basım)**. İstanbul: Remzi Kitabevi
- Erdoğan, M. (2006). **Kelime Grupları ve Cümle Bilgisi**. Ankara: Nobel Basımevi
- Ergin, M. (1999). **Türk Dil Bilgisi**. İstanbul: Bayrak Yayınevi
- Gencan, T. N. (1979). **Dilbilgisi (4. Baskı)**. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları
- Güneş, S. (2004). **Türk Dil Bilgisi (8. Basım)** İzmir: Çağlayan Matbaası
- Kahraman, T. (1996). **Çağdaş Türkiye Türkçesi Dilbilgisi**. Ankara: DuMat Basımevi
- Kahraman, T. (2005). **Çağdaş Türkiye Türkçesi Dilbilgisi**. Ankara: DuMat Basımevi
- Karahan, L. (1999). **Türkçede Sözdizimi (6. Baskı)**. Ankara: Akçağ Yayınları
- Kıran, Z. (2002). **Dilbilime Giriş (2. Baskı)**. Ankara: Seçkin Yayınları
- Korkmaz, Z. (2003). **Türkiye Türkçesi Grameri (Şekil Bilgisi)**. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları
- Özcan, A. (2006). **Refik Halit Karay'ın Gurbet Hikâyelerindeki Kelime Gruplarının Tespiti ve Türkçe Öğretimi Bakımından Değerlendirilmesi**. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, DEÜ Eğitim Bilimleri Enstitüsü